Dziś 30 stron: 16 stron „Republiki", 6 stron „Dodatku Literacko-Naukowego" oraz 8 stron „Panoramy".

Pełna tabela wygranych loterji państwowej na str. 6-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

Rok VIII. | ŁÓDŹ, NIEDZIELA, 28-go WRZEŚNIA 1930 R. | CENA NUMERU 35 GROSZY. | Nr. 266

Wywiad z Marszałkiem Piłsudskim

Równowaga budżetu jest i będzie zachowana. — Technika prac budżetowych sejmu.—Zgubne podwyżki gaż.—Podwyższanie podatków jest nierealne. B. posłowie-urzędnicy nie będą mogli wrócić na państwowe posady.

„Stoimy obecnie przed tłustszemi miesiącami".

P. Marszałek Piłsudski przyiął wczoraj redaktora naczelnego „Gazety Po'skiej" p. Bogusława Miedzińskiego i udzielił mu, następującego wywiadu:

— Po dwutygodniowej przerwie pozwolę sobie znowu zapytac Pana Marszałka o bieg Jego prac jako szefa rzadu.

— Proszę Pana, **cały właściwie jestem teraz w budżecie, który musi być ułożony na rok przyszły** — i zaledwie drobną cząstkę siebie mogę poświęcić na co innego.

— Bo — wie Pan — z budżetem jest **jedna bieda doroczna.** Bieda ta polega na tem, że rząd musi przewidzieć dochody państwowe na rok następny, ażeby dopasowując sę do nich ułożyć wydatki. Za dawnych, przedwojennych czasów sprawę tę prowadzono **inaczej: spokojnie łatano niedobory nie czem innem. jak pożyczkami — tak, że zadłużenie państw rosło z dnia na dzień, a przynajmniej z roku na rok.** Teraz ten „ułatwiony" sposób budżetowania nie idzie: **budżetować trzeba, zaczynając od dochodów.** Ta zaś praca jest mocno utrudniona nie przez co innego, jak przez

terminy składania budżetu

Przewidywać trzeba dochody po przeżyciu zaledwie jednego półrocza, gdyż zaraz w październiku konstytucyjnie trzeba składać budżet. Ponieważ zaś dochody państwowe u nas, jako w kraju rolniczym, właśnie są największe w końcu roku kalendarzowego — **przewidywania te muszą być bardzo chwiejne i naturalną tendencją staje sie aż nadto ostrożne obchodzenie sie z dochodami.**

Pewnie, że zupełnie spokojnie można byłoby przenieść obowiazek składania budżetu na czas po grudniu, kiedy zostaje do skończenia roku budżetowego jeszcze trzy miesiące. Wtedy przewidywania mogą być oparte na mniej chwiejnych podstawach, a zatem bardziej rozsądne. To też zawsze mnie **dziwiła dziwna taktyka sejmowa, która w stosunku do budżetu chce dla pracy sejmu nad budżetem zająć pół roku,** rozciągając swoją pracę w sposób Panu zresztą znany,

bez żadnej sprawności technicznej

szukając u rządu jedynie pieniedzy, pieniędzy, pieniędzy dla siebie. Ten system przedłużania prac sejmowych nad budżetem najczęściej zmusza ludzi rozsądnych **do pracy na chybcika, do pracy banalnej, tak, aby, że tak powiem, naprawiać budżet dopiero przy jego wykonywaniu.** Co do mnie to odrazu wprowadziłem dla rządu **mus podawania budżetu dopiero w samym końcu października** — t. zn. przedłużyłem możność robienia budżetu o jeden miesiąc. Wprowadziłem również drugi zwyczaj: wykorzystywania praw Prezydenta do odłożenia debaty sejmowej nad budżetem jeszcze o jeden miesiąc, tak, aby budżet wyglądał przyzwoiciej, niż może wyglądać wtedy, gdy przewidywanie dochodów opierać sie musi jedynie na jakiemś **„zgaduj zgadula".**

Jeżeli zaś dodać do tego biurokratyczny system w stosunku do budżetu, jaki dzięki temu powstaje — to powiem Panu dziwoląg istniejący u nas jako zwyczaj: że **zaraz po uchwaleniu budżetu, bez przeżycia nawet dwóch tygodni doświadczenia, zaczyna się praca nad nowym budżetem.** Przyczem zaczyna się już nie od dochodów, ale od wydatków, które w tym wypadku sięgają 4 — 6 miljardów i **cały rok trwa praca nad obcinaniem budżetów wydatkowych.** System ten, tak śmieszny sam w sobie, **przeczy właśnie głównej zasadzie, że budżet musi być ułożony według dochodów, a nie według wydatków.**

Praca nad przełamaniem tych śmiesznych i

nonsensownych zwyczajów i obyczajów

wyrosłych na tle naszego chorego parlamentaryzmu, nie jest, prosze Pana łatwą pracą. Raz kiedyś — pamieta Pan — udało mi się ją przełamać do pewnego stopnia; **robiłem to jednak na gwałt i w pośpiechu.** Teraz zaś **pracuje nad tem con amore,** choć nie ma znowu tych dodatnich stron, jakie były w owe czasy, gdyśmy już wyzyskiwali pożyczkę, która była w biegu.

— Czy natomiast nie bedzie w tym roku ulgą to, **że nowy sejm zbierze się dopiero w grudniu?**

— Oczywiście dotychczasowy okres budżetowania przedłuża się tym razem o cały miesiąc. Natomiast wielkiem utrudnieniem dla zakończenia budżetu jest

czas dość ciężki gospodarczo

z którym mamy do czynienia i który całkiem nie jest podobny do tego okresu, kiedyśmy mieli w rozporządzeniu **wielkie sumy pochodzące z pożyczki.** Powiem Panu odrazu, że **ten rok budżetowy niechybnie zamkniemy bez deficytu.** Ale osiągnąć to można jedynie dzięki bardzo uciążliwej pracy nad osiągnięciem celu: **bezdeficytowego budżetu.**

Trzy obciążenia budżetu.

Przy wszelkich analizach naszego budżetu tegorocznego, które dotad uczyniłem przy pomocy pana ministra skarbu dochodzę zawsze do tego samego wyniku: że **nad naszym tegorocznym budżetem, jak zmora ciążą trzy specjalne obciążenia.** Pierwsze obciążenie, proszę Pana, polega na niezwykłej trudności **zrobienia budżetu produkcyjnym, a nie „przejadanym", t. zn. ściśle gażowym.** Trzeba Panu dobrze pamiętać dla zrozumienia tej strony rzeczy, że **wydaliśmy dzięki pożyczce amerykańskiej z góra 135 miljonów na podniesienie płacy urzędnikom.** 135 miljonów więc — wydane z pożyczki — **obciąża potem budżety normalne, bezpożyczkowe.** W roku przeszłym, **gdy dochody państwa doszły do nieznanej poprzednio wysokości i przekroczyły 3 miljardy, dochody ze zwykłych źródeł ten nadmiar pokryły,** tak że rok przeszły budżetowy **wytrzymał nawet wszystkie szkody, które nam zrobiły mrozy w zaprzeszłej zimie, a które jednak dochodziły do 70 miljonów.** Natomiast w tym roku **już obciążenie nadzwyczajnie silnie daje się we znaki budżetowi.**

Dodam do tego, że to powiększenie o 135 miljonów zrobiono wbrew moim doradom i wbrew moim chęciom, gdyż **ja już wtedy ostrzegałem przed podobnie nierozsądnem maszerowaniem naprzód z gażami.** Coprawda w owe tłuste lata sądzono, że **uda się przeprowadzić podwyżki podatkowe, które umożliwią wyciągnięcie budżetu tak nadmiernie wyrosłego.** Lecz jak Pan wie, sejm spokojnie, po swojemu, załatwiał sprawy,

podwyższając uchwałami dochody

i czyniąc w ten sposób budżet zupełnie **komicznym i całkiem niezdatnym do wykonania.** Podwyższono więc dochody celne, które akurat spadają; podwyższono dochody monopolowe, które akurat się zmniejszają; podwyższono **dochody z kolei, która dochodów nie daje.** Jednem słowem, **robiono z budżetu jakieś hocki klocki, czyniąc realnem tylko podwyższenie wydatków na sejm, t. j. na panów posłów** — zgodnie zresztą z zasadą, że za uchwalenie budżetu trzeba dać pieniędzy, pieniędzy, pieniędzy i do kieszeni panów posłów. W ten sposób pobożne zamiary rządu spełzały na niczem, a obciążenie pozostało w całej sile.

Drugiem obciążeniem naszego budżetu tegorocznego jest t. zw.

interwencja na ceny zboża

która kosztuje miesięcznie 3 do 3,5 miljonów — co rocznie daje około **40 miljonów dodatkowego wydatku.** Nie dość tego — jest i trzecia dziura dość duża — w związku z **wytężoną pracą nad opanowaniem zjawiska bezrobocia.** Prawda, że ta praca dała jednak w rezultacie bardzo wielkie zwycięstwo. gdyż **liczba bezrobotnych spadła w ciągu ostatnich miesięcy więcej niż o 100.000, spadajac prawie do czasów normalnych. Ale że to kosztuje, to kosztuje.**

To są, proszę Pana, trzy obciążenia budżetu, bardzo silne i bardzo utrudniające dojście do głównego celu: bezdeficytowego budżetu. Niechybnie na mnie spadła łatwiejsza praca, niż na pana Sławka; łatwiejsza dlatego, że

stoimy obecnie przez tłustszemi miesiącami

niż były miesiące letnie. Jednak praca nad naprawą szkód, zrobionych za lat ubiegłych, nie jest wcale łatwa. Gdy zaś wrócę do budżetowania przyszłego roku — to główną kwestją, nad którą zastanawiać się teraz ciągle muszę. jest określenie globalnej sumy, którą **budżet się zamknie. Dotąd nie jestem zupełnie pewien na czem się zatrzymam.** Chciałbym odciągnąć tę chwilę na dalszy nieco termin, **skracając w ten sposób przepracowanie budżetu w detalach.** Pragnąłbym przytem bardzo, ażeby **nonsensowny październikowy termin dla budżetu został w jakikolwiek sposób zniesiony, aby można było**

budżet składać dopiero w styczniu

i aby można było zmusić sejm do umiejętniejszej w przyszłości pracy nad budżetem. To jednak, jak Pan rozumie, zależy od tego, czy

wyborcy przestaną wybierać oczajduszów, płatnych łajdaków i ludzi, którzy mają jechać do Warszawy dlatego, żeby być „nadszoferem i nadprezydentem, nadkonduktorem i nadfinansistą". W każdym razie powiedzieć Panu mogę, że **budżet tegoroczny zamknięty będzie bez deficytu i że tak samo zupełnie postąpię z przyszłym budżetem.**

— Tedy Pan Marszałek w ostatnich czasach obciążony był głównie pracą nad budżetem?

Jeszcze o b. posłach...

— No, to Pan się grubo myli. Jesteśmy przecie po 4-ech tygodniach skończonych okresu wyborczego i **moja praca nad szanownymi b. posłami ustać nie moze.** Przedewszystkiem zanotować **muszę ogromną swoją radość, że sądownictwo idzie mniej więcej w ten sam sposób, jak ja bym sobie życzył i to — mogę Pana zapewnić — bez żadnego nacisku z mojej strony.**

Bo jeszcze raz Panu powtarzam, że to dziwaczne pojęcie zupełnej bezkarności panów posłów, sięgające tak daleko, że **żaden z nich nie może być ścigany są**

(Dalszy ciąg na str. 2-ej)

Wywiad z Marsz. Piłsudskim.

(Dokończenie)

downie nigdy i w żadnym wypadku, ba — nawet dochodzenia sądowe nie są dozwolone w stosunku do nich — że zjawisko to, tak niecne i nikczemne, musi przedewszystkiem obrażać poczucie sprawiedliwości, nie mówiąc już o stałej demoralizacji, coraz bardziej zwiększającej się w tej uprzywilejowanej grupie ludzi. Demoralizacja ta od czasu istnienia Polski tak się powiększyła, a

panowie posłowie tak się rozbestwili

panowie posłowie tak się rozbestwili, że ja, gdy przyszedłem do władzy, postawiłem sobie za zadanie rozbić tę aberację myślową panów posłów, jakoby mieli prawo kpić z praw, z przyzwoitości i ze wszelkich norm, cenionych przez ludzi. Dlatego też zakpiłem wyraźnie ze wszystkich płaszczyków, w które ci panowie chcą ubierać swoje niecne postępowanie. I jeżeli czego żałuję, to, niestety, powolności w procedurze sądowej, która może nie nadąży za krótkim terminem, wyznaczonym na „karność" panów posłów. Lecz przynajmniej te niechlujne stworzenia wysiedzą się należycie w więzieniu; nauczą się może trochę dyscypliny stosowanej do nich, i może trochę tej durnej aberacji myślowej panowie „pyskacze" zagubią.

Zresztą, proszę Pana, te dwa tygodnie pracowałem też nad jednem jeszcze zjawiskiem, związanem z panami posłami. Jak Pan wie, panowie posłowie, którzy

byli urzędnikami państwa

mają prawo do powrotu do służby państwowej natychmiast po zakończeniu swojej jakoby „służby" w sejmie. Panowie ci, naturalnie, jako uprzywilejowani, wracając do służby nie chcą służyć wcale, pobierając jednak odpowiednie uposażenie; jeszcze raz: pieniędzy, pieniędzy, pieniędzy — tembadziej, że im się nadzwyczajnie chce prowadzić dalej swoje niecne życie, a zatem kandydować raz jeszcze. Sytuacja zaś wytwarza się taka, że posady które ongiś ci panowie zajmowali, są zajęte i jakoby państwo wtedy powinno dla tych byłych urzędników i byłych posłów razem, wyrzucać z posad ludzi, którzy tam pracowali, na rzecz panów, którzy nie chcą pracować; albo też wyszukiwać fikcyjne posady, na których ci panowie nie będą pracować, a jednak pobierać gaże. Takich panów okazało się do 40-tu. I panowie ministrowie wraz ze mną mieli sporo pracy nad tymi dokuczliwymi jegomościami. Wybrnęliśmy jednak jako tako, nie obciążając jak dotąd skarbu więcej, niż tylko jednomiesięczną gażą. Ten więc haniebny proceder t. zw. byłych posłów rozciąga się, jak Pan widzi, we wszystkich dziedzinach życia państwowego — od więzienia aż do ciepłej posady. I nad tem wszystkiem szef gabinetu musi pracować. Niech mi Pan wierzy, że pracuję jaknajgorzej dla p. byłych posłów, żeby przynajmniej niecność życia takich ananasów wylazła nazewnątrz.

Mieć źle ufarbowane włosy,
to być stale w trwożliwem usposobieniu.
A kto Pani da tę gwarancję dokładności?

Zjednoczeni Fryzjerzy
Al. Kościuszki 41, róg Andrzeja
Tel. 123-67.

Współpracują p. GIENIA i p. WACŁAW
b. pracownicy firmy Schielke Grand-Hotel

„AWDIK"
Artystyczna wytwórnia
ręcznych dywanów i kilimów
Zuzanna Messing
przyjmuje obstalunki—reperacja dywanów
Sienkiewicza 58 Tel. 128-20

Dr. T. Rozenblatówna
wznowiła lekcje
języka włoskiego
oraz literatury włoskiej. Początek lekcyj w grupach d. 1 października. Zapisy i informacje Moniuszki 11, m. 5. tel. 133-56. od 2—4 i od 8—9

Rewizje i aresztowania wśród ukraińców.

Rozwiązanie harcerstwa ruskiego.—Aresztowanie uczniów i dyrektora gimnazjum ukraińskiego.

W przededniu likwidacji akcji sabotażowej.

Lwów, 27 września.

Wczoraj policja w Przemyślu przeprowadziła rewizje w szkołach i instytucjach ukraińskich.

Rewizje rozpoczęły się wszędzie równocześnie i trwały przez cały dzień.

Do wydziału śledczego zwieziono stosy broszur, książek, akt.

Równocześnie aresztowano wielu rusinów, głównie abiturjentów szkół średnich i akademików.

Zatrzymano profesora gimnazjalnego Leonida Baczyńskiego oraz syna wicemarszałka Zahajkiewicza, studenta politechniki gdańskiej.

Z b. wicemarszałkiem Zahajkiewiczem spisano protokół policyjny. Wyniki dochodzeń trzymane są w tajemnicy.

Drohobycz, 27 września.

W związku z działalnością sabotażystów przeprowadzono wczoraj w Drohobyczu, Borysławiu i Truskawcu szereg rewizyj w instytucjach ukraińskich.

Znaleziono wiele materjału obciążającego, broń i materjały wybuchowe.

Aresztowano dyrektora gimnazjum Kuźmowicza i szereg profesorów i uczniów, ogółem 30 osób.

Lwów, 27 września.

Do Jaworowa przybył wczoraj oddział policji, złożony z 50 posterunkowych i kilku oficerów.

Przez cały dzień policja przeprowadzała rewizje w gimnazjum i instytucjach ukraińskich.

Lwów, 27 września.

W wyniku rewizyj przeprowadzonych w lokalach „Płasta" (harcerze ruscy) i znalezienia obfitego materjału obciążającego, **starostowie zarządzili likwidację tego stowarzyszenia.**

Od tej chwili należenie do „Piasta", jako do organizacji nie legalnej, będzie karane.

Sojusz Brüninga z Hitlerem.

Uchwały partji gospodarczej.—Pogrzebanie wielkiej koalicji w Reichstagu.

Brüning i Treviranus na czele dyrektorjatu.

Berlin, 27 września.

Na wczorajszem zebraniu władz niemieckiej partji gospodarczej zapadła uchwała, **by partja nie wzięła udziału w żadnym rządzie, na który socjaliści wywieraliby pośredni lub bezpośredni** wpływ.

Partja gospodarcza domaga się radykalnego zerwania z socjalistyczną polityką gospodarczą, finansową i kulturalną oraz nastawienia całej polityki zagranicznej Rzeszy w kierunku osiągnięcia rewizji planu Younga i traktatu wersalskiego.

Uchwała partji gospodarczej jest tem ważniejsza, że bez jej udziału wielka koalicja, w skład której mieliby wejść socjaliści staje się niemożliwa.

Berlin, 27 września.

Coraz wyraźniej zarysowuje się możliwość koalicji rządowej centro-prawicowej.

Rząd Brueninga będzie zabiegał o poparcie Hugenberga, oraz uciekał się od przypadku do przypadku do poparcia ze strony hitlerowców.

Berlin, 27 września.

Półoficjalnie donoszą, iż w wyniku trzydniowych rokowań rządowych z poszczególnemi partjami ma być ogłoszony dyrektorjat składający się z ministrów Brueninga i Treviranusa.

Sytuacja w Pradze czeskiej

jest w dalszym ciągu naprężona.

Wiedeń, 27 września.

Sytuacja w Pradze czeskiej jest w dalszym ciągu niepewna.

Przez główniejsze arterje miasta przeciągają silne oddziały policji i żandarmerji z najeżonemi bagnetami.

Wczoraj w godzinach wieczorowych doszło ponownie do zamieszek ulicznych, jednakże żandarmerji udało się je szybko zlikwidować przyczem aresztowano 70 osób.

Premejer ministrów oświadczył przedstawicielom prasy, iż dążyć będzie wszelkiemi środkami do zlikwidowania tych wystąpień.

Straszny orkan na jeziorze Michigan

pochłonął znaczną ilość ofiar w ludziach.

Grandhaven (Michigan), 27 września.

Wielkie amerykańskie jeziora śródlądowe **zostały nawiedzone strasznym orkanem, który pochłonął cały szereg ofiar w ludziach. Najbardziej ucierpiało jezioro Michigan, na którem ustał wszelki ruch.**

W czasie burzy uległa katastrofie łódź „Salvor", a **jednestu ludzi jej załogi znalazło śmierć we wzburzonych falach.**

„Salvor" był uszkodzony wskutek czego wziął go na linę holownik, aby przywieść go do portu. Po drodze z powodu silnej fali lina pękła, łódź wywróciła się i cała załoga wpadła do wody. **Holownik, będąc sam w niebezpieczeństwie, nie mógł nieść pomocy tonącym. Również z brzegu, skąd obserwowano katastrofę, ratunek okazał się niemożliwym. Katastrofa ta zdarzyła się w odległości 3 km. od Grandhaven.**

Nie jest ona jednak prawdopodobnie jedyną, choć dotychczas jeszcze nie stwierdzono, czy i jakie statki zostały uszkodzone podczas burzy.

WATALINA
lekk i ciepła tylko w firmie
Edmund Boksleitner
Łódź, Sienkiewicza 79, tel. 141-79

Katastrofa waluty sowieckiej.

Rosja dąży do zniesienia systemu pieniężnego.

Ryga, 27 września.

„Ekonomiczeskaja Žiźń" ogłasza znamienny artykuł o nowych zadaniach sowieckiej polityki finansowej.

Dziennik twierdzi, iż należy zmienić burżuazyjny charakter rubla sowieckiego, który dotychczas posiadał jednakową wartość dla proletarjatu i dla klas posiadających. Przeczy to ideologji klasowej komunizmu, które musi znaleźć swój wyraz także w strukturze walutowej Sowietów.

Sowiecka polityka gospodarcza przy pomocy różniczkowego normowania cen na towary, może osiągnąć to, iż **rubel sowiecki posiadać będzie większą wartość dla proletarjatu, a mniejszą dla burżuazji.**

Należy również dążyć do całkowitego zlikwidowania systemu pieniężnego i wprowadzenia naturalnych form obrotu gospodarczego.

Dziennik zaznacza, że wszelkie próby hamowania zaniku obrotu pieniężnego w Sowietach należy kwalifikować jako opozycję prawicową działania na korzyść **kontrrewolucji.**

DZWIĘKOWE
GRAND KINO
Dziś i dni następnych
Najświetniejsza i przedśmiertna kreacja
genjalnego, niezapomnianego
Lon Chaneya,
LOKOMOTYWA 2329
Wstrząsający dramat z życia maszynisty
W roli głównej: mistrz masek
Lon Chaney oraz słynna z obrazu „Chicago" **Phyllis Haver**
Początek seansów w dni powszednie o godz. 4-ej po południu, ostatni o godz. 10.15 w.
Soboty i niedziele o godz. 12-ej, ostatni 10.15 w.

WYBORY.

Nadchodzące wybory sejmowe przeprowadzane będą w warunkach niezwykle ciężkich. Wszyscy zdajemy sobie z tego sprawę, że przeżywamy trudny, przełomowy okres, że wybory teraz nie są zwykłe, lecz zadecydują na długo o losie państwa: albo wyprowadzą je ze stanu chronicznego przesilenia, albo też zapoczątkują nowy okres kryzysu politycznego, bodajże jeszcze ostrzejszego, niż trwający obecnie. Nie wolno przytem zapominać, że gigantyczne walki wewnętrzne o nieznanem jeszcze w Polsce napięciu, prowadzimy przy akompanjamencie zadrażnionych stosunków zagranicznych. Na Zachodzie po wybuchu nienawiści w mowach min. Treviranusa przychodzi do władzy, czy znaczenia Hitler, wobec którego nawet Treviranus jest „owieczką niewinną z Locarno". Na Wschodzie Sowiety wiją się w kryzysie gospodarczym i finansowym, który w warunkach nieustannej rewolucji zawsze prowadzi do awantur zewnętrznych. Na dodatek, na naszych kresach wschodnich wybuchł paroksyzm nienawiści ukraińskiej, który wyraża się w nieustającej akcji sabotażowej, obliczonej na rozsadzanie państwa nawewnątrz.

Jeśli dodamy do tego długotrwały kryzys gospodarczy, który w ostatnich miesiącach nieco zelżał, ale jak mróz zimą, może powrócić w każdej chwili ze zdwojoną siłą — wówczas otrzymamy pełny i niewesoły obraz sytuacji.

Moment jest trudny, ale właśnie dlatego odpowiedzialny i wymagający ogromnego wysiłku. Ani kryzys gospodarczy ani polityczny nie da się zalepić byle plasterkiem i nie da się przezwyciężyć przy pomocy prostego rozwiązania problemu wyborczego. Tutaj trzeba potężnej koncepcji politycznej, zdobycia się na ogromną siłę i odwagę, przekreślenia wielu tradycyjnych przyzwyczajeń, odrzucenia frazesu, zrezygnowania być może z kanonów, które wyssaliśmy z mlekiem matki, ale z któremi z pewnością w dzisiejszych czasach możemy tylko... umrzeć, bo żyć nam nie dadzą...

Dalecy jesteśmy od wdawania się w płytką agitację wyborczą, od całej tej jarmarcznej demagogji, do której, niestety, zniżać się musi każda myśl najsłuszniejsza, kiedy przychodzi kolej na zbieranie wyborczych kartek. Ale przecież dziś bardziej niż kiedykolwiek jasne jest, że w orjentacji w tem targowisku list i kandydatów, zaangażowana jest nasza przyszłość, wszystkich razem i każdego z oddzielna, zaangażowany jest spokój w kraju, w którym dojrzewać mają owoce pracy każdego człowieka, zaangażowana jest gospodarcza egzystencja każdego warsztatu. Na ostrym zakręcie naszej polityki wewnętrznej, w obliczu niebezpieczeństwa bezpośredniego, grożącego nam nad granicami, przed każdym inteligentnym człowiekiem staje obowiązek wmyślenia się w sytuację polską i uczestniczenia w jej rozwiązaniu przez poważne, świadome, celowe zorjentowanie się nie tylko w papierowych programach partyjnych, ale w ich życiowem znaczeniu, w praktycznem stosowaniu zasad, wreszcie w ostatecznych celach politycznych... Nasze położenie wymaga tego, aby społeczeństwo, społeczeństwo myślące przypuściło koncentryczny atak na to kłębowisko demagogji, którem żyła Polska przez długie lata i które przywiodło ją na skraj przepaści.

Czasem przy naszych decyzjach ucierpią zastarzałe przyzwyczajenia, ponieważ my, społeczeństwo dorosłe też, niestety, jesteśmy duchowym produktem dawnej niewoli i okupacji... Czasem trzeba będzie poświęcić coś niecoś z tej filozofii, którą przejęliśmy się w młodości i która wiodła nas po drogach walki z obcym najeźdźcą. Czasem rozstaniemy się z najbliższemi ongiś przyjaciółmi, z którymi kiedyś walczyło się po tej samej stronie barykady, a dziś walczy się oko w oko...

Ale zmienione warunki polityczne są aż nadto wystarczającem tłomaczeniem tych okoliczności. Co było zbawcze podówczas — może być zgubne dziś Bowiem dziś jest jasne, jak może nigdy dotychczas, że Polska, może być państwem albo silnem, o sprężystej politycznej organizacji, o mocnej władzy wykonawczej, o solidnych fundamentach gospodarczych, albo nie będzie państwem wcale... Te alternatywy muszą być sprawdzianem wszelkich wartości politycznych, a nie efektowne hasła i nierealne, nieziszczalne obiecanki.

Jak chory, który poddać się musi ciężkiej operacji, nie patrzy na ból i męczarnie, które staną się za chwilę jego udziałem, ale wpatrzony jest w daleki cel — zdrowie, które przyświeca w oddali, tak i społeczeństwo polskie przejść musi przez gehennę załamań i kryzysów materjalnych i duchowych, aby wydostać się na tę równą i gładką drogę, która prowadzi do historycznej poprawy, do opanowania trudności, do zdrowia ekonomicznego i politycznego.

Pierwszy etap świadomej pracy leży przed nami — wybory. Od jego wyniku jak od diagnozy lekarza zależy, czy operacja będzie długa i uciążliwa, czy krótka i lekka.

Czesław Ołtaszewski.

Fermenty wśród socjalistów niem. w Łodzi.

Echa wystąpienia b. rad. Szajblera. — Nie momenty osobiste, lecz polityczne i taktyczne.—Sprawa gospodarki subsydjami miejskiemi.

W tych dniach na łamach „Republiki" ukazało się oświadczenie radnego Henryka Scheiblera o złożeniu przezeń mandatu radnego m. Łodzi.

Radny Scheibler w oświadczeniu swem uazasadnił jednocześnie swój krok wskazując na to, że nie solidaryzuje się z taktyką i polityką frakcji NSPP. na terenie samorządu, oraz polityką rozdziału t. zw. subwencji.

W odpowiedzi na to oświadczenie we wczorajszej „Republice" zamieściliśmy wyjaśnienie władz partyjnych N.S. PP. Władze partyjne oświadczają, że radny Scheibler został z szeregów partji wykluczony za prowadzenie szkodliwej polityki oraz niewyliczenie się z powierzonych mu sum.

Kolejno b. radny Scheibler oświadcza co następuje.

— Złożyłem w tych dniach mandat rad. m. Łodzi, który piastowałem z ramienia Niemieckiej Socjalistycznej Partji Pracy. Skłoniły mnie do tego względy natury nie tylko politycznej, jak usiłuje imputować mi to wyjaśnienie centralnych władz partyjnych. W pierwszym jednak rzędzie oświadczyć muszę, że wbrew twierdzeniom przywódców N. S. P.P.

nie jestem członkiem PPS. lewicy i z tą grupą polityczną nic mnie nie łączyło i nie łączy.

Mimo zatargu z centralnemi władzami partyjnemi, w **dalszym ciągu stoję na gruncie programu Niemieckiej Socjalistycznej Partji Pracy**, niestety jednak, program ten **dzięki taktyce przywódców** dotychczas **pozostał programem papierowym**. W związku z tem w łonie partji powstała

SILNA OPOZYCJA,

na której czele i ja stałem. Opozycja ta przeciwstawiała się przedewszystkiem poczynaniom pewnych osób, sprzecznych zresztą z założeniami zarówno programowemi, jak i taktycznemi stronnictwami. Wielką rolę odgrywała tutaj również sprawa

T. ZW. SUBWENCJI.

Subwencje te bowiem zasadniczo miały być przeznaczone na cele towarzystw kulturalno - oświatowych, w praktyce jednak **olbrzymie kwoty obracane były na zgoła inne cele.** Oficjalnie naprzykład towarzystwo oświatowe (Arbeiterhochschule) miało otrzymać 15.000 zł. subwencji. Czy jednak towarzystwo to w praktyce istnieje, tego wogóle nie wiem. Mniej więcej podobna historja była również z subwencją przeznaczoną na rzecz towarzystwa oświatowego „Postęp". Na rzecz tego towarzystwa w ciągu dwuch lat preliminowano sumę 50 tys. zł. Towarzystwo wprawdzie istniało, ale tylko statutowo. Prezesem był wprawdzie b. poseł Zerbe, ale bez normalnie ukonstytuowanego zarządu.

Dotychczas nic konkretnego o działalności tego towarzystwa mimo wszelkich starań nie zdołałem usłyszeć. Pieniądze te zostały **wypożyczone redakcji „Lodzer Volkszeitung"** bez określenia terminu zwrotu.

Wydawnictwo to jest własnością towarzystwa akcyjnego. Suma 50.000 złotych nie została, o ile mi wiadomo, dotychczas zwrócona. Wogóle nie oznaczono nawet terminu zwrotu tych pieniędzy. Wprawdzie **nie mogę stawiać tutaj zarzutu defraudacji, nie mniej jednak** dzięki tym pieniądzom członkowie redakcji wypłacali sobie honorarja.

Formalnie wykluczone zostały za prowadzenie opozycji trzy dzielnice partyjne. Mimo tego wykluczenia **uważamy się w dalszym ciągu za członków NSPP., gdyż stoimy na gruncie programu partyjnego.** Jeżeli chodzi o przyczyny natury politycznej, które spowodowały ten rozłam, to w pierwszym rzędzie wywołała to **chęć powiększenia szeregów partyjnych przez wciągnięcie elementów niesocjalistycznych.** Przywódcom partyjnym chodziło tylko o powiększenie partji: **zwłaszcza przed wyborami, ażeby tą drogą uzyskać większą ilość mandatów.** Na pogwałcenie socjalistycznego charakteru partji opozycja jednak pozwolić nie mogła.

Powstaje dla mnie problem, jak reagować na zarzuty.

Zarzut niewyliczenia się z pieniędzy partyjnych, jest zarzutem śmiesznym i nieistotnym, że do porządku dziennego przeszło nad nim ogólne zebranie członków. I jestem pewien, że przywódcy partyjni nie podnosiliby już więcej tej sprawy, gdyby nie ta właśnie okoliczność, że ja stałem na **czele opozycji.** Chęć splamienia mojego nazwiska podobnemi zarzutami jest faktycznie zemstą tych ludzi, przeciwko którym musiałem wystąpić. Niesłuszności tych zarzutów dowiodła zresztą rewizja ksiąg kasowych, która wykazała najzupełniejszy ich porządek.

Jestem człowiekiem pracy — pracuje w firmie „Adolf S. Landau" w Łodzi do dnia dzisiejszego, jako tkacz, a wobec tego nieprawdziwy jest zarzut „Lodzer Volkszeitung", jakobym porzucił pracę, dla oddania się agitacji politycznej.

H. Szajbler.

Nieudany strejk na G. Śląsku

w obronie aresztowanego Korfantego.

Katowice, 27 września.

Dziś od wczesnych godzin porannych kolportowana jest potajemnie na całym terenie Górnego Śląska skonfiskowana przez władze administracyjne odezwa, nawołująca do trzydniowego generalnego strajku, który ma być protestem przeciwko aresztowaniu b. posłów na sejm, a w szczególności b. posła Korfantego.

Pod odezwą podpisane są organizacje Chrześcijańskiej Demokracji, N.P.R. — prawicy, PPS, CKW.

Terminu rozpoczęcia strajku generalnego odezwa nie podaje, używa jedynie zwrotu: — **„dziś niechaj staną wszystkie huty i kopalnie!...", „dziś ani jeden człowiek nie stanie do pracy!..."**.

Wobec tego dzień 27-y b.m. uważać można, jako pierwszy dzień zamierzonego trzydniowego strajku generalnego. Władze administracyjne stwierdziły, że po rozkolportowaniu odezwy, wydanej przez wojewódzki sekretarjat Chrześcijańskiej demokracji, **ani jeden robotnik nie opuścił warsztatu pracy.** Wogóle na całym terenie Górnego Śląska **nikt do strajku nie przystąpił.**

Odezwa wydana została w nakładzie 60 tys. egzemplarzy.

★

Według otrzymanych przez nas wiadomości, aresztowany wczoraj w Katowicach b. pos. Wojciech Korfanty przybył pod eskortą do Brześcia n/Bugiem i osadzony został w tamtejszem więzieniu.

Opieczętowanie drukarni „Polonji"

za zaległe podatki.

Katowice, 27 września

Polska Agencja Telegraficzna)

Władze skarbowe opieczętowały drukarnię „Polonji" z powodu nieuiszczenia opłat i podatków skarbowych na sumę kilkudziesięciu tysięcy złotych.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś dwa przedstawienia: o godz. 4 po południu po cenach najniższych popołudniówka **„Krakowiacy i Górale".**

Wieczorem po raz drugi **„Spór o sierżanta Griszę".**

TEATR KAMERALNY.

Dziś wieczorem po cenach zniżonych „Egzotyczna kuzynka".

Jutrzejsza premjera „Tempo ponad sto"

Jutro, poniedziałek, na otwarcie nowego sezonu — premjera nowej komedji aktualnej Fr. Cammelrohr'a „Tempo ponad sto".

TEATR POPULARNY.

Dziś i jutro o godz. 8.15 wiecz. w dalszym ciągu efektowna komedja współczesna ze śpiewami i tańcami świetnego autora węgierskiego Lengyel'a „Płomienna noc Antonii". W roli tytułowej p. Relewicz-Ziembińska.

Dziś o godz. 3.30 popoł. po cenach od 75 gr do 2.50 poemat Żuławskiego „Eros i Psyche".

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA.

Przedstawienie dla dzieci.

Dziś, w niedzielę o godz. 12 w południe odbędzie się przedstawienie dla dzieci. Odegraną będzie bajka w 6 obrazach p. t. „Zaklęty królewicz". Bilety od 50 gr. do 1.50.

Niewinnie skazany.

O godz. 4 min. 15 i 8 min. 15 ostatnie dwa przedstawienia p. t. „Niewinnie skazany". Bilety od 50 gr. do 2.50.

TRUPA WILEŃSKA.

Dziś w niedzielę o godz. 9-ej grana będzie sztuka Sz. Anskiego „Dzień i noc". Są to ostatnie przedstawienia ponieważ trupa wileńska za kilka dni wyjeżdża do Wiednia. Jutro, w poniedziałek, o godz. 9-ej wiecz. „Piewca własnej niedoli" Osypa Dymowa.

TEATR REWJI „DOBRY WIECZÓR".

Rewja p. t. „Z Franciszkańskiej na Kopernika" stała się sensacją dnia w Łodzi. Liczne rzesze najwybredniejszej łódzkiej publiczności darzą wykonawców kaskadą długotrwałych braw. Rewję starannie wyreżyserował Stefan Laskowski.

Zapowiada p. Aleksander Kon.

Początek przedstawień o godz. 7.30 i 9.30 w soboty, niedzielę i święta o 5.30, 7.30 i 9.30.

Przedsprzedaż biletów odbywa się w biurze „Reklama Polska" ul. Piotrkowska 101, tel. 126-89 od godz. 11 rano do 4 po poł.

KONCERT KWARTETU DREZDEŃSKIEGO.

W nadchodzący piątek, dnia 3 października odbędzie się w Filharmonji jedyny koncert światowej sławy kwartetu drezdeńskiego. Program zapowiada utwory Ravela, Beethovena i Dvořaka.

Kwartet drezdeński dzięki swej wyjątkowej interpretacji zyskał na całym świecie opinję jednego z najlepszych zespołów smyczkowych.

MĘŻCZYZNA SZUKA KOBIETY.

A kobieta szuka mężczyzny! Gdzie i kiedy? W teatrze miejskim 5 października o 12-ej w poł. Szukać się będą przedstawicielki płci pięknej (artystki teatrów miejskich) i przedstawiciele płci brzydkiej (publicyści, dziennikarze, lekarze, artyści).

Będzie to poranek, poświęcony kobiecie, mężczyźnie i miłości, poranek, który pogodnie ujmuje najtragiczniejszy temat — kobietę.

GRAND HOTEL
SALA MALINOWA.
W czwartek dn. 2 października r. b. nastąpi
otwarcie sezonu zimowego
WYSTĘPY ARTYSTYCZNE
pierwszorzędnych sił krajowych i zagranicznych
Nowoangażowany zespół koncertowo-Jazzbandowy pod dyr. słynnego kapelmistrza-kompozytora
Jakóba Kagana
W święta i niedziele od g. 5—7
Five o'clock
z udziałem programu wieczorowego
DYREKCJA.

Dr. med. S. Małowist
choroby uszu, nosa, gardła i krtani
powrócił
Gdańska 37, telefon 115-93
przyjmuje od 2—4 po poł.

Warszawski Skład Futer
G. OFENGENDEN
1. Zawadzka 1, tel. 191-05
poleca wielki wybór futer po cenach hurtowych

Hallo! Tu radjo!...

RADJOWY KONCERT MUZYKI OPEROWEJ.

Dziś, w niedzielę dnia 28 b. m. o godz. 20.15 odbędzie się interesujący koncert poświęcony muzyce operowej, w wykonaniu dwojga wybitnych artystów Opery warszawskiej: Marji Budziszewskiej i barytona Jana Romejki.

W programie arja Torreadora z op. „Carmen" w wykonaniu p. Romejki oraz dwa duety: Nedy i Silvia z op. „Pajace" Leoncavalla i Halki i Janusza z op. „Halka" Moniuszki — w wykonaniu p. Budziszewskiej i p. Romejki. Oprócz tego usłyszymy szereg orkiestralnych fragmentów operowych w wykonaniu orkiestry „Polskiego Radja" pod dyr. Józefa Ozimińskiego.

FELJETON I WESOŁY KWADRANS.

Rozgłośnia łódzka „Polskiego Radja" transmituje dziś w niedziele dnia 28 września o godz. 22.00 ze wszechmiar interesujący feljeton p. t. „Z perspektywy", którego autor dr. Józef Gajkowski przeprowadzi ciekawą pararele między 1830-ym a 1920-ym rokiem, podnosząc, że w obydwu tych datach historycznych Polska dzielnie spełniła swa misję „Przedmurza Zachodu".

O godz. 20.00 ubawimy sie rzetelnie słuchając w dziale „Kwadransa literackiego" pogodnej i zabarwionej jowialnym humorem noweli p. t. „Berek - filozof" — pióra świetnego malarza typów i charakterów, Klemensa Junoszy-Szaniawskiego. Nowelę tę odczyta p. Tadeusz Bocheński.

TRANSMISJA Z KONKURSU AWJONETEK.

Ciekawą transmisję, która miała odbyć się ubiegłej niedzieli, a w ostatniej chwili została odłożona, przygotowuje stacja stołeczna na dzień dzisiejszy dnia 28 września. O godz. 14.45 rozpocznie się transmisja z lotniska warszawskiego, z którego startować będą awjonetki, biorące udział w III krajowym konkursie awjonetek do wyścigu w obwodzie zamkniętym na trasie Warszawa — Piaseczno. Transmisję poprzedzi krótka audycja ze studja, w czasie której odczytane zostaną fragmenty utworów literackich, poświęcone lotnictwu. Bezpośrednio przed tą krótką audycją literacką odezwie się na fali polskich stacyj nadawczych warkot śmigła aparatu lotniczego, który tak świetnie wychodzi w radjo.— Dzisiejsza transmisja zapozna radjosłuchaczów z fragmentem III krajowego konkursu awjonetek z asami naszego lotnictwa sportowego i organizatorami wyścigu. Będzie to jedna z ciekawszych transmisji sportowych.

25,000 zł. NA ODBIORNIKI RADJOWE DLA WSI.

Rada Nadzorcza Państwowego Banku Rolnego przyznała w roku bieżącym z funduszu popierania kultury wsi i spółdzielczości 25,000 zł na akcję przysposobienia rolniczego młodzieży wiejskiej. — Sumę tę w porozumieniu z ministerstwem rolnictwa państwowy Bank Rolny przeznacza na zakup radjoodbiorników, jako nagród dla kół względnie stowarzyszeń młodzieży, których zespoły wyróżniły się w całokształcie akcji przysposobienia rolniczego, głównie w przeprowadzanych konkursach rolniczych.

To stanowisko rady państwowego Banku Rolnego oraz ministerstwa rolnictwa świadczy, iż czynniki miarodajne przywiązują wielką wagę do roli radja, jaką ono spełniać może w rozwoju kultury ogólnej i rolniczej wsi.

Aparaty radjowe, jako nagrade za pracę zespołu w zakresie przysposobienia rolniczego, przypadną w udziale najlepiej działającym i żywotnym kołom, względnie stowarzyszeniom młodzieży, to też twierdzić można, że aparaty te istatnie użyte będą w całej pełni ku pożytkowi licznych rzesz młodzieży wiejskiej zgrupowanej w tych sprawnie działających stowarzyszeniach i kółkach.

Trudno o bardziej szczęśliwy wybór nagrody; nagrodzona młodzież zyska z pomocą aparatów radjowych możność samokształcenia w bardzo szerokich granicach, a pozatem w rozwoju radjofonji na wsi postępującym u nas bardzo powoli, uczyniony zostanie znaczny krok naprzód.

NIEDZIELNE AUDYCJE DZIECIĘCE.

Młodzi i najmłodsi radjosłuchacze z radością przyjmą wiadomość, że kierownictwo działu dziecięcego „Polskiego Radja" postanowiło wprowadzić w najbliższym czasie niedzielne audycje dziecięce.

Audycje te będą prawdopodobnie odbywać się w godzinach popołudniowych.

RADJOPROGRAM

NIEDZIELA, dnia 28-go września.

Godz. 10.15—11.45: Nabożeństwo z Katedry Poznańskiej. 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 13.15—13.20: Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 13.20—16.50: Przerwa. 16.50—17.106 Muzyka (tr. z Warsz.). 17.10—17.25: „Co czytano przed stu laty" — wygłosi prof. Henryk Mościcki (tr. z Warszawy). 17.25—18.45: Koncert orkiestry dętej 36 p. p. pod dyr. Stefana Śledzińskiego (tr. z W-wy) 1) Moniuszko: Uwertura do op. „Hrabina". 2) Śledziński: Szara ziemia. 3) Sidorowicz: Suita taneczna. 4) Joteyko: Rapsodja polska. 5) Moniuszko: Muzyka baletowa z op. Nicolai „Kumoszki Windsorskie". 6) Namysłowski: Oberek „W karczmie". 7) Nowowiejski: Marsz Pretorjanów z orat. „Quo Qadis"

Godz. 18.45—19.05: Rozmaitości. 19.05—19.25: Wiadomości przyjemne i pożyteczne (tr. z Warszawy). 19.25—19.40: Komunikat sportowy i odczytanie programu na dzień następny. 19.40—20.00: Płyty gramofonowe z Warszawy i sygnał czasu. 20.00—20.15: Kwadrans literacki (trans. z Warszawy). Klemens Junosza Szaniawski: Nowela p. t. „Berek filozof". 20.15—22.00. Koncert muzyki operowej. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego, Marja Budziszewska (sopran), Jan Romejko (baryton) prof. Ludwik Urstein (akomp.). 22.00—22.15: Feljeton p.t. „Z perspektywy" — wygłosi dr. Józef Gajkowski (trans. z Warszawy). 22.15—24.00: Komunikaty: meteorologiczny, policyjny, sportowy oraz muzyka taneczna z dancingu „Oaza" w Warszawie.

PONIEDZIAŁEK, dnia 29-go września.

Godz. 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12.05—13.15: Muzyka z płyt gramofonowych. Gramofon i płyty z firmy A. Klingbeil, Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 160. 13.15—13.20: Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 13.20—15.50: Przerwa. 15.50—16.15: Odczyt p. t. „Co zwiedzać w województwie kieleckiem" — wygłosi inż. Mikołaj Walentowski (tr. z Warszawy). 16.15—17.10: Muzyka z płyt gramofonowych (trans. z Warsz.). 17.10—17.25: Przegląd komunikacyjny (tr. z Warszawy). 17.35—18.00: „O nafcie" — opowie inż. Juljusz Frydrychowicz (tr. z Warsz.). 18.00—19.00: Muzyka lekka z kawiarni „Gastronomjo" w Warszawie. 19.00—19.20: Rozmaitości. 19.20—19.35: Pogawędki techniczne z Warszawy. 19.35—19.45: Płyty gramofonowe z Warszawy. 19.45—20.00: Komunikat Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi, odczytanie programu na dzień następny, komunikaty i sygnał czasu z Warszawy. 20.15—Prasowy dziennik radjowy z Warszawy. 22.00: Koncert muzyki lekkiej. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. St. Nawrota, Kazimierz Sierszyński (tenor), Wawrzyniec Żywolewski (gitara), prof. Ludwik Urstein (akomp.). 1. a) Fucik: Uwertura. Manuella, b) Monti: Czardasz, c) Grünfeld: Serenada. d) Moszkowski: Taniec hiszpański—odegra orkiestra. 2. Śpiew. 3. Wiązanka romansów cygańskich — odegra p. Żywolewski. 4. Reb'kow: Suita „Choinka gwiazdkowa" a) marsz gnomów, b) cicha noc, c) taniec chińskich lalek, d) taniec błaznów—odegra orkiestra. 5. Śpiew. 6. Wiązanka melodyj ludowych—odegra p. Żywolewski. 7. a) Capua: O sole mio, b) Meyerber: Taniec z pochodniami, c) Lindsay: Poranek, d) Godard: Walc „En chantant", e) Komzak: Wesoły marsz—odegra orkiestra. 22.00—22.15: Feljeton p. t. „Kontrast pozorny" — wygłosi mjr. A. Porkiewicz (trans. z Warszawy). 22.15—24.00: Komunikaty: meteorologiczny, policyjny, sportowy oraz muzyka taneczna i salonowa z „Polonja-Palace-Hotelu" w Warszawie.

MAGGI^ego kostki buljonowe
jedyne co do gatunku i dobrego smaku
MAGGI buljon

ZABAWA „STRZELCA" W HELENOWIE.

Dziś, dnia 28 września b. r. bez względu na stan pogody odbędzie się Wielka Zabawa Ogrodowa w Helenowie, urządzona przez Towarzystwo przyjaciół Związku strzeleckiego.

Dochód przeznaczony na cele kulturalno-oświatowe.

Na program złożą się liczne atrakcje między innemi: loterja fantowa z bardzo cennemi fantami, konkurs dla dzieci z trzema cennemi nagrodami, tańce dwojga dzieci z teatru miejskiego, występy artystów teatru miejskiego z udziałem: pp. Mrozińskiego, Zbuckiego i Zonnera, tańce na sali, ognie sztuczne, strzelanie oraz wiele, wiele innych urozmaiceń i niespodzianek.

Wejście 1 zł., a dla uczniów żołnierzy i dzieci 50 gr.

Fabryka firanek
Kap. szfor, portjer, witraży
etaminowych, tiulowych i t. d.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna
IZAK BER
PIOTRKOWSKA Nr. 85. Tel. 119-34

WYSTAWA RADJOTECHNICZNA W ŁODZI.

Dowiadujemy się, że radjoklub Y.M.C.A. w Łodzi organizuje jesienią r.b. wystawę radjotechniczną. Pomysł ten ze wszechmiar zasługuje na uznanie. Liczni radjoamatorzy naszego miasta i okolicy będą mieli sposobność zapoznać szerszy ogół z wynikami. Wystawcami mogą być radjoamatorzy miasta Łodzi i województwa. Za najlepsze eksponaty przyznane będą nagrody. Informacyj udziela sekretarjat Y.M.C.A. w Łodzi, Piotrkowska 89.

KURS RADJOTECHNIKI.

W nadchodzącym tygodniu w Y.M.C.A. w Łodzi rozpoczyna się kurs radjotechniki. Kurs prowadzony będzie według programu zatwierdzonego przez kuratorjum i obejmuje wykłady teoretyczne, oraz część praktyczną: budowę części składowych odbiorników, budowę samych aparatów odbiorczych i nadajników, aparatów pomocniczych i głośników. Radjoamatorzy, którzy chcą pogłębić swą wiedzę o radjotechnice, jak również i ci, którzy zamierzają pracować zawodowo w tej dziedzinie, mają dobrą sposobność do gruntownej nauki. Na kursie jest jeszcze kilka wolnych miejsc.

Dramat serc
Miłosny szept nocy...
dramat namiętności
Grają:
LIL DAGOVER,
Jan Stüwe, Aleksander Murski
wkrótce „LUNA".

KRONIKA

WRZESIEŃ
28
NIEDZIELA

Dziś Wacława
Jutro Michała Arch.

Wschód słońca	5,31
Zachód słońca	17.24
Wschód księżyca	13.48
Zachód księżyca	21.20
Długość dnia	11.50
Ubyło dnia	4,55

Komisarz rządowy w magistracie m. Łodzi? Waszkiewicz? Ładewski?

Od kilku dni utrzymuje się uporczywie pogłoska o rozwiązaniu rady miejskiej i zamianowaniu komisarza rządowego.

Wczoraj zostali wezwani do Warszawy b. poseł Waszkiewicz oraz kierownik wojewódzkiego wydziału aprowizacji p. Ładewski.

Wyjazd ten stoi prawdopodobnie w związku z zamianowaniem komisarza rządowego dla magistratu m. Łodzi. (p)

Chorego wiceprezydenta Wielińskiego zastępuje ławnik Kuk.

W związku z chorobą wiceprezydenta dr. Wielińskiego, magistrat postanowił czynności jego powierzyć ławnikowi wydziału podatkowego p. Kukowi.

Posiedzenia rady miejskiej

W poniedziałek, dnia 29 września r. b. odbędą się dwa posiedzenia rady miejskiej.

Na porządku dziennym obrad pierwszego posiedzenia znajdują się pierwsze uchwalenia pożyczki na udział w subskrybcji i nowej emisji akcyj łódzkiego towarzystwa elektrycznego i zaciągnięcia w Banku Gospodarstwa Krajowego pożyczki w kwocie zł. 3,600.000 na wykończenie kolonji mieszkaniowej na Polesiu Konstantynowskiem.

Na porządku dziennym drugiego posiedzenia — poza drugiem uchwaleniem w powyższych sprawach — znajdują się między innemi sprawy: nabycia działki gruntu na urządzenie miejskiego cmentarza grzebalnego i ogólnego planu zabudowania m. Łodzi.

Minister Składkowski w Piotrkowie.

Do Piotrkowa przybył niespodzianie p. minister spraw wewnętrznych Sławoj — Składkowski na inspekcję urzędów.

P. minister wezwał do siebie starostów Strzemieńskiego i Tułeckiego celem poinformowania go o stanie przygotowań wyborczych w okręgu Piotrków—Brzeziny. P. minister udzielił starostom szeregu wskazówek co do dalszego toku prac przedwyborczych i odjechał z powrotem do Warszawy. (b).

CZEM I JAK MYĆ TWARZ PO WYWCZASACH.

W poprzednich artykułikach położyłem nacisk na odświeżanie zgrubiałej podczas wywczasów cery, ponieważ młodociany wygląd zależny jest głównie od stopnia cienkości naskórka. Już woda gorąca jest dodatnim czynnikiem zmiękczającym twardy naskórek Ponieważ każda niemal woda zawiera szkodliwe dla skóry twarzy sole wapniowe, winno się ją zawsze zmiękczyć kosmetycznym boraksem Dra Lustra. Wiadomo, iż najlepszym środkiem do mycia twarzy o tłustej właściwości, jest proszek marmurowy „Miraculum". Proszek ten znajdzie też korzystne zastosowanie po powrocie z letnisk i u osób o prawidłowej lub suchej cerze. Zastosowanie proszku marmurowego w wyjątkowym tym wypadku różni się od pielęgnowania nim tłustej cery tem, iż tłustą myje się bez natłuszczania, natomiast prawidłową natłuszcza się przed myciem kremem „Mira", suchą zaś — kremem „Oxa" Dra Lustra. Natłuszczoną twarz spłókuje się po 10 minutach długo gorącą wodą, poczem myje się proszkiem marmurowym „Miraculum".

Dr. ZENON B.

Stan bezrobocia w Łodzi.

Na terenie państwowego urzędu pośrednictwa pracy w Łodzi (miasto Łódź i powiaty: łódzki, łaski, łęczycki, sieradzki i brzeziński) w d. 27 września 1930 r.było w ewidencji zarejestrowanych 30,373 bezrobotnych w tem w samej Łodzi 22,435, w Zgierzu 2,601, w Zduńskiej Woli 698, w Tomaszowie Maz. 2,720, w Konstantynowie — 94, w Aleksandrowie — 116, w Rudzie Pabjanickiej 161. Z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 7,725 bezrobotnych.

W samej Łodzi z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 5,282 bezrobotnych. W ubiegłym tygodniu straciło pracę na terenie Łodzi 834 robotników, otrzymało pracę przez urząd 112 bezrobotnych, wysłano do pracy 128, zdjęto z ewidencji z innych przyczyn.

OSTRZEŻENIE DLA EMIGRANTÓW.

Stwierdzono, iż niektórzy robotnicy pragnący wyjechać do Francji w celu za robkowym, pomijają Państwowy Urząd pośrednictwa pracy i zgłaszają się na stację zborną do Mysłowic w nadziei, iż uda im się stamtąd wyjechać zagranicę.

Urząd pośrednictwa pracy w Łodzi ostrzega robotników, **iż samorzutny wyjazd do Mysłowic jest bezcelowy**, ponieważ stacja zborna w Mysłowicach nie przyjmuje robotników, a ci, naraziwszy się na koszty podróży, zmuszeni są wracać do stałych miejsc zamieszkania. Rekrutacją robotników na wyjazd do Francji zajmują się jedynie państwowe Urzędy pośrednictwa pracy, które już gotowe transporty zarekrutowanych robotników kierują do Mysłowic.

Utajona piękność

mieści się we włosach kobiecych. Shampoo Elida ujawnia ją w całej pełni. Jego delikatna piana przywraca włosom naturalny połysk i czyni je lśniącemi i puszystemi.

Po użyciu Shampoonu Elida czesanie jest łatwiejsze i ondulacja trzyma się znacznie dłużej.

ELIDA SHAMPOO

Członkowie łódzkich komisji wyborczych

lekceważący sobie swe obowiązki są surowo karani. — Na 54 podania o zwolnienie od obowiązków odrzucono 46...

Wczoraj pod przewodnictwem sędziego Korwin-Korotkiewicza, przy współudziale komisarza wyborczego dr. Skalskiego, sekretarza B. Dytbernera i członków komisji odbyło się nadzwyczajne posiedzenie okręgowej komisji wyborczej nr. 13, na którem rozpatrywano podania, zgłoszone przez osoby, którym powierzono funkcje przewodniczących lub członków komisyj obwodowych. Podań takich zgłoszono 54.

Komisarz wyborczy, p. dr. Skalski, poddał **surowej ocenie zgłoszenia petentów, tłumaczących się chorobą. Uwolniono od obowiązku pełnienia funkcyj** w obwodowych komisjach wyborczych 8 osób, **zaś pozostałe 46 podań odrzucono** z wezwaniem petentów tych do bezzwłocznego stawienia się do pracy w komisjach, **pod rygorem zastosowania przewidzianych przez ustawę surowych kar.**

Niezależnie od powyższego na wczorajszem posiedzeniu komisji okręgowej ukarano 6 osób, a mianowicie: Szwarcowskiego Ludwika, Ganka Lipę, Ajzenberga Chika, Jangiusa Abrama, Golińskiego Zygmunta i Morgensztern Zysmana grzywną w wysokości **od 100 do 200 zł. za odmówienie przyjęcia godności członka obwodowej komisji wyborczej.** Kary powyższe ściągnięte zostaną od ukaranych w drodze administracyjnej.

Należy zaznaczyć, iż każdy autor od rzuconego przez komisję podania, w razie dalszego uchylania się od obowiązków, ukarany będzie grzywną do wysokości 1.000 zł. (a).

Chałupnicy idą z B.B.

Łódzka centrala Stowarzyszenia chałupników, mieszcząca się na ul. Limanowskiego 76, rozesłała do swoich prowincjonalnych oddziałów w Zgierzu, Ozorkowie, Brzezinach, Aleksandrowie i Ksawerowie okólnik, w którym poleca przystąpienie do lokalnych komitetów wyborczych Bezpartyjnego Bloku (a)

Blok „lewicy robotniczej".

Dziś w siedzibie kartelu związków zawodowego Zjednoczenia Polskiego od bywać się będą zebrania związków wchodzących w skład kartelu, celem wysunięcia kandydatów na postów z listy „lewicy robotniczej". (a).

Chadecja solo...

W komitetach wyborczych chrześcijańskiej demokracji prowadzona jest akcja przygotowawcza do wyborów.

Jak dotychczas Ch. D. idzie sama do wyborów, i żadne pertraktacje z innemi ugrupowaniami nie są prowadzone. (b)

Obliczanie głosów.

Przy obliczaniu głosów w okręgowych komisjach przy wyborach do sejmu i senatu, użyte będą maszyny do liczenia, wypożyczone komisjom przez firmę „Block-Brunn"

Maszyny te będą jednocześnie uwidaczniały i notowały wyniki obliczeń, co w wysokim stopniu ułatwi szybkie i bezbłędne obliczenie głosów. (a)

Wypłata zapomóg doraźnych

dla bezrobotnych za sierpień.

Magistrat m. Łodzi podaje do wiadomości osób zainteresowanych, **że w poniedziałek, dnia 29-go września 1930 r.** rozpocznie się wypłata państwowej zapomogi doraźnej za miesiąc sierpień bez robotnym, którzy zarejestrowali się w biurze Urzędu zasiłkowego dla bezrobotnych w czasie od 8-go do 13 września 1930 roku.

Do państwowej zapomogi doraźnej za sierpień 1930 r. mają prawo tylko bezrobotni, posiadający rodzinę na utrzymaniu.

Samotni i żonaci bezdzietni prawa do zapomogi doraźnej nie mają.

Bezrobotny, w którego rodzinie, wspólnie z nim zamieszkującej i prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe, choć jedna osoba pracuje lub otrzymuje jakąkolwiek zapomogę, również prawa do zapomogi niema.

Wypłata odbywać się będzie w lokalu Urzędu zasiłkowego przy ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich nr. 32, w godzinach od 9-ej do 14-ej, według następującego porządku:

Poniedziałek, dnia 29 września r.b. litery A. B. C. D. E. F.

Wtorek, dnia 30 września r.b., litery: G. H. I. J.

Środa, dnia 1 października r.b., litery K. L. Ł.

Czwartek, dnia 2 października 1930 r. litery M. N. O.

Piątek, dnia 3 października r. b., litery: P. R. S.

Sobota, dnia 4 października r.b., litery: T. U. W. Z. Ż.

Bezrobotny, zgłaszający się do wypłaty, winien okazać:

1) dowód osobisty, wzgl. inne urzędowe zaświadczenie tożsamości,

2) legitymację PUPP, stwierdzającą fakt otrzymania zapomogi doraźnej za miesiąc lipiec 1930 r. wzgl. fakt wyczerpania wszystkich rat zasiłku ustawowego z funduszu bezrobocia w lipcu 1930 r. oraz fakt zgłaszania się do kontroli w oddziale PUPP. w miesiącu sierpniu i wrześniu r.b.

3) książeczkę Kasy chorych bezrobotnego oraz wszystkich członków rodziny wspólnie z nim zamieszkujących.

M. Majerczykowa

Gdańska 42, tel. 113-19

powróciła z Paryża

i poleca najnowsze kreacje sukien paryskich

„Hazomir"

Al. KOŚCIUSZKI Nr. 21

Zarząd Tow. „HAZOMIR" podaje do wiadomości, iż przyjmuje zapisy na członków

chóru i orkiestry

W program pracy wchodzi: Wykłady teorji, solfeggi, historja muzyki i t. d.

Zapisy przyjmuje kancelarja Tow. w poniedziałki i wtorki od 8—10 wiecz.

Pełna tabela wygranych loterji państwowej.

5-ta klasa—17-ty dzień ciągnienia.

Przed przerwą.

50,000 zł. wygrał nr. 152252.

5,000 zł. wygrał nr. 61097.

Po 3,000 zł. wygrały n-ry: 3716 66489 159034 208193.

Po 2,000 zł. wygrały n-ry: 14251 198656.

Po 1,000 zł. wygrały n-ry: 33772 34653 61703 81190 87444 122195 134339 169651 185844.

Po 600 zł. wygrały n-ry: 1006 3059 10544 11077 11839 19596 28872 79758 87684 99922 105703 105969 188919 189430.

Po 500 zł. wygrały n-ry: 75 890 1523 5347 14787 16948 19605 19681 22550 25970 28609 33952 37536 38522 40743 44407 46659 48312 50619 61099 60070 61642 71642 73339 75087 75910 77020 78842 79614 83225 83854 84353 84557 92620 93190 93814 96166 100601 103472 103991 107950 109280 110525 115490 120820 121116 124186 129994 134565 134815 136156 126374 137499 139445 142723 156337 157868 164712 166270 169719 173445 175570 180979 184553 184 553 186745 190959 193771 194796 202382 205695.

Stawki.

717 1030 125 33 342 520 685 792 809 984 2093 112 30 95 290 517 3050 271 752 887 4111 52 212 61 688 702 811 26 69 5000 4 132 263 360 98 99 984 610 13 44 383 438 39 881 7042 207 55 314 55 659 856 8277 90 501 617 733 864 943 9266 467 610 24 10036 146 83 470 661 86 763 828 905 11037 122 38 270 315 898 909 12232 78 317 63 598 650 865 951 13022 201 870 953 14135 582 729 56 86 823 15373 551 625 734 887 925 55 97 16036 239 59 390 703 36 860 936 85 95 17080 83 216 683 755 816 18082 152 79 516 840 19185 379 413 95 543 676 736 55 20173 202 332 541 693 95 21342 404 584 22060 339 430 734 857 23074 234 330 31 71 447 66 770 882 951 24075 156 259 434 86 99 532 69 73 97 667 787.

25441 638 718 933 26008 254 336 499 906 44 27003 128 246 63 432 502 705 28060 151 210 353 431 609 35 82 789 29112 213 57 466 618 921 30042 181 301 98 754 31041 125 236 435 947 32125 262 349 825 33152 82 288 91 374 688 34008 75 84 158 255 97 492 577 643 727 35246 348 513 883 982 36079 353 646 78 777 89 842 37044 101 99 217 488 530 611 716 67 851 902 38090 669 839 39322 32 99 526 783 954 57 40285 92 350 81 433 42 778 940 41206 42015 53 372 460 68 821 68 916 28 43015 53 372 460 68 821 68 916 28 43147 782 802 95 44454 82 533 36 827 63 937 45180 398 448 722 818 46087 93 171 371 597 712 883 47205 31 445 752 81 890 965 48032 46 126 385 558 71 767 810 944 49029 41 69 83 147 222 460 729 806 950.

50087 499 501 99 674 817 94 51036 315 710 52130 304 93 484 501 770 815 53171 659 757 54013 273 633 87 777 978 55010 351 90 557 764 72 885 56003 105 61 245 98 539 717 969 57067 116 203 304 541 761 801 58545 602 916 43 59081 215 62 86 60108 57 87 218 478 561 62 622 898 961 61081 746 62090 159 258 340 441 50 878 63163 257 308 88 606 19 774 970 64066 221 425 91 606 40 65047 474 738 72 832 35 47 947 66248 384 574 678 826 980 67135 205 319 567 603 20 38 68317 73 585 70078 93 465 610 14 728 564 615 934 70078 98 465 610 14 728 852 960 66 71359 618 81 72648 708 868 978 73395 577 735 74155 88 204.

75417 47 564 65 610 96 714 816 942 76054 207 69 348 621 47 705 806 16 35 36 72 77655 88 973 78057 157 424 40 575 91 796 802 79071 243 511 810 80036 102 394 449 636 705 45 948 81235 700 82012 216 326 846 909 91 83168 246 744 868 84277 80 357 71 401 85169 368 457 509 692 782 86263 453 779 998 87079 663 771 936 88008 378 99 421 89007 237 562 643 739 61 800 41 90462 83 541 72 707 91407 522 728 909 92000 117 628 42 980 91 93156 202 32 349 732 925 94219 362 68 453 514 70 90 656 750 899 95412 702 95 96190 210 92 432 605 17 72 783 97301 79 516 634 923 98520 721 75 823 974 99071 146 217 494 775 832 953.

100013 131 666 92 826 101028 36 84 267 733 826 32 954 102404 730 103578 622 81 725 104047 716 915 105013 381 83 438 944 106111 54 473 657 726 862 107015 98 167 264 706 905 108117 395 453 547 658 109265 73 84 91 311 621 719 40 919 110266 454 803 38 54 962 111066 103 36 73 591 608 763 831 42 47 64 69 112078 233 458 91 580 113209 303 85 565 98 600 781 82 114059 792 941 115553 757 952 116041 159 218 35 385 400 11 47 76 587 117029 269 87 323 88 501 32 681 89 951 78 118033 184 305 427 88 511 679 966 119193 324 49 50 70 543 816 82 120083 347 58 81 480 514 86 930 121080 352 64 86 89 480 751 84 122203 70 347 88 552 784 91 892 990 123356 412 82 124079 141 92 216 358 608 751 88.

125417 616 822 126260 343 590 684 962 127020 87 221 32 60 98 460 520 747 128278 91 557 736 129183 341 69 457 79 907 130331 442 530 31 54 65 989 131139 561 725 815 132096 107 488 563 777 78 895 133097 268 415 32 98 115332 99 410 17 676 732 135125 99 254 644 743 57 932 62 136059 213 410 560 77 704 137002 9 165 222 99 381 505 95 138039 57 651 99 808 139282 396 567 909 140155 82 454 981 141088 243 88 354 71 575 632 826 33 142437 740 857 143117 47 94 608 754 920 144233 412 542 145030 56 148 218 86 448 525 693 146099 113 438 80 552 604 59 775 998 147055 131 84 505 771 97 893 148017 58 250 417 713 876 904 5 29 92 149076 441 827.

150271 478 83 613 97 747 79 151055 152069 518 32 753 808 945 153127 201 47 326 49 847 70 927 32 154072 170 155084 248 395 597 632 83 764 834 156123 350 760 893 157065 112 279 580 95 621 905 158062 588 804 159010 17 232 364 88 419 47 571 600 729 802 160161 87 302 575 833 935 161015 62 120 56 763 887 162019 77 205 662 918 163007 192 508 631 874 164064 126 29 220 375 458 530 54 912 13 165813 16 166036 170 84 279 320 404 847 167438 563 940 168050 103 69 454 573 79 627 48 837 68 169183 316 686 170211 42 531 81 944 99 937 171042 90 143 247 642 87 757 172102 400 74 601 173284 377 420 519 703 174091 183 433 707.

175329 485 955 176035 219 86 410 629 76 765 84 846 51 177047 141 546 702 73 815 75 178255 76 309 73 444 664 709 967 179248 655 180145 202 302 36 81 577 92 686 91 785 94 952 181114 527 82 777 84 878 182112 349 408 69 600 743 920 183012 516 35 685 942 76 184098 317 614 851

Nasz los w dom — Szczęście w dom!

Jak zwykle również wczoraj padła u nas wygrana

zł. 10.000 na № 162650

S. JATKA, Piotrkowska 22, Piotrkowska 66, Pabjanice, Pl. Dąbr. 3.

185225 390 422 77 556 802 72 522 186134 273 89 425 824 187095 334 457 60 772 999 188040 567 734 89 904 52 189194 227 57 410 68 452 91 190016 28 108 38 280 428 525 713 883 978 191135 242 510 18 648 64 71 993 95 192890 937 193210 77 909 17 194022 505 48 710 973 195487 756 196461 547 56 679 960 197083 226 330 829 198620 199225 834.

200012 58 164 209 72 363 72 558 678 807 989 201172 210 39 94 326 403 29 773 202104 207 400 92 203005 105 67 326 62 520 99 703 50 918 204317 20 435 825 968 93 99 205040 166 464 964 206034 43 254 207018 43 262 472 661 726 66 888 917 208053 148 375 506 911 209035 43 113 32 289 832 54 59.

Po przerwie.

75,000 zł. wygrał nr. 83697.

25,000 zł. wygrał nr. 57568.

10,000 zł. wygrał nr. 162650.

Po 5,000 zł. wygrały n-ry: 24334 107387 202910.

Po 3,000 zł. wygrały n-ry: 24070 76769 84893 11035 17305.

Po 2,000 zł. wygrały n-ry: 10864 14143 17902 19255 35830 46416 61837 73293 100552 111039 123014 162854 172047 201050.

Po 1,000 zł. wygrały n-ry: 215 419 4616 8943 34236 61803 95920 114325 146474 179907 195670 197203 199099 207659.

Po 600 zł. wygrały n-ry: 16738 38429 51923 53048 57864 62266 71376 92150 69912 121186 134995 169231 170982 183145 183819 186179 180451 203864.

Po 500 zł. wygrały n-ry: 2283 10172 13080 14619 18337 32452 36265 36916 41750 42715 48294 52112 54904 55273 57261 65326 65966 68231 68838 76742 78255 79349 80373 89392 97102 102022 107602 113837 116548 118424 118444 121084 122846 123726 127176 127347 127554 131964 132572 134195 138755 150439 150469 152316 153055 154411 156757 158579 164980 166863 171004 179121 189969 194955 196855 199781 200031 201065 203597 203602.

Stawki.

292 465 500 18 603 764 1262 422 40 890 2164 231 51 468 86 552 613 740 803 86 3198 541 65 676 838 4864 5121 98 337 69 91 559 684 6012 370 74 504 96 668 774 937 7087 178 480 782 820 99 952 8130 312 565 69 692 9582 793 894 10067 357 533 11049 281 367 446 629 705 12342 449 735 13199 447 92 586 729 61 861 14017 74 145 419 68 69 549 714 59 80 92 805 76 15045 113 374 437 566 600 88 977 93 16089 290 290 428 45 87 653 777 83 17169 231 45 47 81 331 577 965 18070 211 456 654 61 19110 79 376 570 77 821 936 20215 400 69 83 684 870 919 21016 152 254 938 22023 149 315 523 964 23274 342 433 544 781 24219 531 39 96 839 931.

25068 128 242 388 26041 144 295 316 470 607 52 748 825 27319 99 569 28373 424 536 975 29059 52 81 223 470 670 723 30082 372 538 632 760 872 956 93 31230 304 561 622 713 62 808 934 32193 99 395 514 795 33484 548 770 827 34178 86 304 369 987 35031 70 77 563 727 203 848 36152 370 71 589 739 88 896 37331 613 804 918 38647 39217 38 457 64 530 856 40138 340 508 69 669 788 839 41224 329 484 520 600 42108 430 545 687 43159 82 289 409 691 812 905 44038 172 248 347 729 51 45024 261 318 434 46267 402 55 650 47237 433 537 655 789 48015 543 51 49280 328 435 81 907.

50200 934 83 51010 228 80 451 605 52027 156 72 73 216 448 667 745 963 89 53260 590 761 54032 189 289 561 664 79 744 59 78 861 97 960 55117 68 72 99 204 19 397 632 56074 492 580 980 57619 44 58010 362 445 576 603 985 59013 157 448 605 8 60212 21 448 531 84 685 746 807 61060 730 818 65 86 918 62021 210 48 85 418 713 847 928 63127 215 499 834 64248 571 88 65152 323 85 441 58 94 518 87 695 66120 84 215 307 9 496 905 67027 118 238 669 708 962 68148 243 406 522 983 69424 669 968 83 70201 26 31 69 548 75 821 59 71225 368 585 88 621 85 882 905 38 72104 390 652 726 852 75147 278 372 84 419 46 527 759 954 74048 190 618 726 978.

75130 353 60 529 51 677 76004 50 220 530 645 60 727 77111 488 510 775 78150 293 487 882 930 71 79103 30 56 308 558 618 818 65 80136 307 37 87 763 776 862 69 72 81024 75 204 494 614 62 873 909 82000 25 61 62 77 281 522 83134 505 640 742 59 98 892 932 84083 137 319 28 515 85121 379 424 712 952 86361 529 674 973 87294 348 544 877 88281 309 454 89717 960 90095 191 247 367 606 91516 815 920 96 92225 547 93064 73 138 858 94091 133 38 265 333 54 412 508 629 740 95157 536 52 632 96 96235 340 96 564 92 620 97019 94 222 342 650 808 57 98065 284 340 561 79 693 938 99043 86 606 812 979.

101158 278 341 777 81 86 101262 653 98 705 824 102173 278 533 649 648 87 910 92 103193 221 371 104167 293 99 491 539 642 92 707 9 17 30 902 105148 252 74 498 738 74 84 868 90 982 106012 157 208 36 300 69 694 855 107028 166 75 434 501 23 844 70 992 108198 418 27 57 87 109277 376 420 514 80 652 110242 304 648 774 999 111221 355 408 588 603 14 31 65 855 112033 75 338 501 624 113036 80 165 424 72 968 114165 471 634 46 49 80 797 807 55 115292 548 632 54 794 803 900 68 84 116011 658 706 827 904 117051 318 457 567 707 957 80 118099 140 211 80 901 2 119264 523 37 648 120349 749 830 35 84 121135 377 409 33 539 733 947 122061 395 404 792 123475 505 91 809 67 962 124115 338 577 649.

125080 223 305 71 90 454 126261 364 508 975 127014 62 79 202 379 476 506 816 128090 136 292 462 544 67 607 49 779 129092 125 51 222 469 690 776 864 988 130139 526 687 954 131042 182 514 621 882 132152 54 314 41 749 912.

133077 228 638 77 724 921 134297 451 54 605 74 84 906 135859 982 89 136133 872 948 137001 66 74 156 237 658 772 972 138074 98 159 392 654 72 763.

139014 319 513 80 648 746 49 827 910 140077 726 40 801 912 141645 737 142049 77 340 78 546 51 68 609 27 748 875 983 143645 837 144015 343 62 414 86 550 700 806 80 92 145129 56 245 50 399 626 46 979 146152 227 52 63 960 147013 84 117 25 39 250 307 410 669 750 886 986 148157 256 85 418 31 606 149052 77 270 432 55 679.

150250 422 151286 300 78 605 799 831 49 910 152133 81 396 443 53 599 930 636 828 84 154064 191 481 772 155029 145 97 338 421 550 711 20 826 74 912 156262 355 554 728 40 44 22 909 157093 121 200 437 588 910 158156 483 927 159107 212 445 99 759 160160 82 386 827 41 161471 92 670 840 991 162147 65 354 427 606 21 708 163110 824 911 81 164067 153 290 680 795 868 165163 998 166084 108 211 717 32 41 851 167059 168064 93 253 621 59 733 43 852 169046 517 704 45 896 922 170223 300 401 49 633 58 817 940 171311 65 84 484 85 608 763 811 27 172274 430 572 895 173239 334 739 44 85 826 174075 218 419 551.

175348 440 68 546 682 772 814 980 176549 609 16 20 32 177174 79 225 48 432 35 758 178055 179 236 93 342 70 835 70 933 179300 635 78 891 180190 221 48 52 60 329 469 512 757 832.

181024 75 640 58 182043 236 66 308 533 40 51 81 720 833 58 937 183255 79 365 509 622 57 184069 154 56 218 354 493 97 836 185049 66 129 640 96 907 186321 787000 373 446 98 722 812 30 37 74 188214 822 25 189099 158 218 537 648 740 190070 188 205 579 873 191056 79 94 154 978 192044 498 519 710 862 193316 84 433 586 691 815 971 194127 43 217 354 66 733 836 195445 577 614 716 65 196077 386 474 633 66 729 904 61 197601 42 198047 173 298 533 97 982 199488 814 64.

200204 361 456 834 92 201185 99 301 508 704 23 912 202362 675 769 71 896 924 91 203166 249 403 19 541 875 204069 230 597 718 73 852 74 81 923 63 205002 230 52 416 31 48 536 918 206268 304 851 961 89 207029 151 200 59 530 617 51 786 904 208090 147 206 409 33 96 735 806 967 87 209011 442 516 647.

Spółdzielnia szykanowana przez magistrat.

Poważne zarzuty pod adresem zarządu m. Łodzi.

W dniu 20 b. m. odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie pełnomocników powszechnej spółdzielni spożywców w Łodzi na którem w dyskusji po sprawozdaniach gospodarczych oraz dotyczących pertraktacji pomiędzy spółdzielnią a magistratem m. Łodzi w sprawie dostawy pieczywa oraz uzyskanie lokali na sklepy spożywcze na Polesiu Konstantynowskim, zgłoszono i uchwalono 105 głosami przeciwko 27 następującą rezolucję:

„Zebranie pełnomocników Pow. sp. sp. w dniu 20 września 1930 r. wysłuchawszy sprawozdań rady i zarzadu Spółdzielni potępia jaknajenergiczniej nieżyczliwy stosunek zarządu m. Łodzi do Powszechn. sp. spożywców wyrażający się:

1) w oddaniu prywatnemu przedsiębiorcy dostawy pieczywa i innych artykułów do instytucyj miejskich a odebraniu tych dostaw spółdzielni.

2) w utrudnianiu zainstalowania sklepu spółdzielczego na Polesiu.

3) w szykanach podatkowych w kinie Spółdzielni i żąda zmiany tego nieżyczliwego i niedającego się niczem wytłumaczyć stosunku oraz przywrócenia stanu z przed sierpnia b. r.

Ciułacze szkolni otrzymają nagrody.

Krzewienie oszczędności wśród dziatwy.

Pod przewodnictwem d-ra Skalskiego, prezesa Komitetu krzewienia oszczędności w szkole odbyło się posiedzenie komisji, dla przyznania nagród ciułaczom szkolnym za wytrwałe ciułanie i odznaczeń szkołom, wyróżniającym się w krzewieniu oszczędności wśród uczniów.

Po rozpatrzeniu materjału przedstawionego przez dyr. p. Wanatowskiego, przyznano nagrody po zł. 25 — każda, ciułaczom: 1) **Zdzisławie Małeckiej,** uczenicy gimnazjum Z. Pętkowskiej, 2) **Zbigniewowi Małeckiemu,** uczniowi Szkoły pracy, i 3) **Sabinie Ostrowskiej,** uczenicy szkoły powszechnej nr. 35. Sie dmiu nagród nie rozdzielono, wobec braku kandydatów odpowiadających warunkom regulaminu. Przyznane nagrody, dopisane będą do sumy wkładów na rachunkach nagrodzonych ciułaczy.

Na 126 szkół, prowadzących zbiornice oszczędności, przyznano 5 odznaczeń w postaci dyplomów uznania tym szkołom, które w myśl regulaminu „Koła Ciułaczy" w ubiegłym roku szkolnym, względnie w ostatnich trzech latach najdodatniej wyróżniły się w krzewieniu ciułactwa, pośród swoich uczniów.

Dyplomy uznania otrzymały następujące szkoły:

1) Miejska szkoła zawodowo - dokształcająca nr. 24.
2) Szkoła dla głuchoniemych.
3) Szkoła Powszechna nr. 26.
4) Gimnazjum tow. „Kultura".
5) Gimnazjum męskie im. ks. I. Skorupki.

Prazdrój Pilzneński B.B. Poleca:

Oryginalny Pilzner (Urquell) w antałkach, syfonach i butelkach

Przedstawicielstwo i składy

OTTON WIHAN

Łódź, Kilińskiego 121, Tel. 180-33

„NIE DAMY POGRZEŚĆ MOWY"!

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą", na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

Pracownia sukien i okryć damskich oraz futer. długoletnia wspr. firmy „LUCYNA" w Warszawie, została wznowiona o czem uprzejmie zawiadamia Sz. Klijentki

J. Mikulska

22 Zachodnia 22

„606" DWUDZIESTOLECIE SALVARSANU

NAPISAŁ DR. PAWEŁ KLINGIER.

Dzieło skromnego a genjalnego prowincjonalnego lekarza. — Syfilis jest chorobą wymierającą. — Walka z konserwatyzmem lekarzy. — Społeczne znaczenie Salvarsanu

Działo się we wrześniu 1910 r. Sędziwy uczony Paweł Ehrlich na 82 posiedzeniu Towarzystwa przyrodniczo-lekarskiego w Królewcu oddał do dyspozycji lekarzy i chorych dzieło, które było koroną jego życia — Salwarsan, preparat bardziej wówczas znany pod liczbą: „606".

Historja odkrycia Salwarsanu, dzięki któremu najstraszliwsza dotychczas plaga ludzkości — zanikając stopniowo w Europie, jest tak ciekawa i tak pełna ciernistych dróg, któremi kroczył genjalny uczony, iż w zupełności zasługuje, by ją wyrwać zapomnieniu.

Któż z nas nie pamięta entuzjazmu, z jakim opinja publiczna i prasa całego świata powitała ukazanie się tego preparatu, rokującego wytępienie doszczętne najgroźniejszego wroga człowieka— syfilisu. Sam wynalazca nazwał swą metodę leczenia — Therapia sterylisans magna, co znaczy:

wielkie leczenie wyjaławiające,

to jest pozbawiające organizm całkowicie zarazków syfilitycznych.

Lecz i ten środek, jak wiele innych, nie odrazu został uznany przez świat naukowy i opinję publiczną. *Długa i ciernista była droga tego wynalazku;* przeszedł on przez okres nieumiarkowanych zachwytów, przesadnych nadziei, fiask i rozczarowań, zanim stanął na czele środków do walki z syfilisem, wytrzymawszy wszystkie „próby ogniowe", jak się wyraził Ehrlich.

Ten cichy uczony, *nie posiadający wówczasani tytułu, ani katedry* z racji swego wyznania (Ehrlich był żydem), siedział całe swe życie we Frankfurcie nad Menem i niezmordowanie pracował nad wynalezieniem środka przeciw kile.

Ehrlich poświęcił całe swe życie, by ulżyć ludzkiej niedoli i wyrwać ze szponów syfilisu miljony nieszczęśliwych ofiar,

skazanych na nieuleczalną wówczas chorobę i agonję za życia. Głęboki tragizm bywa często udziałem wielkich uczonych i wynalazców — tych prawdziwych dobroczyńców cierpiącej ludzkości. Nie oszczędził też los i Ehrlicha. Dokonać wielkiego wynalazku, wypowiedzieć ideę — to jeszcze nie wszystko. Tę nową prawdę należy

wpoić w bierne, a często i wrogo usposobione masy ludzkie,

które nieświadomie walczą z wszelką inowacją, wyprowadzającą ich z wielowiekowej inercji. A świat uczonych pełen zawiści, że czynu tego dokonał jakiś

prowincjonalny eskulap,

a nie tytułowany i usytuowany profesor, z całym zapałem zaczął mu

rzucać kłody pod nogi.

Nie bacząc na doniosłość wynalazku Ehrlicha, który z punktu widzenia nauki był jednym wielkim triumfem genjuszu ludzkiego, a praktycznie — największem dobrodziejstwem cierpiącej ludzkości, spotkał się i on z tak potężną falą namiętności ludzkiej i nienawiści, iż omal w niej nie zginął całkowicie. Zaatakowali go przedewszystkiem *francuscy autorzy, którzy dali niebardzo pochlebne recenzje o tym preparacie (Hallopeau). Niemieccy autorzy znów zakwestjonowali prawa autorskie Ehrlicha do Salwarsanu (Uhlenhuth),* twierdząc, iż oni już wcześniej używali do leczenia kiły — Atoxyl — polporat arszenikowy, z którego również można wyprodukować i Salwarsan („606"). Ehrlich z łatwością odparł te wszystkie zarzuty, lecz walka, która rozgorzała naokoło tej kwestji, plotki, intrygi, oszczerstwa, jad nienawiści i zawiści zawodowej zrobiły swoje, *mocno podrywając w opinii publicznej zaufanie do tego preparatu.* Sprzyjały coprawda temu również i mało zachęcające na początku rezultaty przy stosowaniu Salwarsanu i częste komplikacje, prowadzące nieraz do utraty wzroku, a nawet i śmierci. A działo się tak dlatego, że

nie umiano jeszcze obchodzić się z Salwarsanem.

Technika wlewań salwarsanowych była bardzo skomplikowana i trudna, a z drugiej strony dozowanie było nieustalone, co w konsekwencji przy zbyt małych dawkach nie dawało efektu leczniczego, a w zbyt dużych — szkodziło; w jednym i drugim wypadku dyskredytowało Salwarsan. W rezultacie *Salwarsan znalazł się jakby pod cichhym bojkotem, co trwało kilka lat, zanim opinja publiczna, domagająca się stosowania nowej metody leczenia kiły, nie przełamała niechęci i konserwatyzmu wśród lekarzy, zmuszając ich niejako moralnie do stosowania tego środka.* Specjalista, który nie chciał, czy też bał się stosować Salwarsan, tracił poprostu pacjentów i to było właśnie najlepszym bodźcem do zajęcia się tym lekiem i wprowadzeniem go w powszechne użycie.

Droga, którą kroczył Ehrlich do swego epokowego wynalazku, nie była usłana różami. Jeszcze będąc studentem 3-go semestru zainteresował się cn nie tylko działaniem leków, lecz i

ich umiejscowieniem,

było już wówczas dla niego rzeczą jasną, że pewne leki mają szczególną skłonność do wiązania się z bakterjami; zjawisko to nazwał Ehrlich

tropizmem pasorzytowym;

inne zaś leki odznaczają się działaniem przyciągającem do komórek; to ostatnie zjawisko nazwał on

tropizmem organowym.

Leki pierwszej kategorji odznaczają się silną bakterjobójczością, lecz często bywają one również szkodliwe i dla tkanek, czyli odznaczają się swym podwójnym tropizmem: pasorzytowym i organowym. Takim potężnym bakterjobójczym środkiem jest arszenik, lecz jednocześnie działa on zabójczo na tkanki. Należało więc, zachowując bakterjobójcze działanie arszeniku, tak zmodyfikować ten lek, *by nie szkodził organizmowi, a jednak zabijał bakterje.* I w tem właśnie leży idea i zasługa Ehrlicha; kombinując arszenik z najrozmaitszemi innemi pierwiastkami i substancjami chemicznemi, potrafił stworzyć przy 606-ym eksperymencie nader skomplikowany preparat arszenikowy, który działając zabójczo na krętki blade (zarazki syfilisu), nie szkodził prawie zupełnie tkankom i organom. Stąd też nazwa tego preparatu: „606". Ehrlich nazwał go również — Salwarsanem, a jak skomplikowanem ciałem chemicznem jest ten preparat, świadczy o tem najlepiej formułka jego, wyrażona słowami:

„Dioxyd i amido arsenobenzoldichlorhydrat"

Widzimy zatem, że wynalazek Ehrlicha nie był dziełem przypadku, jak to się często w życiu zdarza z najdonioślejszymi wynalazkami, a jest

owocem długoletniej i mozolnej pracy

uczonego, który rozpoczął swe poszukiwania, wychodząc już z góry powziętej idei.

Z współpracowników najbliższych Ehrlicha należy wymienić tutaj japońskiego badacza Hatę, którego imię łączy się z imieniem mistrza, kiedy się mówi o Salwarsanie, jako wynalazku Ehrlicha - Haty.

Preparat „606", czyli t. zw. „Altsalvarsan" dawał czasami komplikacje ze strony wzroku lub naczyń krwionośnych, to też Ehrlich pracował dalej nad swym wynalazkiem, póki nie udało mu się spreparować prawie zupełnie dla zdrowia nieszkodliwego leku, który do dziś dnia jest w powszechnem użyciu pod nazwą *„Neosalvarsanu"* („914").

Można się sprzeczać co do zupełnej uleczalności syfilisu, czyli co do idei Ehrlicha, którą on nazwał: *„therapia sterylisans magna"*, lecz faktem niezaprzeczalnym jest, że chory *już po kilku zastrzykach Salwarsanu przestaje być niebezpiecznym dla otoczenia,* gdyż wszystkie objawy kiły znikają po 2—3 tygodniach i chory jako ognisko zarazy *przestaje istnieć poprostu.* W tem właśnie leży wielkie

znaczenie społeczne Salwarsanu,

albowiem jeśli znikają ogniska zarazy, to musi pierwej, czy później *zniknąć i sama zaraza,* co też de facto zostało stwierdzone: *syfis w Europie zanika!* Tylko Salwarsan doprowadził do tego, że Niemcy mówią już dziś o syfilisie — *„Eine sterblude Krankheit"* i pod tym tytułem wyszła obecnie bardzo ciekawa książka D-ra S. Venzmera, który dowodzi statystycznie, że ta straszna ongi plaga ludzkości jest już na wymarciu. Tego nie wolno zapominać nie tylko tysiącznym rzeszom chorych, lecz i

miljonom zdrowych,

którym ta choroba groziła, jeśli mają w swem najbliższem otoczeniu syfilityka, dziś już zupełnie dla nich nieszkodliwego. Godzi się też wspomnieć o szlachetnym geście Ehrlicha, który mimo biedy, w jakiej żył ustawicznie, nie przyjął kuszącej propozycji pewnej firmy niemieckiej, która proponowała mu

prawie miljon marek za patent.

— Nie mogę sprzedać tego, co nie jest moją własnością; Salwarsan należy do cierpiącej ludzkości" — oto słowa prawdziwego dobroczyńcy ludzkości, który oddał jej *bezinteresownie owoc całego swego życia.*

Oto w ogólnych zarysach dzieje wynalezienia Salwarsanu, który dziś dopiero, po 20-tu latach, został należycie oceniony przez świat naukowy i opinje publiczną.

Światła pamięć genjalnego uczonego, jego wielkie niezapomniane zasługi dla nauki i całej ludzkości, nakładają na nas obowiązek z okazji 20-lecia jego wynalazku przypomnienia opinji publicznej Wielkiego Człowieka — Pawła Ehrlicha i jego wiekopomnego dzieła — Salwarsanu.

Dr. Paweł Klinger.

Właścicielka Pracowni Sukien i Okryć Damskich

E. ZABŁOCKA

powróciła z Paryża

przyjmuje od poniedziałku 29 b. m.

Pracownia została przeniesiona na **ul. Piotrkowską 120, tel. 152-64**

Skrzynka do listów.

Wobec ukazania się notatki w Republice z dn. 27 bm. w której podano, że budowę domów oficerskich przy ul. Zagajnikowej prowadził inż. Stanisław Kowalski niezgodnie z planem regulacji miasta i wbrew wskazaniom spółdzielni oficerskiej uprzejmie proszę Sz. Redakcję o zamieszczenie w Ich poczytnem piśmie, iż z wyżej opisaną budową domów nie miałem i nie mam nic wspólnego.

Stanisław Kowalski,
dyplom. architekt
Łódź, Łąkowa 22.

Echa szpiegoskiej afery.

Kopala nie tylko trudnił się szpiegostwem, ale również lubił skarbowe pieniądze.

W swoim czasie głośną była sprawa zdemaskowania dwu wojskowych: Urbaniaka i Piątkowskiego, którzy uprawiali szpiegostwo na rzecz jednego z państw ościennych. Obaj wymienieni skazani zostali przez sąd wojskowy w Toruniu na karę śmierci przez rozstrzelanie. Wyrok został wykonany.

Pogrzebem rozstrzelanych zajął się szczególnie gorliwie wojskowy Józef Kopala, co zwróciło uwagę jego władz przełożonych. Gdy w kilka dni później Kopala znalazł się na dworcu w Toruniu, z zamiarem udania się na teren Gdańska, podszedł major żandarmerji, oznajmiając, że aresztuje go. Przy erwizji w walizce Kopali znaleziono

czwartą część planu mobilizacyjnego w odbitkach fotograficznych.

Kopala został wyrokiem sądu wojskowego w Toruniu skazany na 10 lat ciężkiego więzienia i wydalenie z wojska. Wyrok ten zatwierdzony został przez najwyższy sąd wojskowy.

Jak się obecnie dowiadujemy, Józef Kopala był

oficerem kasowym w 4 p.a.c. w Łodzi,

a następnie oficerem prowiantowym w 18 p. p. w Skierniewicach, zanim odkomenderowany został do Torunia na kurs przeszkolenia.

Po zapadnięciu wyroku, skazującego Kopalę na 10 lat ciężkiego więzienia, wyszło na jaw, że Kopala popełnił szereg nadużyć n aobu stanowiskach i w 4 p. a. c. w Łodzi i w 18 p.p. w Skierniewicach W związku z rozpoczętem w sprawach tych dochodzeniem Józef Kopala został

sprowadzony do Łodzi

i osadzony w więzieniu przy ul. Nowo-Targowej.

Wobec zakończenia dochodzenia i opracowania przez prokuraturę wojskową aktu oskarżenia, sprawę Kopali wyznaczono na dzień 15 października r.b.

Jak zdołaliśmy ustalić — nadużycia, popełnione przez b. oficera — szpiega, obciążaja przedewszystkiem skarb państwa. (a).

Przy niedostatecznej funkcji przewodu pokarmowego, katarze żołądka i kiszek, opuchlinie i stanach zapalnych kiszki grubej, skłonności do zapalenia ślepej kiszki, naturalna woda gorzka **„Franciszka-Józefa"** szybko usuwa objawy zastoinowe i bóle w podbrzuszu. Żąd. w apt

Dr. med. H. Lubicz
specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
WZNOWIŁ PRZYJĘCIA
przy ulicy **CEGIELNIANEJ № 43** telefon 141-32.
Przyjmuje od g. 8—10, 12—2, 5—8, w niedziele i święta od 9—1.
Dla Pań oddzielna poczekalnia

Dr. M. Wolfson
powrócił
Wschodnia 17, tel. 128-83

Łódź, 28 września 1930

KURJER HANDLOWY

Łódź, 28 września 1930

Sytuacja w Banku Polskim.

Hamulce rozwoju kredytów.—W obronie zapasu walut i dewiz.

Bilanse dekadowe Banku Polskiego z ostatniego czasu dają opinji publicznej wiele materjału do poważnego zastanowienia się nad położeniem.

Z jednej strony odtwarzają one wysiłek Banku Polskiego do nadążenia za potrzebami kredytowemi obrotu gospodarczego. Bank, który w ciągu okresu od października 1929 roku do maja b. r. zdołał skomprymować swój portfel wekslowy z ok. trzech ćwierci miljarda złotych do 590 milj. — obecnie dużemi skokami w krótkim stosunkowo czasie bo w ciągu miesiąca podniósł swe kredyty o 64 milj. zł. (stan dnia 20 września — 654 milj.). Wysiłek kredytowy Banku jest niewątpliwie związany w dużym stopniu z rządową akcją waloryzacji zbóż i pomocy dla rolnictwa zapomocą finansowania zbiorów.

Z drugiej strony **coraz większej wydatności nabierają procesy, które muszą w swym wyniku skłonić kierownictwo instytucji emisyjnej do powściągliwości przy najlepszych chęciach.**

Rachunki żyrowe kas państwowych, które od 1927 roku stale wahały się w granicach ćwierci miljarda zł. do 300 milj. zł., obecnie oscylują koło 100 milj. zł. Jest to oczywistym skutkiem osłabienia wpływów skarbowych i pomocy finansowej państwa dla gospodarstwa. W każdym razie anti-inflacyjna rezerwa, która się zawsze w Banku kryła w postaci, formalnie natychmiast wymagalnych, a faktycznie na stałe ulokowanych rezerw skarbowych w bardzo dotkliwy sposób zmalała. Nie może to pozostać bez wpływu na zdolność kredytową Banku Polskiego, zwłaszcza, że i prywatne rachunki żyrowe wobec pewnego ożywienia jesiennego w przemyśle wykazują malenie.

Jednocześnie utrwala się zjawisko odpływu walut i dewiz w pokaźnych rozmiarach.

Stan walut i dewiz wykazał przejściowo wzrost z końcem sierpnia. W dalszym jednak okresie nastąpił znów odpływ. Na dzień 20 września zapas walutowo-dewizowy policzalny i niepoliczalny do pokrycia wynosił łącznie 297 milj. złotych (odpływ w jednej tylko ostatniej dekadzie — 32 milj.). Od początku roku bieżącego należy rejestrować spadek o 228 milj. złotych, a więc o całe 43 proc. Ten spadek nie został oczywiście skompensowany wzrostem zapasu kruszców o 3 milj. zł.

Powody odpływu walut omawialiśmy niejednokrotnie. Chodzi o spłaty kredytów towarowych przy nieodnawianiu nowych wobec spadającego eksportu.

Bodaj pierwsi wytykaliśmy w prasie polskiej ten fakt tym, którzy mają niezupełnie trafne wyobrażenie o skutkach czynnego lub biernego salda wymiany towarowej z zagranicą w naszych warunkach i o prawdziwej „samowystarczalności".

Pomijając jedna teraz efekt dydaktyczny obecnej sytuacji trzeba skonstatować, co na wstępie zaznaczono — że niewątpliwie podziała ona krępująco na zamiary kredytowe Banku Polskiego. Tembardziej, że operacje z zakresu pomocy kredytowej dla rolnictwa nie są tym działem, w którym pieniądz szybko wraca z powrotem.

Idąc wszakże dalej uważamy, że układ sytuacji walutowej wymaga pewnych kroków zaradczych ze strony kierownictwa Banku Polskiego. Nie obawiamy się ani przez sekundę o losy waluty naszej, chronionej jeszcze w tej chwili akurat miljardem kruszcu złotego, dewiz i walut. W każdym jednak razie fakt utraty nie wiele mniej niż **połowy** zapasu walutowo-dewizowego (43 proc.) w ciągu trzech kwartałów bieżącego roku powinien zachęcić kierownictwo Banku do zapobieżenia takiej sytuacji, w której trzebaby dla zachowania manipulacyjnej rezerwy walutowej rozpocząć wysyłkę złota zagranicę. Nie wątpimy, że przy obecnych konneksjach Banku Polskiego, tak rozwiniętych na gruncie międzynarodowym od 1927 roku, opartych zresztą na pewnych stałych porozumieniach a niechybnie wzmocnionych wobec powstania Banku Wypłat Międzynarodowych — zadanie to łatwo może być przez kierownictwo Banku spełnione. Zabiegliwość wykazana zawczasu nie zawadzi, a może odwrócić ujemne następstwa rzędu materjalnego i psychologicznego.

Dr. A. Z.

Rynek pieniężny.

Na łódzkim rynku pieniężnym w zakresie dyskonta wekslowego ruch minimalny z powodu zupełnego braku materjału pierwszorzędnego. Stopa dla pierwszorzędnych weksli wynosi 1,10 do 1,25 procent w stosunku miesięcznym. Średni materjał jest dyskontowany w zakresie od 1,4 do 1,75 proc.

Dość liczne operacje dyskonterskie są przeprowadzane czekami, sygnowanemi przez wielkie przedsiębiorstwa. Stopa dla nich wynosi od 1 do 1 i pół pro mille w stosunku dziennym. c. k.

⁂

Warszawa, 27 września.

Sytuacja polityczna, jaka się wytworzyła wskutek wyniku ostatnich wyborów w Niemczech do Reichstagu nie pozostała bez wpływu na miarodajne sfery finansowe. Pierwszym objawem tego zniżka kursów na niemieckie papiery procentowe jakoteż na walory dywidendowe na miarodajnej dziś giełdzie nowojorskiej. Odruch ten przeniósł się również na przodujace giełdy europejskie, a nerwowość niemieckich drobnych kapitalistów wywołała w Berlinie derutę. To też po początkowym spadku, a następnie po drobnej poprawie byliśmy świadkami t. zw. „czarnego poniedziałku", kiedy spadki na giełdzie berlińskiej dochodziły do 15 i 20 proc.

W dziale papierów procentowych giełda berlińska nie pozostała bez wpływu i na nasze ceny. Państwowe papiery jednak trzymały się dobrze. Słabiej cokolwiek normowała się tylko 4 proc. poż. inwestyc. do 10, natomiast dolarówka po słabym początku poprawiła się do 58. Prywatne papiery hipoteczne miały usposobienie słabsze, a zwłaszcza 8 proc. W-wy, pomimo względnie dużych obrotów (450 tys.) straciły na kursie do 73, 5 proc. i 4 i pół proc. Warszawy również kształtowały się niżej przy obrotach minimalnych. Prowincjonalne listy zastawne 8 i 10 proc. początkowo były bardzo słabe, poczem wzmocniły się trochę i przy wyższych notowaniach pozostały w poszukiwaniu. Na rynku akcyj panował zastój zupełny. Akcje bankowe, a zwłaszcza Bank Polski, pomimo większego zapotrzebowania, po początkowej zwyżce obniżył kurs do 163. Również Bank Zachodni stracił 2 punkty, zatrzymując się na kursie 70. W dziale metalurgicznym obniżyły się Starachowice do 12 i Modrzejów do 8. Akcje cukrowe poprawiły się do 31, natomiast Częstocice spadły do 31.15. Odpornie trzymały się w cenie akcje Haberbuscha.

Drobni kapitaliści niemieccy, niepewni jutra, skwapliwie zakupują dolary gotówkowe i złoto. Ostatnio notowania dolara gotówkowego w Berlinie wynoszą 4.23, wobec 4.19.9 za kabel na New York, czyli że dolar gotówkowy kosztuje na rynku niemieckim prawie o 7 proc. drożej od telegraficznej wypłaty na New York. Nasza giełda stołeczna, w związku z sytuacją na giełdzie berlińskiej zmuszona była podnieść cenę gotówkowego dolara dla obrony wobec zakupów niemieckich. Ogólna jednak sytuacja walutowa przedstawia się u nas raczej pomyślnie. Zapotrzebowanie na dewizy i waluty było znacznie mniejsze, niż w tygodniu poprzednim. Słabiej kształtowały się: do 43.34 Londyn, Paryż do 35.01 i Zurich do 173.05.—

Import bezpośredni futer

z Kanady do Łodzi

Zakupy firmy „Tygier i Glatter".

W związku ze zbliżającą się szybkiemi krokami zimą dla pań i panów stała się aktualną sprawa zaopatrzenia się w futra. Ze względu na panujący ogólnie kryzys i brak gotówki zainteresowaliśmy się sytuacją na rynku futrzanym i zwróciliśmy się w tej sprawie o informację do jednej z największych firm futrzanych, **„J. Tyger i G. Glatter" posiadającej swą centralę przy ul. Piotrkowskiej nr. 43 oraz filję przy ul. Piotrkowskiej nr. 29.**

Jak się okazuje, współwłaściciel firmy p. Glatter powrócił przed niedawnym czasem z podróży po Ameryce Północnej i Kanadzie, skąd **sprowadził duże transporty futer w stanie surowym.** Futra zostają wyprawione w kraju, co w znacznym stopniu obniża ceny gotowych futer. Jak dodatnie skutki pociągnęła za sobą podróż zaoceaniczna p. Glattera ilustruje chociażby przykład, że w roku ubiegłym blam sprowadzony w stanie gotowym z zagranicy **kosztował od 100 do 110 dolarów,** w obecnym zaś roku taki sam blam w firmie „Tyger i Glatter" kosztuje 65 dolarów. W tym samym stosunku potaniały wszystkie futra sprzedawane przez tą firmę. A więc i australijskie, lisy amerykańskie i kanadyjskie, karakuły, piżmowcy i wiele innych będzie można nabyć w firmie „Tyger i Glatter" po cenach o 35 proc. niższych, niż w roku ubiegłym.

W drodze powrotnej z Ameryki odwiedził p. Glatter kilka stolic europejskich co umożliwiło mu **sprowadzenie najnowszych modeli gotowych palt,** których wybór jest rzeczywiście imponujący i, jak już zaznaczyliśmy, zadziwiający taniością cen dotychczas nienotowanych.

Upadłości i nadzory.

POWAŻNA NIEWYPŁACALNOŚĆ.

W dniu wczorajszym w łódzkich sferach kupieckich z żywym zainteresowaniem była komentowana wiadomość o niewypłacalności jednej z najstarszych i największych warszawskich hurtowni tkanin bawełnianych firmy P. Passywa tej firmy oceniają na miljon dolarów. W głównej mierze jest tu zainteresowany łódzki przemysł. c.k.

⁂

Na początku r.b. została ogłoszona upadłość firmy **„Piotr Koher i Syn"** w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 na skutek prośby samych właścicieli firmy. Przedsiębiorstwo firmy składało się z tkalni i skręcalni i wskutek ogólnego kryzysu gospodarczego poniosło znaczne straty, tak iż według bilansu na dzień 1 stycznia passywa firmy wynosiły sumę 169.242 zł., zaś aktywa zaledwie 89.086 zł.

Względem właścicieli upadłej firmy sąd zastosował jako środek zapobiegawczy dozór policyjny, który później został uchylony przez sąd apelacyjny na skutek złożonej przez upadłych skargi incydentalnej na decyzję sądu okręgowego odmawiającą upadłym zniesienia tegoż dozoru.

Jak wynika ze sprawozdania syndyka masy nieustalono w upadłości cech przestępnego działania na szkodę wierzycieli.

Po dwukrotnych terminach sprawdzania wierzytelności do masy zgłosiło swe pretensje 33 wierzycieli na ogólną sumę 118.631 zł. z czego uprzywilejowanych na sumę 59.540 zł.

W dniu 11-go września roku b. odbyło się ostateczne zebranie wierzycieli, na którem upadli zgłosili piśmiennie oświadczenie o gotowości zawarcia układu z wierzycielami na następujących warunkach: zobowiązali się spłacić 10 proc. sum zgłoszonych i przyjętych bez odsetek w trzech równych ratach sześciomiesięcznych od daty uprawomocnienia się wyroku, zatwierdzającego układ.

Na powyższe warunki wyraziło swoją zgodę 25 wierzycieli na sumę 60880 zł. wobec czego sąd na posiedzeniu w dniu 26 września r.b., nie widząc żadnych innych przeszkód, układ powyższy zatwierdził.

⁂

Również w tym samym dniu rozpoznano sprawę upadłości **Izaaka Wajnsztadta, właściciela przedsiębiorstwa** sprzedaży manufaktury, dawniej przy ul. Zachodniej nr. 66, któremu, jak donosiliśmy ogłoszono upadłość na żądanie firmy „M. Rapaport i Brat" w Białej, przyczem, wobec stwierdzonych **cech złośliwego bankructwa względem upadłego, zastosowano przymus osobisty.** Upadły, za pośrednictwem swego pełnomocnika zgłosił podanie do sądu o udzielenie mu glejtu na przeciąg trzech miesięcy, zaś na usprawiedliwienie przyczyn swojej niewypłacalności, złożył następujące wyjaśnienie: wskutek swojej łatwowierności, wystawił teściowi swojemu Werdygerowi (firmie „Rapaport i Brat" w Bielsku) weksle grzecznościowe na sumę około 30.000 zł., które następnie zostały zaprotestowane, a wobec ogłoszenia w międzyczasie Werdygerowi upadłości, egzekucję skierowano do niego.

Jakkolwiek przedstawił na rozprawie świadectwo lekarskie o stanie choroby upadłego i sędzia komisarz był za udzieleniem glejtu na przeciąg jednego miesiąca, sąd odmówił udzielenia glejtu upadłemu, wychodząc z założenia, że zgłoszeni przez pełnomocnika upadłego świadkowie mieli ustalić okoliczności nie mające dla sprawy żadnego znaczenia.

Czytajcie

„EXPRESS WIECZORNY"

Prezes M. Ejtingon w Łodzi.

Wczoraj przybył do Łodzi p. Matwiej Ejtingon, prezes zarządu centrali firmy „Ejtingon Schild C-o" w New Yorku. Przybycie prezesa Ejtingona do Łodzi pozostaje w związku z zamierzoną reorganizacją działalności łódzkiego koncernu Ejtingonów.

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji [illegible]

„WYWIAD KREDYTOWY"

Biuro Informacyjne Banków i Organizacji Gospodarczych w Łodzi, Cegielniana 15, tel. 129-30.

DODATEK LITERACKO-NAUKOWY
„ILUSTROWANEJ REPUBLIKI"
z dnia 28 września 1930 r.

Nachwahlkrankheit
(*Elephantiasis radicalismi*)

Sprzyjając demokracji,
Nie wierz zbyt jej lekom.
— — — — — — — — — — —
Po wyborczej kuracji
Jest Niemiec.... kaleka:

Prawica i lewica
Wzdęte się panoszą,
A centrum — jak „na wica"
Ledwie nóżki noszą.

Choroba — szczęścia nie da.
Przyznasz bez osłonki,
A przecież wielka bieda,
Kiedy puchną członki!

Więc czuwaj, miej na względzie
Cudzych błędów próbki,
A łatwo ci się będzie
Ustrzec od choróbki.

W. Drozdowski

Miasto minaretów i muezzinów.

Czas zatrzymał się w Sarajewie.—Pamięci Principa.—Prawdziwa Turcja w Jugosławji. — Kawa i wino. — Stosunki narodowościowe.

(Korespondencja własna „Republiki".)

Sarajewo, stolica Bośni. Tu padł w 1914 roku strzał, który spowodował zawieruchę i pożogę woejnną w Europie, który obalił trony, stworzył nowe granice, nowe państwa i pociągnął śmierć miljonów istnień ludzkich.

W tej małej mieścinie rozegrały się historyczne wypadki. Niema już po nich śladu. I o wielkiej tragedji dziejowej przypomina tylko most na rzece Miljaczce, płynącej środkiem miasta, noszący nazwę „Mostu Principa". Przypomina o niej jeszcze tablica wmurowana w ścianę domu, o bok którego dokonany został zamach na arcyksięcia Ferdynanda. Widnieje na niej napis: „Jerzy Princip, bohater narodowy, tu dokonał swego czynu, który przywrócił uciemiężone narody swej ojczyźnie".

Dziwne, oryginalne miasto. Jedyne w Europie. Posiadające swoisty urok i czar wschodu. To, czego nie można już zobaczyć w Turcji, to co zostało zniszczone przez Kemala Paszę, pozostało tu w całej krasie i oryginalności.

Prawdziwy, niesfałszowany wschód. Wysokie wieżyczki na meczetach. Śpiewne nawoływania muezzinów z wieżyczek minaretów, wzywające wyznawców Proroka do modlitwy. Mężczyźni w fezach i oryginalnych strojach tureckich. Kobiety z gęstymi czarczafami na twarzach, by nie dojrzał ich żaden obcy mężczyzna, a przynajmniej, by nie dojrzał ich „giaur"—niewierny. Wspaniała wschodnia muzyka w kafanach (kawiarniach) tureckich. Popisy tancerek. To wszystko, co widzimy jeszcze w kinach, tutaj jakimś dziwnym kaprysem historji rzucone na tło Europy, trwa i trwać będzie.

***

Ludność Sarajewa święłuje trzy dni z rzędu każdego tygodnia. Na 78 tysięcy mieszkańców jest 32 tysiące mahometan, wypoczywających w piątki, 25 tysięcy katolików i wyznawców serbskiej prawosławnej cerkwi — świętujących niedzielę i około 20 tysięcy sferdyjskich żydów, potomków emigrantów hiszpańskich — świętujących sobotę.

Mimo tak wielkiego zróżniczkowania wyznań, obcego przybysza uderza mir i serdeczność wzajemnych stosunków. Żadnych tarć narodowościowych czy wyznaniowych. Tego zagadnienia nie znają tu wcale. Gdy przed kilku tygodniami odbywała się uroczystość w serbskiej cerkwi, przybyła nań cała, bez wyjątku, ludność miasta. A przed kilku dniami dokonano poświęcenia nowej synagogi. Przybyło na tę uroczystość 4-ch ministrów, najwyżsi duchowni wyznań chrześcijańskich i mahometańskich. I cała ludność ponownie złożyła hołd przed monumentalnym budynkiem, który powstał z inicjatywy króla Aleksandra.

Żydzi i mahometanie zajmują najwybitniejsze stanowiska państwowe — stanowiska ministrów, generałów. Czy jest to zdrowa i racjonalna polityka, niechaj świadczy odpowiedź, jaką na pytanie nasze o stosunkach politycznych udzielił jeden z wybitnych sfardyjczyków: „My za króla Aleksandra umrzeć jesteśmy gotowi każdej chwili. Na jego wezwanie nie będzie nikogo, kto zawahałby się i nie stawił".

Stosunki, których nie znaja inne kraje europejskie, z całą wyrazistością dają się zaobserwować w Sarajewie.

***

O dwa kroki od dzielnicy europejskiej odnosimy wrażenie, że naraz znaleźliśmy się w innem zupełnie państwie. To rozciągnęła się na olbrzymiej przestrzeni dzielnica turecka. Małe, kręte uliczki. Po obu stronach zupełnie otwarte sklepy, w których wschodnim zwyczajem siedzą właściciele na podwiniętych nogach, paląc nargile i popijając kawę. Tu, w oczach wszystkich, odbywa się praca. Szyje się buty, odzież, wykuwa się w mosiądzu wszelakie ozdoby i naczynia, haftuje dywany i serwetki, wypala w kości piękne wzory, rzeźbi w srebrze i złocie pierścienie i bransolety. I od rana do wieczora popijają wszyscy mocną, prawdziwą kawę.

Gdy cudzoziemiec, a nawet i turek, zatrzyma się przed jednym ze sklepów i wybierze jakiś przedmiot, bodaj za 10 dinarów (zł. 1.60) właściciel natychmiast posyła po małe filiżaneczki kawy. Trzeba się z nim napić. Odmowę będzie uważał za obrazę. Gdy się poczyni zakupy w 10 sklepach, trzeba będzie wypić 10 filiżaneczek mocnej czarnej kawy, tak mocnej, że niekiedy serce zaczyna silnie tłuc w piersiach.

***

Wszystkie tradycje zostały tu zachowane w całej okazałości. Uwagę moją zwróciły małe drobne siateczki na oknach. Okazało się, że jest to znak, iż w domu znajduje się panna na wydaniu. Haremy zostały zniesione, bigamja jest niedozwolona. A jednak niema bogatego turka, który nie posiadałby tu, w Sarajewie, po 2—3 żony.

— Mahomet pozwolił. A gdybym nie miał dwuch żon, ludzie śmieliby się i powiedzieliby, że jestem biedny.

Gdy wieczorem byłem w kabarecie tureckim, w najoryginalniejszym kabarecie, w którym występują tancerki i śpiewaczki wschodnie, widziałem jak wchodzili, jeden za drugim, bogaci turcy, prowadząc z sobą po 2—3 żony, szczelnie zasłonięte czarczafami.

W kabarecie po występach niema oklasków. Jest to zresztą zbyteczne. Po wykonanym numerze tancerka, czy śpiewaczka z małą tacką obchodzi wszystkich gości, siedzących przy stolikach. „Podobał ci się numer, nie bij brawa, lecz rzuć na tackę pieniądz. Gdy ci się nie podobało, możesz odmówić".

A gdy słońce zachodzi i z minaretów rozlega się śpiewne nawoływanie muezzina, wszyscy turcy rzucają swe zajęcia, rzucają zabawy i spieszą do meczetów, t. zw. dżamij. Gorliwie modlić się będą, wzywając Allacha i bić czołem w kierunku wschodu, tam, gdzie znajduje się Mekka.

***

Czarna kawa i wino. Oto co leje się strumieniami we wszystkich kafanach i restauracjach. Filiżanka prawdziwej tureckiej kawy kosztuje zaledwie 2 dinary (32 grosze), a litr wina — 10 dinarów (zł. 1.60). Może sobie na to każdy pozwolić. Wódki, piwa nie pija się tu niemal wcale. Mahometanom nie pozwala Koran, a wyznawcy innych religji przejęli zupełnie obyczaje turków, z tą różnicą, że tamci piją tylko kawę, a ci i kawę i wino.

***

Gdy noc zapada, pustoszeją ulice Sarajewa. Wcześnie tu chodzą spać, by wcześnie wstać. Gdyż wraz ze wschodem słońca znów zabrzmią śpiewy muezzinów na wieżyczkach minaretów. Znów tłumy mahometan pośpieszą do dżamji odprawić modły, a bezpośrednio po tem zabrać się do pracy. Konkurencja jest wielka. Inni mieszkańcy muszą więc też wcześnie otwierać swe kramiki.

Sum.

„NIE DAMY POGRZEŚĆ MOWY"!

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą", na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

J. Rösler.

SZANTAŻ.

Codziennie przed restauracją „Bristol" staoł śliczne auto, oznaczone numerem CR. 7765 .Na niebieskiej, lśniącej poiwerzchni chłodnicy odbijały się wyraźnie trzy litery: „Bar". Wewnątrz auta nie psuły pięknej linji żadne maskotki, ani jedwabne poduszki, tylko po prawej stronie sterczał maleńki kryształowy wazonik z bladą kamelją.

Przed restauracją zatrzymała się jakaś elegancka dama i zwróciła się do portjera:

— Do kogo należy to auto?

— Do pana Gerlacha, łaskawa pani.

— Do właściciela restauracji?

— Nie — odparł portjer — pan Gerlach jest u nas fortencerem.

Dama weszła do restauracji.

— Czy pani pozwoli?

Orkiestra grała jakieś tango.

Edit Lormand podniosła się.

— Nazywam się Gerlach... — przedstawił się przystojny tancerz, kłaniając się lekko zanim objął ją swem ramieniem.

— Widziałem panią przed tygodniem w hotelu „Imperjal".

Edit Lormand nic na to nie odpowiedziała.

— Onegdaj nosiła pani czerwoną sukienkę i siedziała pani pod czerwoną parasolką na tarasie...

— Widzę, że pan się bardzo interesuje prywatnem życiem pańskiej klijenteli. Czy zechce pan mnie odprowadzić na moje miejsce?

Tancerz skłonił się uprzejmie.

— Po ośmiu dniach złożyła mu wizytę.

— Wyobrażałam sobie zawsze, że tancerz jest o wiele okropniejszym człowiekiem.

Uśmiechnął się.

— Łaskawa pani, mężczyźni, zarabiający pieniądze, nie zawsze mogą być gentlemanami. Kiedy mam po panią przyjechać jutro?

— O szóstej, ale tylko przy odpowiedniej pogodzie. Gdyby pogoda była nieodpowiednia, w takim razie odłożymy naszą przejażdżkę autem na inny dzień.

— Jutro będzie świecić słońce.

— Tak pan sądzi?

— Musi świecić. To należy do mojego programu.

— Przyznaje się pan do tego tak otwarcie?

Wytrzymał jej badawcze spojrzenie i odparł:

— Tak...

Jechali w szybkiem tempie poprzez wąską dolinę, osłoniętą zalesionemi górami. Nagle auto skręciło w bok.

— Dokąd jedziemy?—zapytała przestraszonym głosem.

— Maleńka niespodzianka, łaskawa pani.

— Nie pozwolę. Albo pan zawróci, albo też proszę mi pozwolić wysiąść.

Zwiększył szybkość.

— Niech mi pan pozwoli wysiąść, bo zacznę krzyczeć.

— Pani tego nie uczyni. A zresztą, to byłoby bezcelowe. Ale co to jest?

Puścił w ruch wszystkie hamulce. Auto stanęło w miejscu. Na drodze leżało jakieś drzewo.

— Ręce do góry — usłyszeli nagle głos dwuch mężczyzn. — Policja kryminalna.

Tancerz wyskoczył z auta. Rozległ się strzał.

— Stać, bo będziemy strzelali!

Tancerz zatrzymał się. Podniósł ręce do góry.

— Ta pani nie ma z tem nic wspólnego — rzekł, blednąc i tracąc panowanie nad sobą.

— To się później okaże — odparli wywiadowcy.

— Przyjaciółka, co?

Edit Lormand podniosła również ręce do góry.

— Musicie państwo mieć coś wspólnego ze sobą, w przeciwnym razie nie jechalibyście razem. Zaprowadzimy was najpierw do najbliższego komisarjatu policji i tam się dopiero okaże, czy pani ma coś wspólnego z kradzieżą tego auta.

— To auto jest skradzione? — szepnęła zdziwiona Edit Lormand.

Tancerz skinął głową.

— Była to jedyna możliwość, łaskawa pani, dzięki której mogłem stać się właścicielem tej amszyny. Przykro mi bardzo, że przypadkowo wplątałem panią do tej historji.

Funkcjonarjusze policji niecierpliwili się.

— Czy niema żadnej możliwości, abym uniknęła tych przykrych formalności? Przysięgam panom na wszystko co mi jest najświetsze, że znam tego pana zaledwie od kilku dni. Panowie rozumieją chyba, jakie to jest dla mnie okropne. Mój mąż, moje dzieci...

Funkcjonarjusze policji wszczęli między sobą cichą naradę.

— Ewentualnie moglibyśmy się zgodzić na zwolnienie pani, gdyby zgodziła się pani złożyć pewną kaucję. Jednocześnie musiałaby się pani zobowiązać do natychmiastowego opuszczenia Karlsbadu i zgłoszenia się do urzędu policyjnego w pani rodzinnem mieście.

— Bardzo panom dziękuję — odetchnęła z ulgą. — Oto mój dowód osobisty, mieszkam w Berlinie.

— Paszport jest w porządku.

— Ile wynosi kaucja?

— 3.000 marek.

— Pieniądze mam w hotelu.

— W takim razie będziemy musieli panią odprowadzić.

— Czy nie mogłabym jako kaucję zostawić coś z biżuterji, albo...

— Co pani ma przy sobie?

— Ten sznur pereł. Wart jest 5.000 marek.

Funkcjonarjusze obejrzeli klejnot.

— Trudno. Zrobimy to dla pani w drodze wyjątku. Wystawimy pani pokwitowanie, lecz pani musi się zobowiązać do natychmiastowego powrotu do Berlina. A tego pana zabierzemy ze sobą do komisarjatu. Na przyszłość radzimy jednak zachować więcej ostrożności przy zawieraniu znajomości z mężczyznami. Odwieziemy panią do rogatek, a stamtąd ma pani niedaleko na dworzec...

Podróż odbyła się w milczeniu. Nareszcie ukazały się pierwsze domki. Auto zatrzymało się i Edit Lormand wysiadła.

— Wyślemy depeszę do Berlina — oświadczył funkcjonarjusz. — Jeżeli pani jutro tam nie będzie, rozpoczniemy poszukiwania.

Edit Lormand nie słuchała już co do niej mówiono i szybko uciekła.

Auto pojechało dalej.

Trzej mężczyźni parsknęli śmiechem.

— Tak nabrać można tylko kobiety— rzekł śmiejąc się tancerz.—Strach przed skandalem to najlepszy trick. Jest to już trzecia kobieta, która w tym sezonie wpada w nasze sidła. Oczywiście, że żadna z nich nie zgłasza się do policji i jest szczęśliwa, że policja jej nie zaczepia. Kto załatwi tę sprawę z perłami?

— Pojadę z tą koleją jutro do Pragi— odparł jeden z towarzyszy.

— Doskonale, a ja się znowu zabieram do roboty. Jutro wieczorem już jej tu nie będzie.

Nazajutrz wieczorem przed „Bristolem" stało znowu lśniące auto CR. 7765. Tancerz podszedł do jakiejś eleganckiej damy.

— Czy pani pozwoli?

Dama skinęła głową. Odchyliła woalkę. Tancerz cofnął się przerażony.

— Pani?!...

— A pan przypuszczał, że jestem w Berlinie — odparła ze śmiechem. — Pan się omylił, mój panie. Pańskie obliczenia były tak samo fałszywe, jak te perły. I podobnie jak pan nie jest wcale złodziejem automobilowym, lecz właścicielem auta, używanego do szantażowych celów, tak samo niech się panu nie zdaje, że jestem kobietą, która dała się przez pana oszukać. Jestem przedstawicielką policji, kryminalnej i otrzymałam rozkaz aresztowania pana, o ile nie zechce pan opuścić Czechosłowacji w ciągu 24-ch godzin, zostawiając mi jako „kaucję" swoje auto.

Tłum. *Nemo.*

Jan Widen

WIECZÓR PAWŁA BERINGA.

Kiedy Paweł oderwał się od pięknych ust nieznajomej, ujrzał w świetle mijanej latarni ulicznej jej wielkie, czarne, jakgdyby mgłą przysłonięte oczy. Poznał ją przed dwiema godzinami na balu, tańczył z nią bez wytchnienia i teraz odprowadzał do domu taksówką. Z wyjątkiem tego, że jest mężatką, nie chciała mu nic o sobie powiedzieć. Dlaczego była na balu sama?

— Więc pani stanowczo odmawia mi wyznaczenia spotkania?

— Tego nie powiedziałam. Pan mi się bardzo podoba i nie zrezygnowałabym tak szybko. Powiedziałam tylko, że w tej chwili nie mogę jeszcze nic przyobiecać. Poda mi pan swój numer telefonu — kiedy spodoba mi się, zadzwonię do pana... O, już jestem niedaleko domu... Proszę nie wysiadać z taksówki, wyjdę sama.

Pocałowała go krótko i gorąco.

— Numer pański?

— Proszę w takim razie zapamiętać: 37272. Niech pani tylko o tem pamięta również, że czekam z niecierpliwością.

— O kogo zapytać?

— Nazywam się, jak już wspomniałem, Paweł Bering. Najlepiej byłoby gdyby pani telefonowała punktualnie w południe. Wtedy jestem najbliżej telefonu... No, ale już stoimy...

— Wysiadam. Chwileczkę... Czy będę telefonować do biura pańskiego, czy do domu, czy do kancelarji?

— No, widzi pani,,, to jest... szkoła... ja jestem tam nauczycielem... właśnie w południe przychodzę...

— Ach tak...

Nieznajoma spojrzała jakoś dziwnie na swego towarzysza. Oczywiście jest rozczarowana. Przypuszczała, że jest czemś innem...

***

Przez dziesięć dni nie dawała o sobie znaku życia. Widział ją raz przelotnie na ulicy w większem towarzystwie. Na jego ukłon odpowiedziała zimnem, niewyraźnem skinieniem głowy. Wreszcie po kilku tygodniach Paweł uzyskał informacje o swym jednonocnym flircie. Nie brzmiały sympatycznie. Żona człowieka o wiele od siebie starszego, podupadłego kupca. Wydaje na stroje więcej miesięcznie, niż mąż zarabia rocznie. Ma zawsze przyjaciela, który płaci słone rachunki. Właśnie niedawno znudziło się to zajęcie pewnemu bogatemu ziemianinowi okolicznemu i pani Lola jest „vacat,' — poszukuje następcy...

Paweł zadzwonił do drzwi krótko i nieśmiało. Otworzyła mu fertyczna pokojówka i uśmiechnęła się zalotnie. Poprosiła go do małego saloniku:

— Kogo zameldować pani?

Paweł podał jej bilet wizytowy. Czekał przeszło kwadrans. Kiedy Lola weszła w czarnej popołudniowej sukni, była doprawdy piękna. Ale podała mu rękę tak chłodno, że nawet nie ucałował tej ślicznej, drobniutkiej dłoni.

— Pani dziwi się zapewnie mej wizycie,...

— Nieco — spojrzała na niego wyniośle. — Nie upoważniałam przecież pana nigdy do składania mi wizyt.

— Upoważniała mnie pani do innych rzeczy. Czekałem... Teraz mam do pani właściwie krótki interes i tylko dlatego pzwoliłem sobie ją niepokoić. Czy może mi pani poświęcić dziesięć minut,

— Dziwne... Ale proszę. To jest przecież tylko pretekst. Uprzedzam jednak, że mam mało czasu, gdyż wybieram się właśnie z wizytą.

Pani Lola usiadła przy małym stoliku w przyzwoitej odległości. Tak przyjmuje się naprzykład tapicera, z którym chce się pogadać o nowej dekoracji firanek...

— To, co pani powiem, nie będzie codzienne. — Paweł powoli wyjął papierosa ze złotej papierośnicy i, nie częstując nim gospodyni, zapalił. — Przyszedłem poprostu nawiązać do ostatniej naszej rozmowy.

Lola wstała.

— Nie pozwalam na żadne nawiązywanie. To był moment i minął. Proszę o nim zapomnieć. Paweł założył obojętnie nogę na nogę, uśmiechnął się zimno:

— Pani się myli. Przyszedłem tu wyłącznie w interesie. Jeśli pani przyobiecała wysłuchać mnie cierpliwie, proszę zaczekać, aż dojdę do końca.

Lola usiadła i uważnie poczęła oglądać koniec własnych pantofelków.

— Nawiązać, to znaczy, sądziłem, że pani do mnie zadzwoni. Pani nie uczyniła tego i to jest pani rzeczą. Od tego czasu jednak wiele się zmieniło, a przedewszystkiem zmienił się mój numer telefonu...

— To mnie nic a nic nie obchodzi...

— Zobaczymy. Zmienił się dlatego, że już nie pracuję w szkolę...

— Aha, więc pan przeniósł się do innej szkoły? Życzę wiele powodzenia na nowej posadzie. Osobiście nie mam jednak zamiłowania do pedagogji ani też nie mam dzieci, które mogłabym powierzyć pańskiej pieczy... Nie rozumiem więc...

— Pani nie pozwala mi mówić i uprzedza mnie... Otóż więc nie pracuję już więcej w szkole, ponieważ umarł mój wuj bezdzietny i zapisał mi swój majątek. Jestem dzisiaj bogatym człowiekiem...

Pani Lola podniosła wzrok i spojrzała nań po raz pierwszy uważniej...

Mój wuj mieszkał przez trzydzieści lat w Ameryce i wraz z jego dolarami odziedziczyłem także amerykański sposób traktowania życia. Przyszedłem tedy zaproponować pani, aby zechciała zostać moją przyjaciółką...

Pani Lola aż zerwała się z krzesła...

— Panie, ten sposób podchodzenia do kobiety...

Podeszła do okna i poczęła niecierpliwie bębnić palcami o szybę. Paweł nie spuszczał z niej wzroku, ale mówił jeszcze spokojniej i zimniej:

— Ten sposób podchodzenia do kobiety jest najwłaściwszy. Kiedy byłem biednym nauczycielem, podchodziłem inaczej i z mizernym skutkiem. Dzisiaj jestem w stanie zaofiarować pani tysiąc dolarów miesięcznie. Moja oferta jest dość skromna, jak na mój majątek, ale nigdy nie byłem rozrzutny.

Widział, jak kobieta drgnęła, ale nie odwróciła się od okna...

— Zależy mi pozatem na tem, aby to „liaison" utrzymane było w zupełnej tajemnicy. Chciałbym, aby pani mogła jeszcze w tym miesiącu wybrać się ze mną na Riwierę, oczywiście dla skompletowania toalet, zabawilibyśmy około dwu tygodni w Paryżu. Sądzę, że w karnawale może być bardzo miło...

Lola poczęła nerwowo przechadzać się po pokoju, ale nie podnosiła nań wzroku:

— Widzi pan, nie wiem, jak panu odpowiedzieć... Pańskie propozycje padają w dość niezwykły sposób... Pan podobał mi się raz, później jakoś... Jestem mężatką...

— To są pani sprawy prywatne. Nic mnie to nie obchodzi. Czy pani się zgadza? Chciałbym otrzymać definitywną odpowiedź przed upływem dziesięciu minut, które mi pani wyznaczyła, przecież śpieszy się pani na wizytę...

Lola nareszcie spojrzała. Było w tym wzroku tyle zmieszania i niepewności...

— Ostatecznie pańskie słowa są tak niezwykłe. Nie żąda pan chyba, abym działała bez namysłu.

Paweł powstał:

— Ach, jeśli tylko o to chodzi... Mam wobec tego inną propozycję: dziś wieczorem na rogu ulicy będzie na panią czekał mój Packard. Jeśli ma mi pani coś do zakomunikowania, proszę o godzinie 9-ej punktualnie wsiąść do samochodu, który panią zawiezie tam, gdzie będziemy mogli spokojnie pogadać. Zgoda?

Pani Lola podała mu rękę.

— Jeśli więc pani nie przyjedzie, oznacza to, że odpowiedź jest bezwarunkowo odmowna?

— Może w takim razie zechciałby pan zatelefonować do mnie?

— Wykluczone. Jeżeli dziś nie rozmówię się z panią, jutro wyjeżdżam zagranicę próbować szczęścia. Pani podoba mi się tak bardzo, z czem się nie taję, że chciałbym rozpocząć to nowe dla mnie życie właśnie w jej towarzystwie.

***

Kwadrans po dziewiątej samochód podwiózł panią Lolę do hotelu Angielskiego i zatrzymał się przy wejściu bocznem do gabinetów. Pani Lola ubrana była w czarny szeroki płaszcz i kapelusz z woalką. Szofer w liberji podprowadził ją do wejścia. Tu czekał już piccolo i wskazał jej drogę. Paweł czekał w gabinecie...

***

O północy Lola stała przed lustrem i starannie poprawiała suknię i fryzurę. Była doprawdy przecudna. Jej smukła, gibka postać przeginała się jakgdyby jeszcze pod jego pieszczotą, a wargi jej o startej doszczętnie szmince, jakgdyby wypełniły się jego namiętnemi pacałunkami. W lustrze widziała jego postać, siedzącą w głębokim fotelu, jego długą, arystokratyczną rękę, gdy gniótł nerwowo papierosa...

Kiedy już ukarminowała usta, podeszła do Pawła i usiadła mu lekko na kolanach:

— Lubisz mnie już trochę? — spytała.

Paweł zesunął ją delikatnym ruchem na fotel i podniósł się. Patrzyła nań ze zdziwieniem... Co mu się stało? Przed chwilą był przecież zupełnie inny. Przed chwilą nurzał się w rozkoszach jej ciała, nieprzytomnie szukając jej ust... Kiedy krew obojga zagrala pod wpływem szampana pierwszej marki, był jej najgorętszym i najsubtelniejszym kochankiem.,

Usiadł wreszcie na kanapce, patrzył na nią przeciągle i zimno, jak dziś po południu.

— Pani Lolu: chciałbym pani zakomunikować rzecz przykrą, nader przykrą...

Patrzyła nań z przerażeniem i nie mogła wymówić ani słowa... Czego chce znów ten dziwny człowiek?...

— Chciałem pani powiedzieć, że nie pojedziemy do Paryża, ani na Rivierę, ani w przyszłym tygodniu, ani nigdy...

— Dlaczego? — odważyła się wyszeptać i czuła, że zbliża się coś strasznego...

— Nie pojedziemy dlatego, że nie mam pieniędzy...

— Jakże?, a pański spadek?...

Lola czuła, jakgdyby grunt usuwał się jej z pod nóg...

— Mój spadek nie istnieje. Nie mam już obecnie ani grosza. Żadnego spadku nie otrzymałem i nie miałem nigdy żadnego bogatego wuja. To wszystko, co dziś zapłaciłem, łącznie z wypożyczeniem samochodu na jeden wieczór pochłonęło moje wszystkie oszczędności— przeszło pięćset złotych. Więcej nie miałem... Dziś jestem już znów tylko zredukowanym nauczycielem, który nie wie za co jutro zje obiad w taniej restauracji Chyba sprzedam ten smoking...

— Pan mnie oszukał haniebnie! — zawrzała Lola.

— Jeśli można to nazwać oszukaństwem... Możliwe jest natomiast, że pani mnie oszukała... Pani nic na tem nie straciła, a kto wie, czy ten jeden szalony wieczór wart był mego całego majątku. choć więcej niż skromnego... Chciałem raz jeden w życiu tak przeżyć wieczór, jak bogaci ludzie i tak jak oni kupować sobie piękne kobiety... Ale dla pani istniał tylko mój spadek i tysiąc dolarów miesięcznie... Pani jest warta stanowczo tych pieniędzy, niestety, nie dla mnie, który takiej sumy nigdy nie widział... Teraz pozostaje mi tylko pożegnać panią. Samochód jest wynajęty do jutra rana i odwiezie panią do domu, lub... do jakiegoś bogatszego przyjaciela...

Lola wstała. Zagryzła wargi do krwi Była blada, jak kreda. Coś ją dławiło za gardło. Czuła najwyższy wstyd i poniżenie. Nie obejrzała się nawet i wyszła Na kurytarzu kelner ukłonił się głęboko. Jeszcze niżej spuściła głowę i przyśpieszyła kroku: Nigdy w życiu nie czuła się tak podobną do zbitego, zmaltretowanego psa...

***

Paweł Bering podniósł kołnierz palta i wolnym krokiem wracał do domu. Był fizycznie zupełnie wyczerpany, a jednak trzeba być jutro zupełnie świeżym i wypoczętym. O godzinie 9-ej rano zaczyna się ogólne zebranie towarzystwa akcyjnego Kopalni Węgla, gdzie posiad 80% akcyj i będzie na zebraniu tem przewodniczył... Pojutrze wyjeżdża do Paryża dla pertraktacji z bankami w sprawie wielkiej pożyczki inwestycyjnej. Ten Paryż już doprawdy jest nudny. Ale z piękną panią Lolą udał się wyśmienicie kawał. Nigdy jeszcze kobieta nie kosztowała Pawła tak mało. I taka nadzwyczajna zabawa...

Dlaczego rad jest drogi?..

Spekulacje amerykańskiego trustu uniemożliwiają skuteczną walkę z rakiem.

Żyjemy w okresie malejącej śmiertelności. Zdobycze higjeny, postęp nauk medycznych zdziałały, że wiele chorób, które wydawały się klęską społeczną, dziś zatraciło swą moc.

Epidemje, które w dawnych wiekach zbierały obfite żniwo ofiar ludzkich, dziś już prawie znikły z powierzchni ziemi lub też ograniczyły się do mniejszych obszarów.

Nawet tak groźne choroby jak gruźlica oraz choroby weneryczne, wykazują w ostatnich czasach znaczny spadek liczbowy. Jedna choroba stanowi tylko wyjątek: rak.

Wzrost liczby wypadków zachorowań na raka daje się we znaki niemal na całej kuli ziemskiej. Jest to jedna z najstraszniejszych chorób, jaką zna ludzkość i każdy jasno sobie zdaje sprawę z tego, że wszystko musi być uczynione dla pokonania tego wroga i dla ulżenia cierpień ludzi na tę chorobę zapadłych.

Badania nad chorobą raka i sposobami jej leczenia stanowią więc obecnie najgłówniejsze zadanie medycyny. Wielkim postępem w tej ciężkiej drodze było zdobycie radu w celach leczniczych.

Jednakże ten nieoceniony środek może być obecnie dostarczany w mikroskopijnych dawkach, nie wystarczających na wyleczenie wszystkich chorych, dotkniętych rakiem.

Jedynemi miejscowościami, stanowiącemi główne centrum wydobywania radu były ostatnio niektóre miejscowości w Czechach oraz w północnej Ameryce. Istnieje jednak jeszcze jedna miejscowość, która stanowi może największe źródło radu. W południowej części belgijskiego Konga leży Katanga, najbogatsza kopalnia radu.

Jeden ze znakomitych profesorów niemieckich zwrócił uwagę, że rad wydobywany w Katanga śmiało mógłby starczyć na zaopatrzenie wszystkich szpitali na świecie w odpowiednią ilość tego nieocenionego środka leczniczego, zniżając jednocześnie jego cenę blisko o 20 proc. Jeden gram radu kosztuje obecnie 50.000 funtów. Główna przyczyna tej wyśrubowanej ceny tkwi w zdolnościach spekulacyjnych radowego trustu, który zawładnął całą produkcją tego jedynego uzdrowiciela raka i ubolewa jeszcze, że cena radu jest zbyt niska.

Zyski trustu wynosiły w roku 1928 245 miljonów franków.

Jest rzeczą nie do pomyślenia, aby Liga Narodów, wiedząc o tych sprawach, nie wszczęła żadnej interwencji. Zajmuje się ona sprawą rozsyłania ankiet na różne tematy z dziedziny kulturalnej i społecznej, interwenjuje w sprawach handlu narkotykami i żywym towarem, ale tu, gdzie chodzi o życie wielu dziesiątków tysięcy osób, nic się nie czyni, by zaradzić złu.

Szał rekordów ogarnął świat.

Ludzie lecą, biegają, skaczą, rzucają dyskiem i oszczepem--niewiadomo poco

Pożytek rekordów nie odgrywa żadnej roli, grunt to — godziny, sekundy i metry.

Prof. Picard nie uniósł sie jeszcze do góry. Możliwe, że warunki atmosferyczne na długo przykują go jeszcze do ziemi, lecz nazwisko jego lotem błyskawicy obiegło już cały świat. Wczoraj jeszcze nikomu nieznany **(kim właściwie jest ów prof. Picard?)** — dziś jest znakomitą osobistością tylko dlatego, że zgłosił **akces do rzędu ludzi, ustanawiających rekordy.**

Mniejsza z tem, czy wzniesienie się na wysokość 16 kilometrów posiada jakieś praktyczne znaczenie, ale na tej wysokości nikt dotychczas nie był i to w zupełności wystarcza, aby **cały świat zwrócił swe oczy na prof. Picarda.**

Z takim samym zachwytem świat śledził przed kilku tygodniami wyniki rekordu, zdobytego przez dwuch młodzieńców amerykańskich, którzy

siedzieli na drzewie przez 450 godzin.

Tak samo interesowano sie z zapartym oddechem konkursem tanecznym w stanie Kentucky, gdzie dziesięć par tańczyło charlestona „na czas" i zwyciężył mister Alvarez, tańczący bez przerwy 37 godzin i 12 minut. Zamierzano mu nadać **tytuł honorowego członka akademji,** lecz okazało się, że w Kentucky niema wcale akademji.

Słowem — w tych dziwnych czasach, w jakich żyjemy i które potomkom naszym wydawać się będą niewątpliwie niewytłumaczoną zagadką, dziedzina, w jakiej **zdobywa się rekord,** nie odgrywa żadnej roli, ważny jest tylko **sam rekord — godziny, sekundy, metry...**

Prof. Picard nie jest już młodym człowiekiem, lecz do lat sześćdziesięciu nie przyszło mu jakoś do głowy, by wznieść się na wysokość 16 kilometrów. Odnosi się wrażenie, że

prof. Picard dał się unieść poprostu ogólnej rekordomanji,

albowiem szalony wir porywa za sobą zazwyczaj wielkie okręty i małe czółenka.

Gdy **Lindbergh przyleciał z Ameryki,** szał lotów ogarnął nie tylko lotników — co byłoby poniekąd zrozumiałe — lecz zwykłych śmiertelników, którzy do ostatniej chwili **nie umieli odróżnić aeroplanu od maszyny do szycia.**

Bankier Lewin, obserwujący start Chamberlaina, wpada nagle w szał i nie zdając sobie sprawy z tego co czyni, **bez kapelusza, bez kamizelki wskakuje do kabiny i leci wraz z Chamberlainem przez ocean.** Przed chwilą zamierzał udać się na giełdę, a teraz leci, nie wiedząc poco i dokąd, upajając się samą myśla o locie. I przejęty swą nową rolą, nie może się uspokoić. Po przybyciu do Paryża leci dalej do Londynu, z Londynu do Genewy, z Genewy znowu do Paryża, z Paryża do Barcelony, z Barcelony djabli wiedzą dokąd... On leci, leci, nie mogąc się zatrzymać **i sam jest w strachu, nie wiedząc, jak to się skończy...**

Lecą młode dziewczęta, starcy, dzieci...

Gdyby człowiek mógł ogarnąć wzrokiem cały świat z ogromnej wysokości, ujrzałby **tysiące ludzi w Europie, Azji, Afryce i Ameryce, którzy zajęci są tylko ustanawianiem nowych rekordów, lecąc, skacząc, biegając i rzucając jakieś dyski i oszczepy...**

W tym szalonym korowodzie reprezentowane są wszystkie możliwe zawody. Rekordzista w rzucaniu dzidą Matti Iervinien jest studentem. Jednym z najlepszych bokserów jest misionarz. Rekordzistą w biegu na mniejsze dystanse, Otto Peltzer, jest z zawodu nauczycielem. Rywal Nurmiego — Wide jest również nauczycielem.

Lekarze, chemicy, inżynierowie, pułkownicy, wynalazcy, astronomowie rzucają swe zawody, **przenosząc się na płaszczyznę sportu.** Sport usuwa na dalszy plan najważniejsze wypadki. Któż zwrócił uwagę w dniu pierwszego meczu Tenney - Dempsey na katastrofę florydzką, podczas której zginęło 2000 osób?...

Ludzkość opanowała jakaś

gorączka cyfr,

samych tylko cyfr.

Pożytek rekordów nie odgrywa roli. Weźmy dla przykładu najpoważniejszą dziedzinę rekordów — loty.

Nieprawdopodobne zwycięstwa Lindbergha, Hunefelda, Kehla i Fitzmauricea, które wywołały tak wielki entuzjazm w całym świecie, **właściwie nikomu nie dały żadnego pożytku.** Był to tylko podziwu godny dokument wielkiej odwagi ludzkiej. Najpomyślniejszy lot nie daje bowiem gwarancji, że następny uda się tak samo pomyślnie. Odwrotnie — po każdym locie transoceanicznym dowiadujemy się, ile to trzeba było pokonać przeszkód i że szanse przedostania się na drugi brzeg są znikome.

Ale rekord robi swoje...

Napiszcie najlepszą powieść, namalujcie najpiękniejszy obraz, stwórzcie najgenjalniejsze oratorjum, świat może uzna wasz wysiłek, ale **nie wiadomo, czy zdobędziecie sławę.** Ale napiszcie mierną powieść, w której ani razu nie spotyka się litery „k", a książkę rozchwytają w ciągu dwuch dni. Namalujcie obraz farbą, używaną do malowania płotów, a nie ulega wątpliwości, że znajdzie się w Ameryce jakiś zwarjowany miljoner, który obraz ten kupi. Skomponujcie

oratorjum tylko na same bębny,

a jutro nazwisko wasze będzie na ustach całego świata.

Albowiem i to jest swego rodzaju rekord, a rekord jest dziś wszystkiem.

Ze względu na wielkie uczucie żalu, wolę nie wspominać o znikomych stanowiskach jakie zajmują w porównaniu z rekordzistami ludzie szarej, mrówczej pracy, inżynierowie, lekarze, architekci, wynalazcy, który nie rzucają swych zawodów dla sportu, lecz pracują intensywnie nad budową nowych mostów, wytępieniem chorób i nowemi wynalazkami, nieszczęśliwi, biedni ludzie, żyjący zdala od rekordowych cyfr i o których świat nigdy się nie dowie...

L. M.

„Piłka dzwoniąca"

umożliwi ociemniałym korzystanie z niektórych gier sportowych

Litościwe serca anglików, narodu najbardziej sportowego na świecie, nie mogły przeboleć, że niewidomi, prócz innych rozkoszy życia, są pozbawieni wielu sportów, rozmaitych rodzajów, a zwłaszcza piłkarstwa, cieszącego się olbrzymią popularnością w Anglji.

Myślano nad tem długo i głęboko, aż wreszcie ktoś wpadł na pomysł, że piłkę niekoniecznie musi się widzieć, **ale możnaby ją także słyszeć.**

Angielski „Narodowy instytut ociemniałych" skonstruował obecnie piłkę, która tocząc się wydaje dźwięki.

Dźwięk, wywołany przez system dzwonków we wnętrzu piłki, wzmaga się, jeżeli piłka przy odpowiedniej grze, przebiega porobione w ziemi jamki.

Piłka ta w wielkim stopniu umożliwia ociemniałym niektóre gry sportowe, a szczególnie grę w krokieta.

Wielkim brakiem tego wynalazku, jak powiadają sportowcy, jest, że wydaje dźwięk tylko podczas ruchów. Idealna piłka bowiem byłaby taka, która dawałaby sygnał także wtenczas, kiedy się zatrzymuje.

Ossip Dymow.

Przyjemność i praca.

Zanim Mr. Artur Hopkins stracił cały swój majątek na giełdzie newjorskiej był on właścimajątek na giełdzie newjorskiej. Był on właścicielem auta, które stanowiło dlań źródło ogromnych przyjemności. Auto zastępowało mu rodzinę, klub i karty.

Hopkins był zapalonym sportowcem i odznaczał się niezwykłą dobrocią. W wolnych chwilach — a takich chwil w życiu Hopkinsa było bardzo wiele — zabierał jednego ze swych licznych przyjaciół i odwoził go swym autem możliwie jaknajdalej od rozkrzyczanego, dusznego New Jorku.

Szczególną przyjemność sprawiała mu ta podróż w dni świąteczne, gdy przyjaciele jego wolni byli od świtu aż do zmroku. Przyjaciel, zmęczony i wyczerpany całotygodniową pracą, odpoczywał wygodnie na miękkiem siedzeniu, zachwycał się pięknemi widokami i wdychał pełną piersią świeże, zamiejskie powietrze. Mr. Hopkins natomiast siedział przy kierownicy, obok przegrzanego motoru, wdychał zapach gazoliny, naprężał nerwy, by nikogo nie przejechać i nie być przez nikogo przejechany, nie patrzał na piękne krajobrazy, połykał kurz i czuł się ogromnie szczęśliwym.

Największą przyjemność odczuwał wtedy, gdy zatrzymywali się w jakiejś miejscowości, by napełnić zbiornik benzyną i posilić się nieco, przyczem Mr Hopkins ponosił wszelkie koszta w myśl zwyczajowego prawa, obowiązującego automobilistów w Ameryce.

Po wielkim krachu giełdowym Mr. Hopkins musiał sprzedać swe auto, Oczywiście, że wybrał zawód, który najbardziej mu odpowiadał, w którym pracował z zamiłowaniem: został szoferem.

Znowu siedział przy kierownicy, wdychając zapach gazoliny i naprężał nerwy, by nikogo nie przejechać i nie być przez nikogo przejechanym. Słowem — wszystko było jak dawniej, z tą tylko różnicą, że teraz nie ponosił żadnych kosztów, związanych z benzyną, reparacjami i częstowaniem pasażerów. Odwrotnie — teraz jego częstowano, jemu płacono za jego pracę.

Przed kilku dniami Mr. Hopkins rzucił się z 18-go piętra hotelu, w którym ongiś jadał i mieszkał wraz z przyjaciółmi. Zostawił list, w którym żalił się, że ta praca nie jest dla niego, że on wogóle nie nadaje się dożadnej pracy.

Amerykanin powiada bowiem:

— Przyjemność jest wtedy, gdy ja płacę, praca — gdy mnie płacą

Tłum. B. F.

Złote myśli.

„Nigdy nie trzeba tyle rozumu, jak kiedy się ma do czynienia z głupcem".

(Przysłowie chińskie).

„Nie powinniśmy kochać ludzi na tyle, by dla nich kochać ich występki, a nie powinniśmy nienawidzieć występków na tyle, by przez nie nienawidzieć ludzi".

(Święty Augustyn).

„Lepiej być niezadowolonym człowiekiem, niż sytym i zaspokojonym wieprzem".

(J. S. Mill).

„Nie waż się mówić w towarzystwie rzeczy mądrych, jeżeli jesteś na tyle szczęśliwym, by umieć rozmawiać o niczem".

(Montesquieu).

„Trzeba zawsze zaprzęgać swój pług do jakiejś gwiazdy".

(Emerson).

„Chcesz się wzbogacić?... Nie przysparzaj sobie bogactw, ale zmniejsz twoje pożądania".

(Epiktet).

Bicze z piasku.

Hodujmy jeże!

Żmije są na ustach całej Warszawy! Jest to oczywiście zwrot retoryczny, przenośnia, zapuszczając bowiem zatrute zęby w czyjś nieopatrzny pośladek, żmija nie wchodzi przez to w kontakt z ustami ofiary. Chodzi jednak o to, że cała Warszawa od dłuższego czasu żyje pod terrorem żmij, o nich tylko mówi i starannie unika wszelkich miejsc zadrzewionych. Ale i to nie na wiele się przyda. Żmije z ogrodów i skwerków wypełzają na środek ulic, wygrzewają się na chodnikach i zewsząd zagrażają przechodniom.

Ludzie przestali odwiedzać ogrody, zażywać przechadzki, nawet wychodzić na ulicę — uzbrojeni w pogrzebacze siedzą w domu i czekają, aż żmija wpełznie do mieszkania. A kto już koniecznie musi wyjść na miasto, ten sporządza testament, żegna się z żoną, błogosławi rozełkane dziatki i idzie jak na śmierć. Na ulicy nie posuwa się normalnym krokiem, lecz skacze jak konik w szachach. Spotyka się coraz więcej ludzi na szczudłach, co ma i tę dobrą stronę, że do znajomych, mieszkających na piętrze, wchodzi się wprost przez okno, unikając w ten sposób niebezpieczeństwa spotkania żmiji na schodach.

Kto bez wypadku potrafił wrócić do domu, ten nazajutrz znajdzie w pismach swoją fotografję z krótkim życiorysem i notatką, że zawiązał się komitet dla zbierania składek na pomnik dla bohatera.

Są trzy teorje naukowe wyjaśniające to zjawisko rozmnożenia się żmij w Warszawie:

1) P.I.P.I. (Polski Instytut Pomologiczno-Ichtjologiczny) ryzykuje hipotezę, że najazd... nie, napad... nie, chyba napełz? żmij zawdzięczamy wyjątkowo łagodnej zimie.

2) K.A.K.U. (Komisja Autonomiczna Kontroli Urbanistycznej) tłumaczy, że żmije rozmnożyły się w ziemi ogrodowej, nawiezionej do parków miejskich.

3) Moja stróżka, Agata, utrzymuje autorytatywnie, że żmije spadły z deszczem.

Do wczoraj nie wiedziałem, która z tych powag ma rację. Traf jednak pozwolił mi rozwiązać tę zagadkę.

Przebiegając na szczudłach przez skwerek Hoovera, przy samej Miscе Wdzięczności (nierozebrana podstawa rozebranego już pomnika Wdzięczności) dojrzałem zwiniętą w kłębek na kamieniu — żmiję!

Zawodowy obowiązek dziennikarza wziął we mnie górę nad zdrowym odruchem strachu, więc, przestępując ze szczudła na szczudło, uchyliłem cylindra i rąbka tajemnicy:

— Żmijo! — rzekłem po francusku, jako padalec, a więc bądź co bądź dość blisko z tobą spowinowacony, liczyć chyba mogę na twoją względność. Czy nie zechciałabyś mi wyjaśnić tak tłumnych odwiedzin twych siostrzyc w Warszawie?

— Ach, cher cousin, z największą przyjemnością! — odparła żmija, rozkosznie przeciągając się na słońcu.

Przedewszystkiem zechciej zdementować wszystkie nonsensowne pogłoski, które się na ten temat dotąd w prasie ukazały.

— Motywy naszego gremjalnego napełzu do Warszawy są, powiedziałabym, natury raczej politycznej...

— A to w jaki sposób? — przerwałem zdumiony.

— To takie jasne! Przecież każde życie potrzebuje dla swego rozwoju pewnych specjalnych warunków i rozkwitu najbujniej tam, gdzie na te warunki natrafia.

— No, tak, ale...

— Niema żadnego „ale!" — przerwała surowo żmija. — Czy możesz sobie wystawić idealniejsze warunki dla rozwoju żmij, niż w Polsce? Proszę wskaż mi bardziej zatrutą atmosferę polityczną, bardziej jadem przepojone życie publiczne? Ta właśnie atmosfera potrzebna nam jest do życia, tu czujemy się najlepiej, jesteśmy bowiem wśród swoich. Czuję się siostrą każdego obywatela, ślina jego bowiem zaprawiona jest jadem o wiele mocniejszym od mojego!

Nie mogłem dłużej słuchać tych bluźnierstw i w obronie honoru współobywateli zdzieliłem kuzynkę pałką w łeb.

Giń, gadzie oszczerczy!

Do obywateli zaś zamierzam wystosować odezwę, by zmienili nastrój swych dusz, sprzyjający rozplenieniu się żmij w kraju. Nim to jednak nastąpi polecam radykalny środek na żmije: ponieważ ich jad nie działa zupełnie na jeże, które się nawet chętnie niemi żywią, doradzam obywatelom, by każdy nosił w kieszeni oswojonego jeża. Natrafiasz w ogrodzie na żmiję — prędko wyjmujesz jeża z kieszeni, a on już się z nią załatwi! Jednocześnie wzmoże się zaniedbana hodowla jeżów w Polsce.

Padalec

Specjalny ocet do marynat tylko Gustawa Keilicha.

Wystrzegać się podrobień!

MEBLE

Zanim kupisz meble odwiedź Spółdzielczą Wytwórnię mebli **„STYL“** Narutowicza 4 (dawn Dzielna) tel. 190-26
Posiadamy na składzie najmodniejsze Sypialnie, stołowe, gabinety oraz pojedyńcze sztuki. Solidne wykonanie pg. najnowszych zagranicznych modeli. Przyjmujemy zamówienia na wszelkie roboty stolarskie. Proszę przyjść i przekonać się. — — —

„Styl“

Przed użyciem **Po użyciu**

Prawdziwem ukojeniem dla cierpiących na nerwy

jest moja broszurka, niedawno wydana. W książeczce tej omuwione są liczne długoletnie doświadczenia w sprawie przyczyn powstania oraz leczenia cierpień nerwowych. Tę ewangelię zdrowia wysyłam zupełnie bezpłatnie każdemu, kto napisze do mnie pod niżej wskazanym adresem.

Tysiące podziękowań najlepiej świadczą o tem, jak cennemi i skutecznemi są zawarte w tej broszurce skrzętne, sumienne doświadczenia dla dobra cierpiącej ludzkości. Każdy, ktokolwiek należy do

licznego zastępu chorych na nerwy

każdy kto cierpi na roztargnienie, obawę przestrzeni, osłabienie pamięci, nerwowy ból głowy, bezsenność, zaburzenie żołądka, przewrażliwienie, bóle w stawach, ogólne lub częściowie osłacienie ciała, lub też na inne liczne objawy, ten

powinien otrzymać moją kojącą książeczkę!

Kto ją uważnie przeczyta, ten zdobędzie uspakajające przeświadczenie oraz pewność iż do zdrowia radości życia prowadzi prosta droga! Nie zwlekajcie, lecz napiszcie jeszcze dzisiaj!

Ernst Pasternack, Berlin S. O. Michaelkirchlaptz Nr. 13 Oddział 344.

Żądajcie wszędzie! Żądajcie wszędzie!

NAJLEPSZYCH NACZYŃ KUCHENNYCH — EMALJOWANYCH —
marki

i uważajcie na powyższy, wypalony na dnie każdego naczynia znak fabryczny Tow. Akc. Zjednoczonych Zakł. Fabryk Wyrobów Emaljowanych i Metalowych

„SPHINX“ w Pradze (dawn. „AUSTRJA“)

Gwarantowana odporność na wpływy ognia i kwasów.

Wyłączna sprzedaż na Rzeczplitą Polską i w. m. Gdańsk

HERMAN L. GRÜNSPAN

w ŁODZI, przy ul. POMORSKIEJ 18, tel. 131-18.

Dr. med.
St. Praport
Gdańska 77a telef. 208-95 ginekolog-urolog
Choroby kobiece i dróg moczowych
Przyjmuje w domu od 5—7 oraz w Lecznicy „Sanitas“ Cegielniana 29 od 11—1 i od 3—5 pp.

Dr. med.
GROSGLIK
Choroby skórne i weneryczne.
Institut Röntgen leczniczy i światło leczniczy.
Lampa kwarcowa
Godz. przyjęć 4—7
Al. Kościuszki 27-4
Tel. 151-78

DR.
Z. Dalyner
UROLOG
powrócił.
Choroby nerek pęcherza i dróg moczowych.
Piramowicza 2 (daw. Olgińska) tel. 148-95.
Godziny przyjęć od 8—10 i od 6—9

Do sprzedania
na dogodnych warunkach
lub wydzierżawienia w Łodzi FABRYKA

składająca się z 4-ch zespołów przędzalniczych (szerokich) system Hoffmana i wielkiej szarparni, maszyny parowej o 450 koni i 2-ch parowych kotłów, — wielkość fabryki w świetle około 4500 mt. kw. należący plac z budynkami pomocniczemi i szopami około 12.800 m. kw.

Oferty piśmienne do biura ogłoszeń S. Fuchs w Łodzi, Piotrkowska Nr. 50, pod „Fabryka 100“.

Dr.
Feliks
Skusiewicz
Andrzeja 11
Telefon 137-43
Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe
godz. przyjęć: 9½—11 rano i 5—7½ po poł.

Aha! Aha!

JASNE KRYSZTAŁ

UZNANE

niedoścignionej dobroci poleca

Browar Gustaw Keilich, Orla.

Żądajcie wszędzie! — Żądajcie wszędzie!

RATUJCIE ZDROWIE

Najsłynniejsze światowe powagi lekarskie stwierdziły, że
75 proc CHORÓB POWSTAJE Z POWODU OBSTRUKCJI.

Chory żołądek jest główną przyczyną powstania najrozmaitszych chorób - zanieczyszcza krew i tworzy złą przemianę materji.
SŁYNNE OD 45 LAT W CAŁYM ŚWIECIE
ZIOŁA Z GÓR HARCU, D-RA LAUERA
jak to stwierdzili prof Berlin. Uniwersytetu Dr. Martin, Dr Hochflaetter i wielu innych wybitnych lekarzy, są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka, usuwają obstrukcję (zatwardzenie), są dobrym środkiem przeczyszczającym, ułatwiają funkcję organów trawienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt.

ZIOŁA Z GÓR HARCU Dra LAUERA usuwają cierpienia wątroby, nerek, kamieni żółciowych, cierpienia hemoroidalne, reumatyzm i artretyzm, bóle głowy, wyrzuty i liszaje

ZIOŁA Z GÓR HARCU Dra LAUERA zostały nagrodzone na wystawach lekarskich najwyższemi odznaczeniami i złot medalami w Badenie, Berlinie, Wiedniu, Paryżu, Londynie i wielu innych miastach

Tysiące podziękowań otrzymał Dr. LAUER od osób wyleczonych
Cena 1/2 pudełka zł. 1 50, podwójne pudełko zł 2.50.
Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.
UWAGA: **Wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw.**
Reprez na Polskę: „PROTON“, Warszawa, ul Św. Stanisława 9/11.

Dr. med.
H. Różaner
Dzielna 9.
tel. 128-98
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych.
Przyjm. od 8-10 i 6-8
Leczenie lampą kwarcową. Oddzielna poczekalnia dla pań.

Lekarz-Dentysta
Paulina Hurwicz
Piłsudskiego 36 (Wschodnia) tel. 141-95
powróciła.
Przyjmuje od godz. 4—7 po poł.

BIURKO
amerykańskie
w b. dobrym stanie, dębowe, Libawskie (żaluzjowe) do sprzedania. Wiadomość w administracji.

Szkoła Tańca
KAROLA TRINKHAUSA
członka Z. N. Ch. w Polsce i l'U. I. C. w Paryżu, ul. Andrzeja 17, tel. 207-91.
Wyucza w grupach i oddzielnie ostatnie nowości: Vira, Moochi i tańce popularne w stylu angielskim.

Poszukiwane od zaraz mieszkanie w śródmieściu
3 pokoje
z kuchnią z wszelkiemi wygodami w starym wzgl. nowym budynku. Oferty do adm. „Republiki“ sub „Wygody“.

Samochód
Chrysler, 70 HP, torpedo, w wyśmienitym stanie
DO SPRZEDANIA.
Wiadomość w administracji „Republiki“.

Zegarek ze Złota amerykańskiego
nie różniącego się od
prawdziwego **złota** 14-o kar.
Tylko zł. 7.95
(zam zł. -303-.)

UWAGA. Zegarki nasze nie należy porównywać z innemi tak szumnie reklamowanemi.

Na listowne zamówienie wysyłamy natychmiast elegancki płaski zegarek, chód dźwięczny, z 8-o letnią gwar., 2 szt. 15.— zł., 4 szt. 29.50, 6 szt. 43.50. Lepszy gat. 10.50, 13.— 18.— 24.—, 30.—. Ze świec. cyferblatem 9.50, 12.—, 15.— i 18.—. Zegarek kryty — anker z trzema kopertami ameryk. 16.—, 19.—, 24-, 28.- i 35.— Zegarki na rękę męskie i damskie ameryk. 15.—, 17.—, 20.—, 24.—, 28.— i 35.—. Łańcuszki z ameryk. złota 2.—, 4.— i 6.— zł. Takież zegarki jak rysunek niklowe: 5.75, 2 szt. 10.50, 4 szt. 20.—, 6 szt. 29.75. Budziki stołowe 10.50, 12.50 i 14.50. Za koszta przesyłki płaci kupujący.

Światowa firma „CHRONOMETRE“,
Warszawa — skrz. poczt. 939 oddz. 161.

Otrzymujemy setki listów dziękczynnych jako dowód dobroci naszych zegarków.

SZKOŁA KOSMETYCZNA Zatwier. przez Min. Spraw Wewnętrznych
A. RYDEL
Cegielniana 19, tel. 69-92. — Zapisy codziennie

Mebli
Specjalnie luksusowych, sypialnych pokoi pokonkurencyjnych cenach i na dogodnych warunkach do nabycia
Zakład meblowy Piotrkowska 44.
w podwórzu
A. Karkut

Pierniki i ciastka miodowe
najlepszej jakości
— — poleca fabryka wafli — —
Bracia Schramek w Cieszynie

J. MOSZKOWICZ, Zawadzka 22
Tel. 137-30 **wrócił z Paryża** Tel. 137-30
z najnowszemi modelami futrzanemi i sukiennemi najznakomitszych domów: CHANELLE, PATOU, BERNARD, DRECAULT, PAQUIN.

Dr. E.
Sonnenberg
choroby skórne i weneryczne
powrócił.
Zielona 8.
Przyjmuje od 12-1.30 i od 4—7 wiecz.

Dr. med.
Niewiażski
specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych
ul. Andrzeja 5
Tel. 159-40
Przyjmuje od 8—11 i od 5—9.
w niedziele i święta od 9—1
Oddzielna poczekalnia dla pań

ŚWIETLNY TEATR
„Przedwiośnie"

Żeromskiego 74/76.

Dojazd tramwajami № 5, 6, 8, 9 i 16 do rogu Żeromskiego i Kopernika.

Ostatnie 2 dni!

Arcydzieło kinematogr., jakiego dotąd nie było. Cud techniki filmowej, najdobitniej stwierdzający nieśmiertelność niemego filmu p. t.

„BIAŁE PIEKŁO"

Upojny dramat miłości, odwagi i poświęcenia ludzi igrających ze śmiercią śród niebotycznych szczytów i bezkresnych lodowców. Aktorami są tu wszyscy, poczynając od głównego bohatera, słynnego alpinisty GUSTAWA DIESLA, przepięknej LENI RIEFENSTAHL, ERNESTA PETERSONA znanego lotnika UDETA i kończąc na górach, słońcu, lawinach, lodowcach, burzach i wichrach.

Orkiestra symfoniczna pod batutą p. A. Czudnowskiego. Dla młodzieży dozwolone. Ceny miejsc: I m. 1.25 gr., II m. 90 gr., III m. 60 gr. Początek seansów w dni powszednie punktualnie o godz. 4, 6, 8 i 10-ej, w niedziele i święta o godz. 2, 4, 6, 8 i 10-ej wiecz.

Bilety ulgowe w soboty, niedziele i święta nieważne! Następny program: **„Dziewczyna z Piekła"**

AMPY
najnowszych model
poleca
A. Rejder
Łódź, Piłsudskiego 56
(dawn. Wschodnia)
Tel. 167-64.

MAGAZYN MEBLI
Zjednoczonych Stolarzy i Tapicerów
Sp. z o. o. w Łodzi
86 Piotrkowska 86, tel. 160-02
posiada na składzie wielki wybór pojedyńczych mebli oraz kompletnych pokoi od najskromniejszych do najwykwintniejszych.
Dogodne warunki kupna.

Dr. med. G. GERSZTAJN
Spec. chor. oczu
Traugutta 12, tel. 175-10
przyjmuje od 11—1 i od 7—8 wiecz.

Dr. B. DONCHIN
specjalista chorób oczu
przeprowadził się na
PIOTRKOWSKĄ 90, telef. 221-72
Przyjmuje od 10—1 i od 4—7.30 wiecz.

Dyplomowane przez Paryską Akademję odznaczone złotym medalem kursy zawodowe
KROJU I ROBÓT RĘCZNYCH
A. KOPYDŁOWSKIEJ.
Dnia 1 października rozpoczną się lekcje na kursie wszelkich robót ręcznych praktycznych i artystycznych, trykotarstwa ręcznego, liweryzacji i haftu maszynowego. Po ukończeniu kursu uczenice otrzymują świadectwa. Zapisy w kancelarji kursów, Piotrkowska 154.
Kurs kroju i szycia.

PORADNIA wenerologiczna
Lekarzy-specjalistów
Zawadzka 1.
Czynna od 8 rano do 9 wieczór. Od 11—12 i 2—3 przyjmuje lekarz-kobie. W niedziele i święta od 9—2 pp.
Leczenie chorób:
wenerycznych, moczopłciowych i skórnych.
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper. Konsultacje z neurologiem i urologiem. Gabinet światło-leczniczy. Kosmetyka lekarska.
Oddzielna poczekalnia dla kobiet.
Porada 3 złote.

PAROWA CHEMICZNA PRALNIA i FARBIARNIA
Ledlich i Gołda
Wólczańska № 257.
Adr. elegr.: KAGE ŁÓDŹ. Telefon 210-01.
ODDZIAŁ
FARBOWANIA i USZLACHETNIANIA FUTER.
Polecamy po cenach najniższych każdego rodzaju **imitacje nutrietów, oposetów, kun** i t. p. w doborowym gatunku i wielkim wyborze, nadające się do konfekcji damskiej i męskiej.
Przyjmujemy wszelkiego rodzaju **skórki surowe do wyprawiania i farbowania.**
Uszlachetniamy skórki królicze na **foki — bibretki, kastory — chinchille i t. p.**

Powrócił na stałe
Dr med.
P. LANGBARD
Zawadzka 10. Tel. 106-30
9—12 i 6—

Dr. med. J. Kahane
choroby wewnętrzne, serca
POWRÓCIŁ.
Radwańska 4, telef. 187-27.
Przyjmuje od 5—7.

Mechaniczna ślusarnia
z urządzeniem do wyrobu spec. artykułu do sprzedania. Wiadomość w administracji „Republiki"

SKŁAD FUTER
Zakład Kuśnierski
J. SZWARCMAN
Narutowicza Nr. 42 (sklep frontowy)
Tel. 166-31.
poleca gotowe futra damskie i męskie oraz skórki pojedyńcze wszelkiego rodzaju po cenach przystępnych na dogodnych warunkach. — Obejrzenie nie obowiązuje do kupna. — P.P urzędnikom państwowym udzielam rabatu.

LECZNICA
LEKARZY SPECJALISTÓW
I GABINET DENTYSTYCZNY
PRZY GÓRNYM RYNKU
Piotrkowska 294, tel. 122-89
(przy przystanku tramw. pabjanickich)
Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz. w niedziele i święta do 2-ej po poł. Wszystkie specjalności i dentystyka. Kąpiele świetlne, lampa kwarcowa, elektryzacja, Roentgen, szczepienia, analizy (moczu, kału, krwi, plwocin, wydzielin itd.). Operacje, opatrunki. Wizyty na miasto.
PORADA 4 zł.
Porada dentystyczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych
3 ZŁOTE.

Piękne karakułowe palto
zupełnie nowe, okazyjnie **tanio** do sprzedania. Bliższe wiadomości udzielam telefonicznie Nr. 157-55 między godziną 2—4 p. p.

DOGODNE WARUNKI!
Po powrocie z Paryża z najnowszemi modelami przyjmuję wszelką damską garderobę oraz roboty futrzane w najwykwintniejszem wykonaniu z własnych i powierzonych materjałów po cenach konkurencyjnych.
M. ROZENBERG
Cegielniana 36, TELEF. 163-97
Lewa oficyna, II-gie piętro

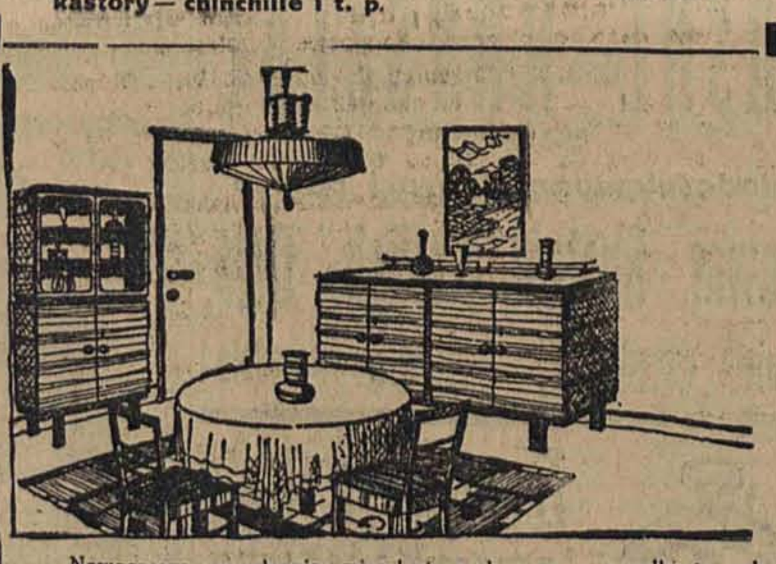

Nowoczesne urządzenia mieszkań, wykonane z wszelkiego rodzaju szlachetnych drzew najlepiej i najtaniej kupuje się bezpośrednio
w FABRYCE MEBLI
JULJUSZ REIT, Łódź
Wystawa mebli Gdańska 70, tel. 191-63.
Fabryka tel. 136-87.
Wielki wybór serwantek, stoliczków, etażerek do kwiatów, mebli przedpokojowych oraz wygodne fotele.

Administrację domów
w Berlinie
przyjmie i pośredniczy przy hipotekach **Friedlaender, Berlin** — Wilmersdorf, Berlinerstr. 17. Referencje pierwszorzędne.

Jedyne najtańsze źródło zakupów
RADIOSPRZĘTU
Przeróbki aparatów po b. niskiej cenie.
Radjo-Splendid
Piotrkowska 61 tel. 159-02
w podwórzu

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
Cegielniana 25, tel. 126-87
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Elektroterapja.
Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje od g. 8—2 przed poł. i od 6—9 w niedziele i święta od godz. 9—1

Tanio! FUTRA Tanio!
wszelkiego rodzaju w surowym i gotowym stanie.
UWAGA! Dla pp. krawców i kuśnierzy specjalny rabat!
J. Opatowski, Nowomiejska 5.
Tel. 146-08.

Meble
od skromnych do luksusowych najtaniej i na dogodnych warunkach spłaty — tylko Piotrkowska 145 w podwórzu.

Dr med.
S. Kantor
specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłciowych. Leczenie lampą kwarcową i promieniami Rentgena.
PIOTRKOWSKA 144, RÓG EWANGELICKIEJ.
Wejście Ewangelicka 2. Telefon 29-45. Przyjmuje od 8—2 i od 5—8 w. Dla pań oddzielna poczekalnia.

MEBLE ANTYCZNE
okazyjnie do sprzedania
Oglądać: PIOTRK. 108 u tapic. SZYMAŃSKIEGO

Ethel Aszpis
wznowiła lekcje języków obcych
Francuski. Angielski. Niemiecki.
Konwersacja. Literatura. Gramatyka.
Zgłoszenia: Sienkiewicza 37, m. 17, od 2—4 i od 7—9, telef. 202-03

Zioła Lecznicze
OSKARA WOJNOWSKIEGO
są do nabycia w aptekach i składach aptecznych
Zioła przeciwko cierpieniom kanału pokarmowego (rej. Nr. 1149) zn. tow. „Irotan".
„Zioła przeciwko wymiotom oraz atonji kiszek" (rej. Nr. 1148) zn. tow. „Gara"
„Zioła przeciwko chorobom płucnym i blednicy" (rej. Nr. 1153) zn. tow. „Elmisan"
„Zioła przeciwko chorobom nerek i pęcherza" (rej. Nr. 1147) znak tow. „Urotan"
„Zioła przeciwko reumatyzmowi, artretyzmowi, ischiasowi i podagrze" (rej. Nr. 1150) zn. tow. „Artrolin"
Kąpiele Siarkowo - Roślinne (stosuje się przy leczeniu: Artretyzmu, reumatyzmu, podagry i ischiasu) (rej. Nr. 1263) zn. tow. „Sulfobal".
„Zioła przeciwko niedomaganiom skrwfulicznym" (rej. Nr. 1152) zn. tow. „Tizan"
„Zioła przeciwko chorobom nerwowym i epilepsji" (rej. Nr. 1151) zn. tow. „Epilobin"
Przedst. na Łódź i Wojew. Łódzkie: Ernest Krause, Skład Apteczny, Łódź, Główna 69, tel. 106.10.
Broszurki wysyła się na żądanie bezpłatnie.

Poszukiwane
4—5 pokojowe mieszkanie
z wszelkiemi wygodami w śródmieściu w czystym domu.
Oferty do „Republiki", „Natychmiast 23323".

DR. MED.
M. LERNER
spec. chor. dzieci
przyjmuje od 3—5
Zachodnia 64, telefon 113-09

Do wszystkich matek i pielęgniarek: Używajcie dla dzieci tylko puder, krem i mydło
„BOBO Z GLOBEM"
nagrodzone złotym medalem żądać wszędzie.

Dr. MED.
H. Gutsztadt
Akuszer - Ginekolog
POWRÓCIŁ
ZACHODNIA Nr. 62 (Cegielniana 23)
telef. 129-52
przyjmuje od godz. 5—7 po południu.

Dr. med.
Dr. J. Polakow
choroby dzieci
przeprowadził się
na ul. Piotrkowską 109, II p. front. tel. 139-75.

Zapamiętajcie adres
gdzie można **najtaniej kupić ubiory** męskie, damskie i uczniowskie **na sezon sz..olny**
u L. Zalcmana
Łódź, Główna 24, tel. 164-14
Przyjmuje obstalunki z własnego towaru
UWAGA: Pracownia na miejscu.

DR MED.
P. MARKOWICZOWA
choroby skórne i weneryczne
powróciła
Al. I. Maja 37, telef. 166-35
przyjmuje od 9—11 i od 4—8 wieczór
Gabinet kosmet. lekarskiej

KRAWIEC DAMSKI H. BEK CEGIELNIANA 5
II p. front. tel. 118-92.
Powrócił z Paryża z najnowszemi modelami na sezon jesienny i zimowy.
Zamówienia przyjmuje **po cenach przystępnych.** Specjalista robót futrzanych

Handel Polski z Peru.

„Peruvia“ organizacja handlu zamorskiego z Południową Ameryką.

Jak z Warszawy donoszą, w tych dniach zostało tam założone towarzystwo akcyjne „Peruwia“. Kapitał zakładowy 120.000 dolarów czyli 1.065.600 zł. dzieli się na 6000 akcyj po 20 dolarów. Siedziba centrali w Warszawie.

Zadaniem towarzystwa jest zorganizowanie, a następnie prowadzenie bezpośrednio importu surowców południowo-amerykańskich, oraz eksportu gotowych fabrykatów do Polski i innych krajów europejskich i odwrotnie. W tym celu zakłada towarzystwo w krajach Południowej Ameryki, przedewszystkiem zaś w Peru, odpowiednie składy. Analogiczne składy itp. w miarę potrzeby zakładane będą również w Polsce. Zamierzone jest założenie plantacyj roślin przemysłowych, eksploatacyjnych lasów, drzew szlachetnych gatunków, dalej przemysłowe wyzyskanie owoców południowych itp., oraz zorganizowanie odnośnych przedsiębiorstw. Pragnąc dla handlu między Peru a zwłaszcza Polską stworzyć jaknajkorzystniejsze warunki, zamierza „PERUWIA“ uzyskać rzeczne i morskie parowce, które wyłącznie między temi krajami utrzymywać będą komunikację. Dla zapewnienia jaknajwiększej celowości akcji, powstanie w Montanie laboratorium naukowe. Do zadań tego laboratorjum należeć będzie również badanie licznych w puszczach Montany rosnących roślin lekarskich. Jest rzeczą godną uwagi, że tamtejsi indyjscy autochtonowie znają nie mniej, jak ok. 6000 gatunków roślin lekarskich, między niemi zaś takie, które w Europie uważane są za rzadkość i osiągają nadzwyczajne ceny. Dla uzyskania tych roślin lekarskich użyje towarzystwo cennej współpracy plemion indyjskich. W wielu szczególnie korzystnie położonych punktach, założone zostaną składnice, w których dokonywać się będzie wymiany surowców za polskie fabrykaty. W ten sposób zapewniona będzie najprostsza, a zarazem najpewniejsza działalność handlowa.

Przez eksport fabrykatów otwiera się dla polskiej produkcji duży rynek, a nie ulega wątpliwości, że *dobry polski towar przy sprężystej organizacji ruchu handlowego i solidnych zasadach interesu, na południowo - amerykańskim rynku, może łatwo konkurować z innemi krajami.* „PERUWIA“ obsługiwać będzie południowo - amerykańskich odbiorców z zupełnem wykluczeniem drogich zagranicznych pośredników.

Należy również przypuszczać, że na kształtowanie się cen na polskim rynku towarów kolonialnych towarzystwo to w niedalekiej przyszłości uzyska *pewien wpływ, a to z tej racji, że bezpośredni import tropikalnych produktów kolonialnych wyklucza zagranicznych pośredników.*

Do Towarzystwa należą kierujące osoby życia gospodarczego Polski i Peru.

Browary łódzkie.

Browary łódzkie w poówananiu z rokiem ubiegłym wyprodukowały dotychczas 75 proc. kontyngentu zeszłorocznego. Dzięki posiadanym rezerwom oraz pobocznej fabrykacji (wody mineralne, tlen itp.) sytuacja browarników jest dobra i wypłacalność kompletna.

Handel materjałami aptecznemi.

W branży handlu materjałami aptecznemi sytuacja przedstawia się dość ciężko. Wypłacalność jest nieszczególna. Coraz częściej spotyka się protesty składów aptecznych, które dotychczas uważane były za pierwszorzędne pod względem wypłacalności.

BAWEŁNA.

Liverpool, 26 września

Bawełna amerykańska, zamknięcie: wrzesień 5.68, październik 5.64, listopad 5.46, grudzień 5.73, styczeń 5.78, luty 5.80, marzec 5.88, kwiecień 5.9[illegible], maj 5.97, czerwiec 6.00, lipiec 6.05, sierpień 6.08, wrzesień 5.1[illegible], [illegible] 5.89.

Aleksandria 26 września

Bawełna egipska — zamknięcie, Sakellaridis: listopad 18.89, styczeń 19.80, marzec 19.62, maj 20.0[illegible], lipiec 20.53.

Ashmouni, grudzień 12.68, luty 13.07, kwiecień 13.42, czerwiec 13.73, październik 12.41.

Nowy York, 26 września.

Bawełna amerykańska, zamknięcie: październik 10.30, listopad 10.44, grudzień 10.56, styczeń 10.67, loco 10.65.

Kontrakty: październik 10.28, litsopad 10.39 grudzień 10.52, styczeń 10.60, luty 10.90, marzec 10.80, kwiecień 10.90, maj 11.01, czerwiec 11.08, lipiec 11.17, sierpień 11.21.

Mały przemysł barwnikowy

W ostatnich czasach notują powstanie coraz większej ilości niewielkich fabryk, produkujących barwniki i chemikalja dla przemysłu. Pomimo kryzysu, fabryczki te rentują się nieźle, gdyż są dość giętkie w kwestji warunków sprzedaży, podczas gdy dotychczas wielkie firmy traktują sprzedaż rygorystycznie.

Słodkie protesty.

Donoszą nam, iż jedna z większych firm cukierniczych w Łodzi dopuszcza akcepty do protestu.

IMPORT TKANIN Z CZECH.

W ostatnich dniach daje się zaobserwować wzmożony import tkanin bawełnianych z Czechosłowacji. Sprowadzane są mianowicie w większych ilościach metkale (tkaniny podszewkowe). Towar ten pomimo wysokich ceł ochronnych, zdaniem importujących kupców, kalkuluje się do 25 procent taniej od łódzkich wyrobów. Donoszą nam o wypadkach, gdy łódzkie fabryki, wyrabiające metkale naskutek omawianej konkurencji utraciła swych stałych odbiorców w różnych dzielnicach kraju. Objaw ten w sferach przemysłowych wzbudził poważne zaniepokojenie, gdyż omawiany artykuł jest jednym z najbardziej popularnych wyrobów łódzkiego przemysłu, przyczem jest to towar, który znajduje zbyt w ciągu całego roku. c.k.

LUNA

Entuzjastycznie przez Łódź przyjęty film

HALKA

zostaje na ekranie jeszcze dni kilka

W sobotę i niedzielę seanse o godz. 12 i 2-ej po 75 gr i 1 zł. o godz. 4, 6, 8 i 10-ej z pełną ilustracją muzyczną i śpiewną pod dyrekcją Teodora Rydera.

Pasta do zębów

DENTOSAN

ANIBA Sp. z o. o. WARSZAWA

bieli i czyści zęby

Chętnie podpisywał weksle ...cudzem nazwiskiem

lubił darmo mieszkać, pić i jeść..

Działo się to w końcu marca r. b.

W godzinach przedwieczornych przed „Grand Hotelem“ zatrzymała się taksówka. Wysiadł z niej **młody, wytwornie ubrany mężczyzna,** który udał się do portjera i **zażądał numeru.**

Wskazano mu pokój na jednem z niższych pięter. Gość uznał ten apartament za odpowiedni dla siebie i **wręczył portjerowi swój dokument osobisty, w postaci legitymacji „Krakowskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych“,** wystawiony na nazwisko inspektora. **Antoniego Steckiewicza.**

Upłynęło kilka dni „inspektor“ nie zapłacił ani grosza. Gdy wreszcie wysłano doń portjera z prośbą o uregulowanie rachunku, oświadczył, że **na razie nie rozporządza gotówką i wręczył weksel na 40 złotych z własnego wystawienia.** Tegoż dnia jeszcze gość

ulotnił się w tajemniczy sposób.

Nie zabrał nawet ze sobą swej legitymacji.

Jak się po pewnym czasie okazało, przeniósł się on do hotelu **„Mantenffel“.** Pozostawił tam również portjerowi inną legitymację towarzystwa ubezpieczeń i zainstalował się w jednym z pokojów.

Po tygodniu i w „Manteufflu **zażądano od niego pieniędzy.** Dał wówczas dyrektorowi

weksel na 90 złotych,

który podpisał nazwiskiem Steckiewicz.

Wieczorem urządził przyjęcie dla kilku swych kolegów w restauracji, znajdującej się przy tym hotelu. Bawił się z nimi

wesoło do samego rana,

stalując ciągle najdroższe wódki. Rachunek wyniósł 140 złotych.

Inspektor“ znów wypisał weksel.

— To lepsze, niż gotówka — tłumaczył z uśmiechem kelnerowi. — Pieniądze są pewne, jak w banku!

Z restauracji całe towarzystwo udało się dorożką na przechadzkę.

„Inspektor“ już nie wrócił do hotelu, w którym pozostawił swą walizeczkę. Po pewnym czasie wyszło na jaw, że wszystkie weksle, wręczone zarówno w „Grand Hotelu“, jak i w „Manteufflu“ **były sfałszowane.** Rzekomy „inspektor“ towarzystwa ubezpieczeniowego w rzeczywistości nie nazywał się Steckiewicz, lecz **Stanisław Rzepecki** i nigdy z instytucją ubezpieczeń nie miał nic wspólnego.

Aresztowano go. Wczoraj Steckiewicz vel Rzepecki stanął przed łódzkim sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał w trybie postępowania uproszczonego.

— Przyznaję się do wszystkiego — zeznał podsądny. — Byłem przez dłuższy czas w Rosji, walczyłem na froncie. Wojna mnie zupełnie zniszczyła. Stałem się niezdolny do żadnej pracy i wbrew mej woli począłem się staczać coraz niżej.

Wobec przyznania się oskarżonego świadków nie badano. Sąd skazał Rzepeckiego na sześć miesięcy więzienia.

(as).

Budżet gminy żydowskiej zatwierdzony.

Wczoraj prezes gminy żydowskiej w Łodzi, p. Mincberg, powiadomiony został przez ministerstwo wyznań i oświecenia publicznego, iż przedłożony budżet za rok 1930 został przez ministerstwo w całości zatwierdzony. Zarząd gminy żydowskiej przystępuje w najbliższych dniach do ściągania składek na rzecz gminy wyznaniowej. (p).

Mężczyzna szuka kobiety
Kobieta szuka mężczyzny

Erotyczno-satyryczny poranek literacki 5 października r. b.

KOLEKTURA SZCZĘŚCIA.

Datujące się od szeregu lat wyjątkowe szczęście znanej nam kolektury S. Jatka, Piotrkowska 22 i 66 znajduje swe pełne potwierdzenie również i w obecnej 5-ej klasie. Warto między innemi zaznaczyć, że w ostatnich dniach niemal codziennie donoszą nam o większej wygranej jaka pada w powyższej kolekturze. Wczoraj padła również tamże wygrana zł. 10.000.— na Nr. 162.650.

Dźwiękowy Teatr Świetlny

CASINO

Jeszcze kilka dni!

PODCIĘTE SKRZYDŁA

W rolach głównych:

Helena Chandler i John Garrick

Walka i zwycięstwo młodej pary kochanków
Nocny atak zeppelinów na Londyn
Walka w powietrzu
Krzyk rozpaczy miljonowego miasta

PONADTO

Raquel Meller

odśpiewa piosenki hiszpańskie, między innemi
Kołysankę i Kochankę Torrera.

Passe-partout prócz urzędowych i bilety wolnego wejścia nieważne aż do odwołania.

Początek seansów o godz. 4.30, 6-ej, 8-ej i 10-ej, wiecz. w soboty i niedziele poranki od godz. 12-ej do 3-ej po cenach najniższych.

Wiadomości z prowincji.

Telefonem od specjalnych korespondentów Republiki.

Częstochowa.

ZEBRANIE ORGANIZACYJ KOBIECYCH.

Wczoraj wieczorem odbyło się posiedzenie komitetu organizacyj kobiecych zwołane z inicjatywy p. Mońkowskiej. Zebrani postanowili współpracować z Bezpartyjnym Blokiem.

STRASZNE MORDERSTWO.

We wsi Kuźnica - Nowa pod Częstochową mieszkał Michał Banasiak, wdowiec. Od dłuższego czasu starał się on o rękę pewnej pięknej dziewczyny, mieszkanki pobliskiej wioski. Ta jednak dowiedziawszy się, że Banasiak jest wdowcem, nie przyjęła jego oświadczyn, podając jako główny motyw fakt, że posiada on ponadto dziecko. Banasiak widząc, że 4-letnia córeczka stoi mu na przeszkodzie do zawarcia małżeństwa, po powrocie do domu dał jej do wypicia szklankę esencji octowej. Dziecko wijąc się w strasznych bólach zmarło po pół godzinie. Zawiadomiona policja wszczęła dochodzenie nie zdołała jednak aresztować wyrodnego ojca, gdyż Banasiak w obawie przed karą zbiegł.

ZJAZD POŁOŻNYCH.

W dniu dzisiejszym odbędzie się w Częstochowie pierwszy zjazd położnych. Dzień dzisiejszy poświęcony będzie na nabożeństwa i poświęcenie sztandaru oddziału związku położnic Rzeczypospolitej. Jutro o godz. 3.30 po poł. rozpoczną się obrady w sali katedralnej.

Pabjanice.

ZJAZD W ŁASKU.

W środę dnia 1 października odbędzie się w Łasku powiatowy zjazd działaczy Bezpatyjnego Bloku.

Na zjazd ten przybędzie kierownik akcji wyborczej na województwo łódzkie p. Jan Piłsudski.

ZAPOWIEDŹ ZMIANY.

Przybył do Pabjanic komisarz rządowy Łódzkiej Kasy chorych p. Łopuszański, który wizytował bardzo szczegółowo szpital Kasy chorych przy ul. Żeromskiego.

Jak się dowiadujemy, wskutek wadliwej gospodarki zarządu utrzymanie chorych w szpitalu pociągało za sobą koszta, które w porównaniu z innemi szpitalami Kas były nieproporcjonalnie wysokie. Wobec zapowiedzi wprowadzenia komisarza rządowego do pabjanickiej Kasy zarząd przeprowadził szereg oszczędności, które pozwoliły na obniżenie kosztów utrzymania chorego w szpitalu przeszło o 50 proc. Lustracja przeprowadzona przez komisarza rządowego wskazuje na to, że w najbliższych dniach należy się spodziewać mianowania komisarza i do pabjanickiej Kasy.

POŻYCZKI ZATWIERDZONE.

Urząd wojewódzki zawiadomił magistrat m. Pabjanic, że po porozumieniu się z wydziałem wojewódzkim zatwierdził uchwały rady miejskiej w sprawie zaciągnięcia pożyczek w wysokości 670 tys. zł.

Radomsko.

TARTAK W PŁOMIENIACH.

W czwartek dnia 25 b.m. wybuchł wielki pożar w tartaku przy ul. Reymonta. W oka mgnieniu objął płomień niemal cały budynek. Dzięki intensywnej pracy straży udało się pożar zlokalizować, a nawet uratować częściowo maszynerję. Straty wynoszą kilkadziesiąt tysięcy złotych. Przyczyna pożaru dotychczas nieustalona.

LUDZIE Z TEMPERAMENTEM.

Za bójki i awantury uliczne zostały przytrzymane w ciągu ubiegłego tygodnia następujące osoby. Barański Władysław, Majewski, Franciszek, Kaczmarczyk Józef, Karliński Jan, Grochowski Bolesław Stępień Edward, Szyszkowski Stanisław Rydlek Józef, Hofman Piotr i Władysław, Gliksman Ewa, Jędrzejczyk Ignacy.

ZAMACH NA WAGON TOWAROWY.

Szuber Józef kilkakrotnie karany, po powrocie z więzienia udał się do rodzinnego miasteczka Kamińska. Po kilkutygodniowym odpoczynku rozejrzał się za jakąś „robotą". Przyjechał więc na gościnne występy do Radomska, chcąc dokonać zamachu na wagon towarowy z manufakturą. Szczęście nie sprzyjało mu jednak. W czasie rozprucia drzwi dostał się pod pociąg tak niefortunnie, że koła obcięły mu obie nogi. W stanie ciężkim przewieziono go do miejscowego szpitala.

„Odpowiedź Treviranusowi".

My obywatele gminy w Brużycach Wielkich na zebraniu w dniu 26 września 1930 r. w odpowiedzi na bezczelne projekty ministra Treviranusa grabieży ziemi polskiej, stwierdzamy, że nie pozwolimy zagrabić żadnej piędzi ziemi polskiej i bronić jej będziemy pod dowództwem Wodza naszego Marszałka Józefa Piłsudskiego do ostatniej kropli krwi. Tymczasem przychylając się do akcji inwalidów łódzkich i b. obrońców Ojczyzny, postanawiamy się opodatkować na łódź podwodną „Odpowiedź Treviranusowi".

W związku z tem zebrani na ręce przewodniczęcego złożyli zł. 12.70.

Przewodniczący: *Ignacy Rakowski*,
Assesorowie: *Ignacy Błaszczyk*, *Władysław Przybysz*,
Sekretarz: *Jan Stepnicki*.

SALA FILHARMONJI
NARUTOWICZA 20.
W nadchodzący
Sądny Dzień (Jom-Kipur)
odprawi nabożeństwa znany i ceniony nadkantor wielkiej synagogi w Białymstoku tenor liryczny o wielkiej skali
M. PODRABINEK
przy udziale Łódzkiego Zawodowego Chóru dobrze zastudjowanego i pod batutą znanego dyrygenta - kompozytora p. H. RUBINA.
NABOŻEŃSTWO ZA ZMARŁYCH o godz. 11.30
Sprzedaż biletów codziennie do 9 wieczór, a w środę, tylko do godziny 3-ej pp. przy kasie Filharmonji.

„NIE DAMY POGRZEŚĆ MOWY"!

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą", na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

Tomaszów-Mazowiecki.

(Telefonem od naszych korespondentów)

—o—

WŁAMANIE.

Nieznani dotychczas sprawcy dokonali w dniu wczorajszym włamania do mieszkania Jadwigi Turlik, zam. przy ul. Antoniego 28, skąd po rozbiciu szaf skradli garderobę wartości około 400 zł.

Zawiadomiona o powyższem policja wdrożyła dochodzenie, które pozostało jednakże dotychczas bez rezultatu.

ZEBRANIE OFICERÓW REZERWY.

Zarząd związku oficerów rezerwy województwa łódzkiego w Łodzi zawiadamia, że zwyczajne zebranie członków odbędzie się w pierwszym terminie dnia 12 października b. r. o godz. 10-ej rano w lokalu związku legjonistów przy ul. Narutowicza 45, pr. oficyna, II wejście I piętro, wrazie zaś nieprzybycia odpowiedniej ilości członków o godz. 11-ej rano w drugim terminie. Na porządku dziennym sprawy bardzo ważne.

ODZNACZENIE FIRMY ALFRED HEINE.

Dyrekcja III-ej międzynarodowej wystawy w Brukseli, wyróżniła wyroby firmy Alfreda Heine i odznaczyła je dyplomem i złotym medalem

TOW OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI.

W niedzielę, dnia 28 bm. odbędzie się w Rudzie Pabjanickiej o godz. 17 po poł. w sali Stefańskiego ORGANIZACYJNE ZEBRANIE oddziału łódzkiego towarzystwa opieki nad zwierzętami.

Wszystkich przyjaciół zwierząt prosi się o łaskawe punktualne i liczne przybycie.

Program pracy Ośrodka wychow. fizycznego

W okresie jesiennym i zimowym zajęcia odbywać się będą w salach gimnastycznych.

W dniu 1 października uruchomione zostaną przez okręgowy ośrodek, w.f. kursy zimowe wychowania fizycznego.

Plan zajęć na tych kursach oparty będzie na następujących zasadach: przygotowanie odpowiedniej ilości przodowników ćwiczeń cielesnych w poszczególnych gałęziach sportu jak **szermierka, boks gry sportowe, pływanie** itd. dla stowarzyszeń, klubów sportowych oraz tych zrzeszeń, które mają w programie wyszkolenie fizyczne swych członków.

Praca Ośrodka w tym okresie organizować się będzie na salach gimnastycznych oraz **basenie zgierskim**, a scentralizowana zostanie w sali przy ul. Nowo-Targowej 24. Uruchomione zostaną w nadchodzącym okresie zimowym następujące kursy: Kurs przodowników (dochodzące), męski i żeński kurs przodowników ćwiczeń cielesnych, kurs przodowników boksu, dalej szermierki (szabla, floret, szpada), kurs instruktorek gier sportowych, kursy pływania dla obojga płci.

Niezależnie od wyżej wyszczególnionych kursów okr. ośrodek uruchamia dwa

kursy skoszarowane.

Pierwszy propagandawy gier sportowych kandydatów, od dnia 12.10. do 25. 10. 1930 r., drugi — przodown. gier sport dla 30 kandydat., w czasie od I. III. do 28. 3. 1931 r. Szczegółowe zarządzenia odnośnie tych kursów zostały już wydane w rocznym planie prac Okr. Ośrodka W. F.

Zasadniczo pomoce stow. sport i p. w. wyrażać się będzie ze strony okr. ośrodka w.f. w szkoleniu instruktorów. Jednakże biorąc pod uwagę jeszcze słabe wyrobienie organizacyjne niektórych towarzystw w.f. i pokrewnych, Ośrodek udzielać będzie pomocy w:

a) opracowaniu i opinjowaniu programów ćwiczeniowych,

b) udzielaniu wskazówek, porad itp. odnośnie zaprawy,

c) opieki lekarskiej nad ćwiczącemi,

d) przydzielaniu w miarę możności urządzeń (sal) do ćwiczeń, oraz instruktorów opłacanych przez odnośne organizacje,

e) pomocy w organizowaniu zawodów,

f) innych pomocy i porad fachowych.

Pomoc ograniczać się będzie do niezbędnych rozmiarów i zmniejszać w miarę polepszenia się warunków pracy organizacyjnej. Kluby i stowarzyszenia, które pragną korzystać z pomocy Ośrodka zechcą przez swych delegatów porozumieć się bezpośrednio z Kmdtem Okr. Ośrodka W.F.

Szczegółowe programy zajęć dla każdego kursu będą podawane do wiadomości uczestnikom z góry na każdy miesiąc. Rozkład zajęć i programy ćwiczeń będą wywieszane w miejscu, gdzie przeprowadzone będą zajęcia.

Kandydaci (ki), którzy pragną uczęszczać na kursy wyżej podane, zechcą się zgłosić do kr. Ośrodka w.f. Al. T. Kościuszki 67. tel. 117-60, codziennie od godz. 11 — do 12.

Zgłoszenia przyjmowane będą tylko do dnia 1 października od 1. 10. do 4. 10. b. r., w drodze wyjątku Kmdt. Ośrodka przyjmować będzie zapisy w sali gimn. przy ul. Nowo-Targowej 24, od godziny 18 do 20; po tym terminie żadne zgłoszenia nie będą przyjmowane.

Uwaga:

Podaje się do wiadomości, że **uczestnicy kursu nie wnoszą żadnych opłat** i jednocześnie mają zapewnioną opiekę lekarską, korzystając z usług poradni sportowo-lekarskiej Okr. Ośrodka, która mieści się przy sali gimn. Obsadę instruktorską stanowią: por. Woskowicz, por. Kuźnicki, st. sierż. Rudnicki, st. sierż. Łuchniak, p. Gorączkówna. Grupę wykładowców twarzą: mjr. Marszałek, dr. Kuryluk, por. Kuźnicki, por. Woskowicz i p. Gorączkówna.

Właścicielka Atelier
Artistique des Chapeaux
Narutowicza 3, front II p.
powróciła z Paryża
z najnowszemi modelami wielkich domów paryskich

Herbstreich gra dziś

na meczu Łódź—Warszawa

W dniu dzisiejszym w godzinach porannych udała się do Warszawy reprezentacja Łodzi w składzie następującym: **Jegorow, Fliegel, Strzelczyk, Pegza, Trzmiela, Jasiński, Stollenwerk, Herbstreich, Królewiecki, Król, Durka.**

Ekspedycję łódzką prowadzi kapitan związkowy ŁZOPN-u p. Stanisław Piątkowski. Herbstreich natychmiast po zawodach udaje się do Włodzimierza na 6-io tygodniowe ćwiczenia wojskowe.

Zawody Łódź — Warszawa
o puhar „Republiki"
rozegrane zostaną na boisku Legji o godzinie 15.30.

Reprezentacja Łodzi

udała się do Lwowa.

W piątek w godzinach popołudniowych udała się do Lwowa na międzymiastowy mecz piłkarski Lwów — Łódź reprezentacja Łodzi w składzie podanym poprzednio.

Jedynie pozostał w Łodzi prawy łącznik reprezentacji łódzkiej Miller, który udał się do Lwowa dopiero w sobotę wraz z kapitanem Kozłowskim delegatem ŁZOPN-u.

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: G. Antoniewicza (Pabjanicka 50), K. Chądzyńskiego (Piotrkowska 164), W. Sokolewicza (Przejazd 19), R. Rembielińskiego (Andrzeja 28), J. Zundelewicza (Piotrkowska 25), M. Kasperkiewicza (Zgierska 54), S. Trwakowska (Brzezińska 56). (p)

Wstrząsający dramat wśród lodów
Tragedja uwiedzionej kobiety
Szalone życie poszukiwaczy złota
Osobliwe zwyczaje Eskimosów
oto temat wielkiego filmu FOX'A reżyserji
ALLANA DWANA p. t.

„Biała Talu"

z Leonorą Ulric, Robertem Frazerem, L. Steffensem, Ulrykiem Haupt, El. Brendelem
oraz **L. Wolheimem** w rolach głównych

Następny przebój **„CASINA"**

ZMIANY W ROZKŁADZIE JAZDY.

Z dniem 1 października r.b. nastąpi szereg zmian w uruchomieniu pociągów Mianowicie z dniem tym pociąg pośpieszny, odchodzący z Łodzi Fabrycznej o godz. 7 min. 30 i przychodzący do Warszawy o godz. 10 min. 16, oznaczony cyfrą nr. 309, oraz pociąg pośpieszny nr. 310, odchodzący z Warszawy o godz. 21.30, zamienione będą na pociągi osobowe normalne, nr. 339 i 340. Na przeciąg całego roku przedłużone zostało kursowanie pociągów od Łodzi — Kaliskiej do Poznania, ze stacją wyjściową Lwów — dotyczy to pociągów nr. 529 i 530.

Jednocześnie dyrekcja kolejowa w Warszawie wydała zarządzenie, aby na nowoutworzynym przystanku osobowym Grotniki, pod Zgierzem, zatrzymywały się wszystkie pociągi osobowe linji Łódź— Kaliska, Zgierz, Kutno. (a).

MIASTO WYSUNIĘTE NAJBARDZIEJ NA PÓŁNOC.

Najbardziej na północ wysuniętem miastem jest Nome, stolica Alaski. Jest ono znane tylko z filmów ekspedycyi polarnych, które wychodząc z Nome, opuszczają równocześnie ostatnie siedziby ludzkie. Ale o życiu i warunkach tamtejszych nie wiemy prawie nic.

A jednak posiada to miasto barwną i burzliwe przeszłość. W czasie gdy znaleziono na Alasce złoto, zostało Nome główną kwaterą poszukiwaczy. Równocześnie wyrosły w Nome jak grzyby po deszczu setki barów, knajp, dancilngów i wszelkich lokali rozrywkowych, które nadały miastu specyficzny charakter.

Film „Biała Talu" wyświetlany w „Casinie" daje nam możność wejrzenia w to rozchełstane życie, w wir oryginalnych i nawpół dzikich zabaw, uciech i rozrywek, niezawsze godziwych. Reżyser Allan Dwan zdołał uchwycić czujnem okiem kamery fotograficznej wiele osobliwości i utrwalił je w artystyczny sposób.

Wycinanki artysty-malarza Dobrzyńskiego

W sprzedaży pojawiły się bardzo ciekawe wycinanki dla dzieci skomponowane przez art. mal. Stanisława Dobrzyńskiego.

Wycinanka jest na klejonym papierze i dziecko po wycięciu nalepia ją na biały papier, przez co otrzymuje ciekawe sylwetki ludzi i rzeczy. Zabawka ta jest tania i pedagogiczna. Rozwija w dziecku zmysł spostrzegania rzeczy i utrwala w jego pamięci kontury i proporcje; w dzieciku rozwija się zmysł estetyczny oraz ogólna inteligencja. Zagranicą wycinanki tego rodzaju są silnie rozpowszechnione. Nie ulega wątpliwości, że i u nas z każdym dniem zyskiwać będą na popularności. Są one do nabycia we wszystkich większych sklepach zabawek oraz artykułów piśmiennych.

I-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi
„SPLENDID"

Dziś i dni następnych! — Drugi przebój naszego sezonu.
Pierwsza Europejska Dźwiękowa **OPERETKA** wytw. „UFA"

„Walc Miłości"

Udział biorą niezrównana para kochanków:
Liliana HARWEY **Willi FRITSCH**
która poraz pierwszy przemówi do nas z ekranu — ulubieniec publiczności
oraz znakomite siły operetkowe niezrównani:
GEORG ALEKSANDER, HANS JUNKERMAN

Bogata wystawa — Szampański humor — Szlagierowe piosenki.
Między innemi wykonane będą ostatnie przeboje: **1) „Walc Miłości"**, odśpiewany i odtańczony przez Lilianę Harwey i Willi Fritscha. **2) „Ty jesteś najsłodszą dziewczyną"**, odśpiewany przez Georga Aleksandra i Willi Fritscha. **3) „Bobby—galop"**, ostatni szlagier amerykański wykonany przez cały zespół **4) „Wesoły Foxtrott"**, odtańczony przez balet z udziałem Liliany Harwey i Willi Fritscha.

Początek w dni powszednie o godz. 6, 8 i 10 wiecz.
w soboty i niedziele o g. 4, 6, 8 i 10 wiecz,
Passe-partout i bilety ulgowe nieważne do odwołania

Czy wolno wchodzić z psem do parku 3 Maja?

Wielce Szanowny Panie Redaktorze!

Byłem świadkiem następującego zajścia:

Wchodzącemu do t. zw. parku 3 Maja panu z pieskiem zagradza drogę dozorca, z tem, że z psem wejść nie wolno.

— Przepraszam pana — broni się właściciel pieska, — ale zakaz wprowadzania psów widnieje w całym szeregu innych parków, tu zaś plakatu z podobnym zakazem niema i dlatego pozwoli pan, że wejdę z psem, tembardziej, że prowadzę go przecież na smyczy.

Na to dictum dozorca uważał za stosowne przy pomocy gwizdka zawezwać interwencji policjanta, który jednak stanął po stronie właściciela psa, żądając również okazania odnośnego zakazu.

— Nie trzeba „wywieszki", powiada pan dozorca, wystarczy, jeśli ja zabraniam.

Zajście zlikwidował zastępca nieobecnego kierownika plantacji, który orzekł, że psa na smyczy wprowadzać wolno.

Może magistrat tym razem nie pozostawi bez odpowiedzi następujących pytań:

1) Jeżeli do parku 3-go Maja, w którym, nawiasem mówiąc, wprawdzie nie ma śladu kwiatów, któreby mogły być uszkodzone przez psy, ale zato są zaniedbane chodniki, z psem wchodzić nie wolno, dlaczego niema odpowiedniego plakatu, któryby wszelkie tarcia między publicznością a służbą parku eliminowały?

2) Jeżeli — w przeciwieństwie do innych starannie utrzymanych plantacji łódzkich — do parku 3-go Maja wejście z psem jest dozwolone, to z jakiej racji dozorca szykanuje zwiedzających?

Naoczny świadek.

FASZEROWANE POMIDORY.

Przyprawy: 1 i pół kg. dużych pomidorów 35 dkg. gotowanej cielęciny lub wieprzowiny, 1 całe jajko, 1 żółtko, pieprzu i soli według smaku, 1 cebulka, kilka kropel przyprawy Maggi'ego, 1 kostka Maggi'ego, 12 dkg. masła, 3 łyżki tartej bułki, 1 łyżka mąki.

Sposób przyrządzenia: Opłukane pomidory pościnać cokolwiek z wierzchu, wydrążyć je, wybrać pestki z miąższu a miąższ dodać do farszu. Farsz przyrządza się z gotowanego mięsa cielęcego lub wieprzowego drobno posiekanego, dodaje się do niego soli, pieprzu, drobno posiekanej cebulki, tartej bułki, łyżkę masła, kilka kropel przyprawy Maggi'ego oraz miąższ. Farszem napełnia się pomidory, nakrywa je wierzchem i układa się je ciasno obok siebie w rondlu, w którym znajduje się rozpuszczone masło. Rondel z pomidorami zastawia się na wolnym ogniu, aby się dusiły pod pokrywą przez pół godziny. Od czasu do czasu podlewa się pomidory buljonem, przyrządzonym z 1 kostki Maggi'ego. Krótko przed wydaniem dodaje się do sosu łyżkę mąki, rozpuszczonej w wodzie, aby sos był zawiesisty.

Pomidory można też napełnić surowem siekanem mięsem odpowiednio przyrządzonem, lecz wtenczas należy pomidory tylko do połowy napełnić.

„Janka".

Przyjęto dn. 25. IX. 30 r. godz. 13 m. 15
podpis

Telegram

Fabryka Wyrobów Obuwia

ALFRED HEINE

Łódź, Pomorska 24
Urząd

Nr. 74 •
Przewód Nr.
Uwagi służbowe:

IIIe Exposition Internationale de L'enfant Bruxelles 1930

Mamy honor donieść, że na wystawie w Brukseli uzyskał Pan Dyplom, oraz Złoty Medal za Jego wyroby

Aut George
Sekretarz generalny

Efablus de Champville
Prezydent Jury

Zarząd Gminy Wyznaniowej żydowskiej w Łodzi

podaje niniejszym do wiadomości, iż uchwalił 5 stypendjów dla niezamożnych słuchaczy wyższych szkół świeckich i talmudycznych.

Wysokość każdego stypendjum wynosi rocznie 1,200 zł.

Osoby, ubiegające się o stypendjum, winny składać w terminie do dnia 16 października b. r. w kancelarji Gminy żydowskiej w Łodzi (Pl. Wolności Nr. 6 — referat Opieki Społecznej) odnośne podania z dołączeniem:

a) dowodu odbywanych studjów lub przyjęcia do uczelni wyższej;
b) oświadczenia należenia do Gminy Żydowskiej;
c) dowodu stałego zamieszkiwania petenta lub jego rodziców w Łodzi.

Łódź, dn. 28 września 1930 r.

Zarząd Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Łodzi

Mira Buzyn

ul. Zachodnia 23, m. 10 tel. 202-13

powróciła z Paryża

z najnowszemi modelami sukien popołudniowych i wieczorowych

Mieszkania

5-cio-pokojowego ze wszelkiemi wygodami w centrum miasta poszukuję. Oferty do administracji „Republiki" sub. „101".

Zakład fryzjerski

w centrum miasta z powodu choroby właściciela do sprzedania. Oferty pod „Zakład" do adm. pisma.

Fryzjer

damski może się zgłosić, ulica Zawadzka 8.

MOTORY

elektryczne nowe i używane po cenach fabrycznych.

Warsztaty reperacyjne. Przewinięcie motorów i dynamomaszyn. Instalacje elektryczne siły światła, sygnalizacji i piorunochronów wykonywa

PRZED. INŻYN. ELEKTRO-MECH.
M. RAK
ZAWADZKA Nr. 12, tel. 214-11.

Wielki wybór sportowych czapek

KAPELUSZE MĘSKIE

w wielkim wyborze poleca

M. KAPELUSZNIK

Łódź, 11-go Listopada № 8 (dawn. Konstantynowska)

Wielki wybór sportowych czapek

MEBLE!

Mechaniczna Fabryka Mebli
M. GELERMAN
Napiórkowskiego 59, telefon: 186-71.

poleca stale na składzie MEBLE, kompletne urządzenia t. j. sypialnie, stołowe, gabinety oraz pojedyńcze sztuki pg. najnowszych zagranicznych modeli.

CENY z POWODU KRYZYSU ZOSTAŁY ZNIŻONE do 30%

UWAGA: Meble gwarantowane gdyż posiadam suszarnię do suszenia drzewa i przyjmuję wszelkie roboty budowlane po cenach konkurencyjnych

---

JAŚNIEJ SŁOŃCA

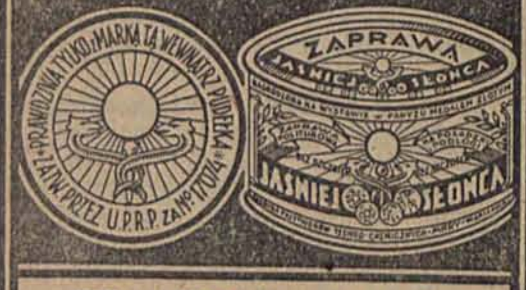

PRAWDZIWA TYLKO
w ORYGINALNYCH PUDEŁKACH.
UWAGA! ZAPRAWY NA WAGĘ
NIE WYRABIAMY, ODRZUCAJCIE
JĄ JAKO FALSYFIKAT.

Uwaga!!! Uwaga!!!

Samochody

używane w dużym wyborze, w doskonałym stanie, tanio i na dogodnych warunkach.

Ed. Tesche, Łódź

Piotrkowska 175, tel. 157-57.

Gabinety Kosmetyki Lekarskiej

D-ra med. MARJI LEWINSONOWEJ
Cegielniana 6. telef: 143-63
Godziny przyjęć dla pań i panów 10—2 i 4—8

Czynne są następujące działy:
1. chor. skóry i włosów
2. Beaute
3. Kuracyj odmładzających
4. Masażu (ogólny i częściowy)
5. Epilacji (electrocoagulacja elektroliza)
6. Elektroterapji (djatermja, d'Arsonvalizacja galvanofaradyzacja)
7. Helioterapji (Roentgen, kwarc, sollux, kapiele świetlne)
8. Chirurgji estetycznej (blizny, żylaki, zniekształcenia, nowotwory i t. p.)

pod kierunkiem CHIRURGA
D-ra Z. LEWINSONA
ordynującego codz. od godz. 1—4

PLACE budowlane

różnej wielkości, dojazd tramwajem nr. 7 i 17 przy ulicy Dąbrowskiej, Kraszewskiego i nowozałożonych, na dogodnych warunkach

do sprzedania.

Wiadomość: **Kilińskiego 96,** mieszk. 10, front parter, lub na miejsce ul. **Dąbrowska 30/32** u p. **Jana Pilla.**

PRZYCHODNIA
„LECZNICA NA WOLCE"
lekarzy specjalistów i gabinet dentystyczny
PIOTRKOWSKA 157. — Tel. 149-00.

Zreorganizowana i rozszerzona. Prac. bakterjologiczno-chemiczna. Lampa kwarcowa. Djatermja. Rentgen. Elekryzacja. Masaże. Szczepienie ochronne. — Wizyty i pogotowie położnicze w dzień i w nocy.

Związek Producentów Ryb w Warszawie Sp. Akc.

Oddział w Łodzi,

zawiadamia P. T. Konsumentów, że SKLEP NASZ przy ulicy **POŁUDNIOWEJ 8**

prowadzony jest pod fachowem kierownictwem

i zaopatrzony został we wszelkie gatunki **RYB ŻYWYCH i ŚNIĘTYCH**

Baczność, Łodzianki!

Znana nauczycielka naucza kroju nowoczesnego szycia, modelizowania najnowszych modeli systemem paryskim i naucza również bieliźniarstwa męskiego, damskiego i pościelowego systemem szkół wiedeńskich, teoretycznie i praktycznie na materjałach w przeciągu jednego miesiąca za 50 zł.

Po ukończeniu kursów kroju każda z pań otrzymuje darmo 2 miesiące praktyki. Za nauczenie daję pełną gwarancję.

UWAGA: Jednocześnie otworzyłam wielką pracownię sukien i działu ubiorów dziecinnych, najnowsze modele i fasony. Za solidne i prędkie wykonanie gwarantuję

F. GRYNBLATOWA,
Żeromskiego 9, pr. ofic. I p. Zapisy od 9—3 i od 4—7-ej.

PRZED ZAKUPEM

LAMP elektrycznych

proszę obejrzeć wyroby fabryki

M. BURAKOWSKI

Skład Piotrkowska 37. Tel. 121-25.
Wielki wybór. Ceny przystępne.

Konsumentom Elektrowni na spłaty ratami miesięcznemi

ZDROWIE TO SKARB

Reumatyzm, artretyzm, skleroza, anemja, osłabienie ogólne, neurastenja, choroby nerek, katar żołądka, egzema, choroby kobiece, uwiąd starczy i niemoc płciowa są już zupełnie uleczalne!!! Zainteresowani otrzymają bezpłatną broszurę z opinją wybitnych lekarzy, zwracając się w języku polskim pod adresem: MR. D. ANDRAL, 81 Rue Turbigo, Dep. 6. PARIS.

Osłabienie bladnicę leczy Hemogen oryginalny tylko z firmą Klawe

---

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

powiat Pszczyna.

Najsilniejsza solanka jodobromowa radjoczynna.

Od 1 września znaczne obniżenie kosztów utrzymania i kąpieli.

Zarząd Zdrojowy.

MIĘDZYMIASTOWE TRANSPORTY
Robert THOMAS i S-ka
PIOTRKOWSKA 85, tel. 208-31 i 106-49

KOMPLET

prowadzony syst. MONTESSORI dla dzieci od lat 3—7 w godz. przedpołudn.

JĘZYKI OBCE DLA DZIECI

Niemiecki, Francuski, Angielski w grupach w godzinach popołudniowych

pod kierunkiem **W. KAPŁANÓWNY**

Przyjmuje się zapisy codz. od g. 11-2 i 4-6 pp. Traugutta **12**, front II p. tel. 122-56. Początek zajęć 3 września

---

INSTYTUT DE BEAUTE
ANNA RYDEL.
(Dyplomee de l'Universitete de Paris)
Cegielniana 19, m. 8, telef. 166-92.
Godziny przyjęć dla pań i panów od 10—8.

Pielęgnacja skóry i włosów. Specjalne masaże twarzy i ciała. Masaże odtłuszczające. Usuwanie zmarszczek, brodawek, piegów, wągrów i innych defektów cery. **Usuwanie włosów elektroliza. Elektroterapja (Arsonwal galvanorodyzacja). Kwarc Solux. Helioterapja. Farbowanie włosów.**

UWAGA! Tanio na raty!

Państwowi Urzędnicy-czki!
Na sześciomiesięczne spłaty

Pierwszorzędne płaszcze damskie i męskie, obuwie, **firanki,** kapy, wełniane i bawełniane towary, bieliznę męską i damską, kołdry, chodniki, dywany, torby, parasolki, białe towary i galanteryjne Swetry, śniegowce, kalosze.

poleca firma **„KREDYT",**
Nawrot 15, I p.

Komunikacja autobusowa

Łódź — Piotrków

Autobusy na powyższej linji odchodzą do Piotrkowa o każdej pełnej godzinie począwszy od 8 rano do 20 w wieczór ze stacji autobusowej przy ulicy Rzgowskiej 85, dojazd tramwajami 11 i 4. Czas przejazdu 1 godz. 30 minut. Cena zł. 3 gr. 50.

---

slawa institut cosmetique

Łódź, Piotrkowska 175. parter, m. 9. Tel. 1.3876

prowadzony przez absolwentkę
„Académie Scientifique de Beauté"
w Paryżu.

Racjonalna nowoczesna higiena urody. Masaże plastyczne i kosmetyczne twarzy i szyi. Usuwanie nadmiernego tłuszczu z podbródka i karku. Pielęgnowanie cery. Usuwanie wszelkich defektów cery. Masaże ogólne ciała Sollux d'Arsonvalizacja Maquillage. (dzienny i wieczorowy)
Godz. przyjęć od 10—2 i od 4—8

Doktór
KLINGER

Spec. chor. **wenerycznych, skórnych i włosów**

wznowił przyjęcia.
Andrzeja 2, tel. 132-28
od 9—11 i od 6—8 w.
Od 1—2 w Lecznicy (Piotrkowska 62)

Profesor chorób nerwowych

Dr. med. Wł. Dzierżyński

rozpoczął ordynację
od godz. 5—6

ul. Kopernika 21, telefon 123-83

FUTRA

w wielkim wyborze w gotowym i surowym stanie

poleca: B-cia F. i J. PIETRUSZKA

ZIELONA 2, tel. 142-38.

Ceny przystępne! Dogodne warunki!

Niepowstrzymany popęd płciowy pcha młode i niedoświadczone dziewczęta w ramiona kochanka...

Kobieta 17-letnia

Zdegenerowane ciała i dusze młodego pokolenia dziewcząt

Rodzice, strzeżcie swe córki przed zarazą moralną!

Już wkrótce w kinie „Palace"

Tylko dla dorosłych!

Towarzystwo „Internat dla Dzieci Żyd. i Farma w Helenówku (gmina Radogoszcz)"

Biuro: Pomorska 41a.

Na skutek Uchwały Zarządu Towarzystwa „Internat dla Dzieci Żydowskich i Farma w Helenówku (Gm. Radogoszcz)" z dnia 21 sierpnia 1930 roku odbędzie się w niedzielę, dnia 12 października 1930 r. o godz. 6-ej wiecz. w lokalu „Bursy" dla chłopców im. Sz. Sztajnsznajdera przy ul. Pomorskiej 41a

NADZWYCZAJNE OGÓLNE ZEBRANIE

Członków Towarzystwa z następującem porządkiem dziennym:

1) Upoważnienie dla Zarządu Towarzystwa do konwersji pożyczki budowlanej w Banku Gospodarstwa Krajowego z krótkoterminowej na długoterminową.

2) Upoważnienie dla Zarządu do kupna placu u p. Sz. Majzla.

3) Różne.

W razie nieprzybycia przepisanej przez statut liczby Członków Towarzystwa Nadzwyczajne Ogólne Zebranie odbędzie się w drugim terminie, tego samego dnia o godz. 8 wiecz. w tym samym lokalu, i będzie prawomocne przy każdej liczbie obecnych członków.

ZARZĄD.

OGŁOSZENIE.

Syndyk tymczasowy upadłości Adalberta Wenske i „Proppe i Wenske" podaje do wiadomości wierzycieli, że ostateczny termin sprawdzenia wierzytelności wyznaczony został na dzień 17 października r. b. na godz. 12 w poł. Sprawdzenie odbędzie się w gmachu Sądu Okręgowego w Łodzi, pl. Dąbrowskiego 5, w sali Nr. 15.

Syndyk tymczasowy
MAURYCY GELADE, apl. adw.
ul. Cegielniana 7, tel. 112-70.

ZAWIADOMIENIE.

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy SZACHNO BUFENSTEIN na mocy art. 514 K. H wzywa wierzycieli, wierzytelności których przyjęte zostały do masy tejże upadłości, by w dniu 4 października 1930 r. o godz. 13 po poł. stawili się w kancelarji Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi Plac Dąbrowskiego 5, pokój nr. 15 osobiście lub przez pełnomocników, celem wysłuchania sprawozdania Syndyka tymczasowego i zawarcia układu, ewentualnie zawarcia związku wierzycieli i wyboru Syndyka ostatecznego

Syndyk Tymczasowy
apl. adw. Mieczysław Czamański
Nowo-Cegielniana nr. 18

Farbiarnia i Garbarnia Futer
Bezkonkurencyjna na łódzkim bruku

Richard Schoenman

ŁÓDŹ, Traugutta 8, tel. 207-83 (dawn. Gdańska 8)

przyjmuje do farbowania i wyprawy:

tchórze, kamczatki, bobry, wydry, karakuły, brajtszwance popielice, nutria, foki, małpy, sobole, nurki, tumaki, oposy, lisy, angory, szopy, króliki, murmle, skunksy, źrebaki, kozy, barany i t. d. na kolory naturalne lub odmienne.

Wszelkie roboty wykonuje specjalista chemik z długoletnią praktyką zagranicą pg. najnowszego systemu lipskiego i paryskiego.

Odświeża się i czyści również wypłowiałe, przetłuszczone lub wyleżałe futra.

Gwarancja za kolory b. trwałe.— Ceny przystępne.

Pierwszorzędny Zakład Kuśnierski

H. Waserman

Łódź, Piotrkowska 42,

przyjmuje wszelkie roboty futrzane podług ostatnich modeli.

Obsługa solidna. — — Wykonanie punktualne.
Uwaga: Obecnie prawa oficyna II piętro II wejście.

OTYŁOŚĆ

nadmierną idealnie leczą **ZIOŁA** na przemianę materji

„DEGROSA" Magistra E. Wolskiego

Cena zł. 4.— pudełko

Na prowincję wysyłamy za zaliczeniem.

Żądać w aptekach i składach aptecznych:

Skład główny:
Centrala Naturalnych Środków Leczniczych Sp. z ogr. odp.
Warszawa, Nowogrodzka 46, m. 2, tel. 326 98.

Uwaga!!! Uwaga!!!

Nowe Chojny

W nowo otworzonej kolonii znajdującej się w pięknem centrum

w sąsiedztwie SS-ów Müllera, koło kolei

może każdy nabyć place na budowę domów i plantacje ogrodów po cenach b. przystępnych. Wiadomość: tel. 121—70 lub Narutowicza 3 m. 4 front I p. w g. 10—2 i 4—7 w.

Prosimy

nas odwiedzić. Służymy największym wyborem eleganckich palt i sukien damskich, garniturów, jesionek męskich, szyneli i mundurów uczniowskich.

Czekamy!

J. ROZNER

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 98 i 160

OGŁOSZENIE.

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy „HENOCH JAKUBOWICZ" wzywa niniejszem na mocy art 514 i nast. K. H. wierzycieli, których wierzytelności przyjęte zostały do masy tejże upadłości, by w dniu 10 października 1930 roku o godz. 10 zrana stawili się w kancelarji Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi, Plac Dąbrowskiego Nr. 5, pokój Nr. 15, osobiście lub przez pełnomocników, celem wysłuchania sprawozdania syndyka tymczasowego i zawarcia układu, ewentualnie zawarcia związku wierzycieli i wyboru syndyka ostatecznego.

Syndyk Tymczasowy
Dr. MICHAŁ SZTYKGOLD, apl. adw.
Łódź, ul. Żeromskiego 46, tel. 106-99.

Słoneczny pokój umeblowany do wynajęcia
ul. Lipowa 25, m. 12

Felczer-Masażysta **J. Abramowicz**
Narutowicza 5
tel. 127-97
Masaże odtłuszczające i lecznicze. (Zła przemiana materji, reumatyzm i artretyzm)

KROJU nowoczesnego, szycia, modelowania wyuczają zatwierdzone przez Min. Oświaty. Kursy Mistrza Paryskiej Akademji, Cechu Warszawskiego i Łódzkiego E. Wiśniewskiego, nagrodzonego złotym medalem i dypl. w Paryżu. Wykłady teoretycznie i praktycznie (na materjałach) najnowszym systemem Paryskiej Akademji. Kończącym świadectwa szkolne. Formy bibułkowe w w. wyborze. Piotrkowska 64.

DRUCIANE Parkany, Plecionki, Tkaniny, Gazy miedz. do filtrów, „Rabitz" do robót betonowych, we wszystkich metalach wyrabia i poleca **Rudolf Jung** Łódź, Wólczańska Nr. 151, tel. 128-97

NA WYPŁATĘ
Palta damsk., męskie i dz.
Swetry
Obuwie
Boty i Kalosze
Piotrkowska № 37
III w., I p.

Stenotypistka polsko-niemiecka, pierwszorzędna siła biurowa, **poszukuje odpowiedniej posady.** Oferty pod „Długoletnia" do Adminstr.

Doktór
Sołowiejczyk
Chor. skórne i weneryczne
PIOTRKOWSKA 99
Tel. 144-92
Przyjmuje od 8—9 rano; 2—6 po poł., 8—9 wiecz., w niedziele i święta od 10—2 pp., w lecznicy „Centralnej" (Piotrkowska 62) od 7—8 wiecz.

Dr. med.
W. Balicka
powróciła
Sienkiewicza 95
przyjmuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 1 do 3 i 7—8

Dr. med.
J. Pik
ul. Żeromskiego 36
tel. 175-50.
przy Zielon. Rynku
Chor. nerwowe i wewnętrzne
spec. psycho-nerwice.
Przyjmuje od 5½—7

DR. MED.
SOMMER
ul. 6-go Sierpnia 1.
telefon 220-26.
Chor. skórne, dróg moczowych, weneryczne i kobiece.
Przyjm. od 9 do 12 i od 5 do 9 w.
W niedziele i święta od 10—12.
Oddzielna poczekalnia dla pań, lampa kwarcowa.

Poszukuję próżnego pokoju mniejszego w centrum, dla biura. Ofert. pod skrz. poczt. 396.

Rutynowany Korespondent z gruntowną znajomością niemieckiego, angielskiego i francuskiego, niemieckiej stenografji oraz księgowości, poszukuje posady, evtl. na godziny. Oferty sub. „Wszechstronność"

Zofja Goldsztadtowa absolw. wyższej Państwowej szkoły muz. w Charlottenburgu wznowiła **lekcje gry FORTEPIANOWEJ**
Tel. 224-70
Moniuszki 5.

Pianina i fortepiany

zarówno własnej jak i zagranicznej produkcji na dogodnych warunkach poleca
H. FINSTER,
Łódź, ul. Zakątna 79, Tel. 168-69

Fabryka Luster
J. Kukliński
Łódź, Zachodnia 22.

poleca po cenach najniższych: Lustra, trema tualety jasne, ciemne w oryginalnych ramach oraz lustra wiszące. Odnawianie i poprawianie luster z odesłaniem do domu.

Meble pojedyncze i całkowite urządzenia nowoczesnych stylów

Sprzedaż na raty i za gotówkę.

Telefon 1.78-11.

Nr. 742 1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego I rewiru egzekucyjnego powiatu łódzkiego, Zielona 63, **Piotr Pilichowski,** w Łodzi, na zasadzie art. 1030 Post. Cyw. podaje do wiadomości publicznej, że w dniu 8 października 1930 r o godz. 10 rano w gm. Bruss, wieś Srebrna, odbędzie się licytacja ruchomości należących do Nikodema i Walerji Papusińskich, składających się z urządzenia piwiarni i innych mebli, oszacowanych na 665 zł.

Spis rzeczy i szacunek takowych przejrzany być może w dniu licytacji

Łódź, dnia 16 września 1930 r.

Komornik Sądowy:
P. PILICHOWSKI.

Do akt Nr. 2440 1929 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, **Kazimierz Suzin,** zamieszkały w Łodzi przy ul. Mielczarskiego Nr. 14, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 7 października 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Targowej Nr. 17, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Henryk Berndt" i składających się z szafy - bibljoteki, oszacowanej na sumę zł. 750.

Łódź, dnia 27 września 1930 r.

Komornik: K. SUZIN.

Do akt Nr. 1894 1929 r.

OGŁOSZENIE

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, **Jan Jabczyk,** zam. w Łodzi przy ulicy Południowej Nr. 20, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 16 października 1930 roku od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Pomorskiej Nr. 40, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Mendla Makowera i składających się z 3-ch warsztatów tkackich angielskich, oszacowanych na sumę zł. 600.

Łódź, dnia 25 września 1930 r.

Komornik: JAN JAGCZYK.

Do akt Nr. 1722 1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik 10 rewiru Sądu Powiatowego w Łodzi, **Stanisław Stopczyński,** zamieszkały w Łodzi przy ul. 11-go Listopada 51, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 10 października 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Nowaka 24/26, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Abrama Kozenickiego i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 850.

Łódź, dnia 4 września 1930 r.

Komornik: St. STOPCZYŃSKI.

Do akt Nr. 1855 1930 r.

OGŁOSZENIE

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, **Józef Tomaszewski,** zamieszkały w Łodzi przy ulicy Zachodniej Nr. 36, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 10 października 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 109, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Józefa Hagendorfa i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 1330.

Łódź, dnia 11 września 1930 r.

Komornik: J. TOMASZEWSKI.

Dr. med.
IGN. MARGOLIS
okulista. Przyjmuje obecnie
Al. Kościuszki 21, tel. 165-17.
od 1—2 i 5—7.

POTRZEBNA młoda dziewczynka do sklepu, do sprzątania i na posyłki Cegielniana 27. Owocarnia.

Kupno i sprzedaż

SPRZEDAM przedsiębiorstwu przemysłowemu lub handlowemu zagraniczną recepte wyrobu kleju do krochmalenia (szlichtowania) osnów baw. Długoletnie doświadczenie w przodujących przedsiębiorstwach, nieskomplikowany wyrób, prostota zastosowania i niezmierna taniość amortyzują cenę kupna recepty w ciągu 3 do 6 miesięcy. Oferty sub „Patent - Urus" do adm. „Republiki".

WILLA nowa murowana, pięknie wykończona o 5-ciu pokojach z kuchnią, łazienką, piwnicą i t. d. z wygodami, bez długu, w najpiękniejszej okolicy Łodzi — 3-ci przystanek tramwajem podmiejskim, oraz plac w kolonji Skarbowców po cenie kosztu byle zaraz do sprzedania z powodu wyjazdu. Plac na żądanie może być wydzielony hipotecznie na prywatną własność. Zgłoszenia do nin. pisma sub „Willa-Plac".

KUPIĘ okazyjnie karakułowe palto w dobrym stanie. Oferty do administracji pod „G. G.". 28

DOM 3 piętrowy, 39 mieszkań, okazyjnie do sprzedania za 65.000 zł. Marysińska 3 u gospodarza.

OKAZJA! Nowy, wolny od podatków, dochodowy domek do sprzedania przy tramwaju. Część gotówki, reszta na spłaty. Warunki biuro „Postęp", Konstantynowska 10. 28

PIANINO w dobrym stanie wynajmę. Oferty w adm. „Republiki" sub „Pianino". 28

BIŻUTERJA zegarki na raty, „Precioaz". Piotrkowska 123, w podwórzu.

PERSKI dywan okazyjnie kupię. Wielkość 10—14 mtr. kw. Oferty sub „Tanio". 28

KUPIĘ krzesło do pokazywania towarów (Warenstuhl) oraz 2 szafki biurowe żaluzjowe. Oferty sub „Szafka" do administracji. 28

MEBLE modne i stylowe, warunki dogodne. Stolarnia Łódź, Wodna nr. 19 telefon 113-78 28

SAMOCHÓD Chevrolet osobowy prawie nowy na nowych gumach do sprzedania. Obejrzeć można sklep samochodowy Nowickiego. Aleja Kościuszki 41.

SPRZEDAM tanio plac przy lotnisku Lublinek. Wiadomość 6-go Sierpnia 43 Niedźwiedzki.

OGRÓD-PARK w objętości 7 morgów z 5 domami, nadający się na letnisko, sanatorjum etc., do sprzedania. Informacje na miejscu w Leśniczówce, 15—20 minut od stacji Andrzejów, lub u p. Th. Sallinga w Łodzi, ul. Kilińskiego 141. 30

BARDZO TANIO! Do sprzedania: karaban, dwie pary angielskich homontów, maszyna do rozcinania wstążek i maszyna do karbowania. Wiadomość: Kilińskiego 84.

ZAKŁAD TAPICERSKI, posiada otomany, materace, krzesła, tapczany, leżanki, fotel - łóżko. Solidne wykonanie, tanio i na dogodnych warunkach. A. Brzeziński, Sienkiewicza 52, róg Nawrot.

SPRZEDAM tanio komplet 4 lampowy aparat z głośnikiem do sieci elektrycznej. Żeromskiego 15, Sz. Jakubson.

DO SPRZEDANIA 10 morgów w Woli pod Aleksandrowem. Wiadomość u p. Sznajdra, kolonja Romanów, Alojzy Pieciak.

SPRZEDAM pianino koncertowe o wyjatkowym tonie niedrogo. Wiadomość Przedzalniana 55, m. 22.

ZAKŁAD tapicersko - stolarski Stefana Gabały, Nawrot 8, poleca własnego wyrobu otomany, tapczany, kozetki, krzesła. Warunki dogodne oraz przyjmuje rozkładanie firanek.

MAGIEL elektryczna i reczna do sprzedania wraz z mieszkaniem, ul. Południowa 28.

OTOMANĘ skrzynkową w mokiet, tapczan, leżankę, krzesła dębowe, robota solidna, tanio sprzedam. Tamże otomana używana i jedno łóżko z materacem Kilińskiego 160. Przezdziecki.

A MEBLE na raty sypialnie, stołowe, gabinety, szafy, łóżka sprzedaje, zamienia, odświeża tanio stolarnia, Warszawska 16, przy Napiórkowskiego.

2 LUSTRA trema tanio sprzedam. 11-go Listopada 52, II p., m. 14.

SPRZEDAM dom murowany 4 pokoje 2 kuchnie, 2 przedpokoje. Plac 61 m. na 23 lub pół domu i pół placu. Adelmówek pod Zgierzem 5 minut od tramwaju Zajfert.

SPRZEDAM sklep 2 pokoje z kuchnią i działkę ziemi 125 prętów, lub zamienię na domek. Sierakowskiego 70.

KUPIĘ złego czujnego psa. Wiadomość: Łąkowa 5 u portjera.

DO SPRZEDANIA z powodu wyjazdu, mieszkanie i urządzenie gabinetu dentystycznego i technicznego. Oferty sub. „318".

JASNO dębową sypialkę bez łóżek, kryształy, lampy, olejne obrazy, wieszak z lustrem, umywalka z lustrem, szafa, linoleum kwadratowy, chodniki i t. d. sprzedam. Lange, Przejazd 69.

FORTEPIAN zagraniczny w dobrym stanie do sprzedania. Tamże mała kasa żelazna. Wiadomość w czytelni. Piotrkowska 37, w podwórzu.

OKAZJA! Sprzedaje się kompletny zbiór klasyków rosyjskich i encyklopedję „Meyera" w pęzyku rosyjskim. 6-go Sierpnia 28, m. 9.

TANIO sprzedam sypialnię, 8 łóżek, warsztaty stolarskie. Cegielniana 73, Stolarnia.

PIANINO mało używane, zagranicznej marki — kupię za gotówkę. Oferty sub „S. H.".

MOTORY elektryczne nowe i używane okazyjnie. Najtańsze źródło. Naprawa, przewijanie motorów, toczenie panewek, wyrób rozruszników, kolektorów. Instalacje elektryczne Inż. Reicher, Południowa Nr. 28, tel. 21-000.

DO SPRZEDANIA dębowa jadalnia i sypialnia. Codz. od 12 do 7. Wólczańska 203, prawa strona dolny dzwonek.

Posady

5 Pań

inteligentnych, wymownych do przyjemnej lepszej pracy (przedstawicielki) poszukujemy natychmiast Zarobek wysoki. Posada stała. Znajomość fachowa niekonieczna. Zgłoszenia z dokumentami w poniedziałek od 10—12 i od 3—5 popołud. Cegielniana 40, front 1 piętro m. 1.

KURSY praktyczne wieczorowe jednomiesięczne na samodzielnych buchalterów organizuje z początkiem każdego miesiąca w małych stosownych grupach lub indywidualnie, — wł. Biura Buchalteryjno - Rewizyjnego, sąd. rej. Kończącym świadectwa. — Dla zaawansowanych specjalne kursy praktyczne organizacji i kontroli księgowości oraz sporządzenia bilansów z uwzględnieniem odnośnych ustaw podatkowych. — Bliższych informacji 7—9 wieczór, Piotrkowska 183, ofic. I p. 30

POTRZEBNA służąca do wszystkiego. Kościelna 5, Kaliska.

STOLARZ da 150 złotych za wyrobienie stałej pracy w fabryce. Oferty do Administracji pod „Stolarz".

KRAWCOWA, która szyje przerabia i reperuje — poszukuje szycia w prywatnych domach. Oferty do Rep. „Starannie".

WYCHOWAWCZYNI z kilkuletnią praktyką poszukuje kondycji do jednego, lub dwojga dzieci. Oferty do adm. Rep. „Dobre referencje".

PANNA do pięcioletniego chłopca z dobremi świadectwami poszukiwana. Zgłoszenia: Fabryka, ul. Lipowa Nr. 4, portjerka wskaże. 29

POSZUKUJĘ posady inkasenta, woźnego, ekspedytora, na żądanie mogę złożyć kaucję do 2000 złotych. Oferty „Republika" pod „B. R.".

SZOFER trzeźwy z dobremi świadectwami poszukuje prywatnej posady. Zgłoszenia „Mik. Pac."

AGENT do odwiedzania fabryk na prowizję i pensję poszukiwany. Oferty z podaniem dotychczasowej działalności do „Republiki" pod „Zdolny A.".

DZIEWCZYNA do 16 l. potrzebna do pomocy. Zamenhofa 18, m. 27. 30

MŁODY człowiek, inteligentny, znający obce języki, obznajmiony z handlem, szofer z zielonem prawem jazdy przyjmie posadę jako agent handl. lub t. p. Łaskawe oferty „Hurry up."

DEBIUTANT szofer z koncesją zieloną przyjmie posadę od zaraz. Pierwsze 2 mies. bezpł. Of. sub „Bezpł.".

TECHNIK dentystyczny (pomocnik) poszukuje dalszej praktyki. Wymagania bardzo skromne. Oferty sub „Praca".

300 ZŁOTYCH dam za wyrobienie posady biurowej, ewentualnie inkasenta lub sprzedawcy. Oferty dla „Najlepsze referencje".

PANNA do dzieci znająca gospodarstwo z dobremi świadectwami poszukuje posady. Tel. 110-97.

URZĘDNIK, młody z akademickiem wykształcenim, zdolny organizator, poszukuje posady. Oferty pod J. Z.

POSADY: sekretarza, korespondenta, buchaltera lub jakiejkolwiek poszukuje urzędnik z akademickiem wykształceniem. Oferty pod J. Z.

CHEMIK b. asystent dr. Gabryszewskiego, poszukuje posady. Oferty pod „Chemik".

LEKARZ-DENTYSTA poszukuje posady asystentki w gabinecie na pół dnia. Oferty sub. A. Z.

AKWIZYTORZY wprowadzeni w biurach dla sprzedaży patentowanego artykułu biurowego poszukiwani. Süssman, Andrzeja 24, godz. 5—7.

POTRZEBNA służąca, pierwszeństwo sierota. Zgłaszać się ul. Bazarna Nr. 8 B. Czurapski.

Absolwentka szkoły handlowej poszukuje posady względnie praktyki. Oferty sub „Absolwentka". 28

WYKWALIFIKOWANA retuszerka, robi również zdjęcia, poszukuje posady, lub od sztuki. Oferty kierować do administracji „Republiki" pod „Retuszerka".

WYKWALIFIKOWANA biuralistka poszukuje posady. Oferty sub „Siła".

ZDOLNA, muzykalna, przyjęta zostanie, jako praktykantka do pierwszorzędnega zakładu freblowskiego. „Curriculum vitae".

BIURALISTKA praktykantka, skromnemi wymaganiami poszukiwana. „Życiorys, dotychczasowa praca".

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne profesora Sekulowicza, Warszawa, Żurawia 42. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografiji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej, oraz ekonomji. Po ukończeniu świadectwa. Żądajcie prospektów.

ZDOLNA biuralistka poszukuje za skromnem wynagrodzeniem posady biurowej Włada polskim i niemieckim w słowie i piśmie, pisze na maszynie. Posiada pierwszorzędne referencje. Oferty sub „2111". 30

SAMODZIELNIE redagujący podania i t. p., piszący na maszynie, poszukuje zajęcia. Oferty: „15 zł. tygodniowo".

RADJOMONTER wykwalifikowany oraz praktykant radjoamator poszukiwani. „Radjopogotowie", Pomorska 28 tel. 183-40

POTRZEBNA osoba do dziecka i do gospodarstwa. Kuczyński, Cegielniana nr. 5, od 3—5.

WYCHOWACZYNI z kilkoletnią praktyką i ośmioklasowem wykształceniem poszukuje półdniową kondycję. Łaskawe oferty sub. „44".

Nauka i wychowanie

RYTMIKA dla DZIECI

w wieku przedszkolnym i szkolnym (od 4 do 15 lat) przy 7-kl. Szkole i Zakładzie Freblowskim

Kacenelson-Nachumow

ul. Pomorska 20

Przyjęcia od 4—7 pp.	tel. 183-40	Przyjęcia od 4—7 pp.

Przyjmuje się również zapisy dzieci obcych szkół za opłatą zł. 20 mies. **Dla dzieci naszej 7-kl. szkoły i przedszkola rytmika BEZPŁATNA.**

WAŻNE dla odjeżdżających zagranicę. Powróciła i udziela znów lekcji francuskiej konwersacji metodą skróconą nowoczesną w najszybszym czasie, rutynowana nauczycielka. Widzieć można od 1—3 i od 6—9. Walent de Lazari.

DO KOMPLETU (kurs klasy B.) prowadzonego przez pierwszorzędnie wykwalifikowaną osobę, może być przyjętych kilkoro dzieci. Informacje: Nawrot 15, m. 6, tel. 165-22.

UDZIELAM lekcji gry fortepianowej, tamże fortepian do ćwiczenia. Zamenhofa 14, m. 29.

L'INSTITUTRICE francaise E. Danielewicz, Pomorska 78, a eucore quelques heures de libre.

NAUCZYCIEL gimnazjum udziela lekcji angielskiego i niemieckiego (konwersacji, literatury i korespondencji handlowej). Lipsteyn, ul. Lipowa 1, m. 10, od 1.30—3 godz. i od 7—9 w.

NAUCZYCIEL gimnazjalny udziela lekcyj języka i literatury polskiej i łacińskiej. Lekcje indywidualne i zbiorow. Specjalna metoda dla dorosłych. Telefon 190-02.

„BUCHALTERYJNE Współczesne Wykłady" Palliera gwarantują wiedzię dzinną samodzielność. Warszawa, Nowogrodzka 48, Zamiejscowi listownie.

WIEDENKA, nauczycielka języków naucza języka niemieckiego, oraz konwersacji. Dr. Bergerowa, Nowo-Targowa 4, front, m. 8.

ANGIELSKIEGO, konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel ul. Cegielniana 17, m. 1, parter, front od godz. 4—6 po poł.

NIEMIECKI gruntowny: gramatyka, literatura, konwersacja, korepetycja, handlowa korespondencja. Pomorska 22, front, I p. m. 4 lewa strona 2—4 pp. Proszę dzwonić.

HEBRAJSKIEGO udziela oraz przygotowuje do konfirmacji dyplomowany nauczyciel szkół państwowych. Tenenbaum, Piotrkowska 128. 27

ANGIELSKIEGO, literatury i korespondencji udziela rutynowana nauczycielka Pacanowska. Telefonować 159-64, godz. 10—12.

LEKCJI francuskiego, konwersacji, literatury, gramatyki udziela dyplomowana nauczycielka po cenach przystępnych. Sub „Z. Z." 28

RUTYNOWANA nauczycielka udziela lekcyj w zakresie szkoły średniej. Przygotowuje do matury. Repetycje. Specjalność polski. Janina Fajertag. Zachodnia 41, tel. 186-42. 28

MŁODY doktór udziela francuskiego, matematyki, przysposabia do matury metodą szybką. Oferty „Francuski" 28

NIEZBĘDNYM!!

w każdym biurze jest

UNDERWOOD

najlepsza, nowoczesna maszyna do pisania demonstruje się

w wyłącznem przedstawicielstwie

Józef Leżon

PRZEJAZD 4, tel. 102-23.

SALON MÓD

Świętowicz-Gutsztadtowej

ul. Gdańska № 64, front II piętro

poleca przebogaty wybór najnowszych kreacji zagranicznych domów modelowych na sezon jesienny i zimowy.

NIEMIECKIEGO udziela dyplomowana nauczycielka szkół średnich. Tel 176-83 od 3—5, Markusówna. 28

ABITURJENTKA udziela korepetycji w zakresie 8 klas gimnazjalnych. Specjalność niemiecki. Oferty sub „Abiturjentka". 28

ABSOLWENTKA Uniwersytetu Lyońskiego wznowiła lekcje francuskiego. Jochelsonówna, Piotrkowska 26, od 2,30—4, albo Wólczańska 7 od 7.30 do 8.30 wiecz. 28

NAUCZYCIELKA z wyższem wykształceniem obeznana z nowemi metodami pedagogicznemi, ze znajomością obcych języków, przygotowuje dzieci do szkół. Warunki skromne. Wiadomość: tel. 150-53 godz. 2—5 pp. 28

DONNE lecons de francais: conversation, litterature, cours de maturite. 52, rue Sienkiewicza, appartement 36.

LEKCJE gry fortepianowej. Program konserwatorjum, Łęczycka 23 przy Napiórkowskiego. Gmach szkolny 1-sze wejście, II p. Dojazd trójką. Zapisy w poniedziałki, czwartki i soboty od 3 do 6-ej. 28

MAG. MAT. udziela matematyki i fizyki. Adres: Cegielniana 25, m. 1, front, 1 piętro godz. 2—4. 28

DR. FIL. Uniwersytetu Paryskiego udziela francuskiego. Adres: ul. Cegielniana 25, m. 1, front, 1 piętro godzina 2—4. 28

LEKCJI gry fortepianowej udziela absolwentka lipskiego konserwatorjum, Sienkiewicza 37, m. 38. 2

UDZIELAM lekcji elektrotechniki, matematyki, niemieckiego. Piotrkowska 103, m. 37.

ENGLISH conversation, literature, correspondence, udziela rutynowana nauczycielka Zina Fajnberżanka. Załatwiam handl. korespondencję. Lipowa 48, od 2—4.

STUDENT udziela matematyki, łaciny, fizyki, języków. 6-go Sierpnia 14, m. 28, godz. 6 u p. Kona, lewa oficyna.

FRANCUSKA konwersacją niedrogo. Wiadomość w firmie „Jaworski" róg Piotrkowskiej i Narutowicza.

LEKCJE muzyki na skrzypcach, mandolinie i gitarze. Opłata zniżona. Zielona 23, m. 24, III p.

MADEMOISELLE Marie enseigne anglais, francais, allemand. Traugutta Nr. 2, I fr.

NIEMIECKIEGO udziela nauczyciel z dyplomem uniwersytetu niemieckiego. Specjalny kurs korespondencji handlowej w grupach. Oferty „Dr. L."

STUDENT wyższego semestru udziela lekcji i korepetycji. Zapóźnionym metodą skróconą. Przygotowuje do egzaminów. Specjalność: matematyka, polski. Gdańska 23, m. 2, front, I piętro.

DYPLOMOWANA freblanka przyjmie jeszcze kilkoro dzieci do kompletu freblowskiego (syst. Montessori). Instrument na miejscu. Południowa 28, Wajs Kopf.

WZOROWY komplet freblowski i przygotowawczy dla dzieci od lat 4—9 (rytmika, języki, ogród). Zapisy Zakątna 85, m. 3 (przy Andrzeja), tel. 147-94 od 3—5.

ABSOLWENT gimnazjum państwowgo Kopernika, przygotowuje do gimnazjów państwowych i udziela lekcyj Nowo-Cegielniana 28, m. 4.

Rozmaite

INŻYNIER, posiadający koncesję poszukuje spólnika z małym kapitałem na założenie biura elektromechaniczne go. Oferty „Inżynier". 28

BEZPŁATNIE! Opowiem Ci kim jesteś, kim być możesz. Określę szczegółowo Twój charakter, zdolności, przeznaczenie. Napisz natychmiast imię, rok, miesiąc urodzenia, otrzymasz określenie ważniejszych faktów życia darmo. Niniejsze ogłoszenie 75 gr. (znaczki pocztowe) na przesyłkę załączyć. Warszawa, Psychografolog Szyller - Szkolnik, Nowowiejska 32.

PRZERABIAM kapelusze damskie aksamitne i filcowe za zł. 2.50. Zielona 57, parter na lewo, od 1—8. 28

OPRAWA obrazów i fotografij. Najtaniej. M. Likierman. Piotrkowska 81, w podwórzu. 4.10

CHIROMANT-grafolog i kabalista przepowiada przyszłość, i teraźniejszość, nieomylnie. Kilińskiego 141, wskaźnik.

STUDENTKA zamożna pozna izr. na wyższem stanowisku. Najchętniej aplikanta, lub adwokata. Oferty nieanonimowe sub. „Vita".

SEPARATKA w średnim wieku o miłej powierzchowności, posiadająca interes nieco obdłużony, pozna solidnego pana, któryby dopomógł materjalnie lub przystąpił do spółki. Wiek i wyznanie obojętne. Oferty do adm. Republiki sub. „Przyszłość".

SAMOTNA starsza osoba chce poznać starszego pana do spędzenia samotnych chwil życia. Oferty sub „Inteligentna."

AKUSZERKA Kaliska, Kościelna 5, przyjmuje zamówienia pań przyjezdnych i miejscowych. Porady bezpłatnie.

ARTYSTA malarz L. Jankowski, Radwańska 7, specjalność portrety z natury i fotografji Ceny niskie. 12.10

POSZUKUJĘ 6000 dolarów na I numer hipoteki. Procent od umowy. Oferty sub. „Umowa."

ZGUBIONO dn. 25 września pamiątkowy pierścionek z rubinem w obwódce platynowej. Łaskawy znalazca proszony jest zwrócić takowy za wynagrodzeniem, zgłaszając się telef. 127-21.

PSY wszystkich ras od 7 miesięcy do roku przyjmuje do tresury z dobrą pielęgnacją Szkoła Psów, Łódź-Karolew, ul. Grodzińska 34.

PRAGNĘ pożyczyć 3000 złotych na dobre zabezpieczenie. Oferty sub. E.

SWATKA z towarzystwa przyjmuje zgłoszenia pań i panów z fotografją. Kilińskiego 130, sklep.

MŁODA, inteligentna i przystojna separatka pragnie poznać pana, któryby jej pomógł materjalnie. Oferty sub: „Wenera".

MADZIA manicurzystka powróciła, ul. Zawadzka 23.

WDOWA przystojna i sympatyczna, posiadająca własne mieszkanie, pragnie poznać starszego pana, dobrze sytuowanego. Cel towarzyski. Oferty sub „Samotna".

PRZERABIAM kapelusze aksamitne i filcowe damskie 3 zł. Lidzbarska, Zielona 6 w podwórzu.

Mieszkanie

2-u pokojowe z kuchnią, umeblowane, z wszelkiemi wygodami do oddania. Tel. 144-03.

MEBLE LAKIEROWANE

nowoczesne

Pokój sypialny . . . 650 zł.

„ panieński . . . 340 zł.

Wielki wybór **urządzeń** kuchennych

Wytwórnia B-CI KOERPEL,

Piotrkowska 114, w podwórzu

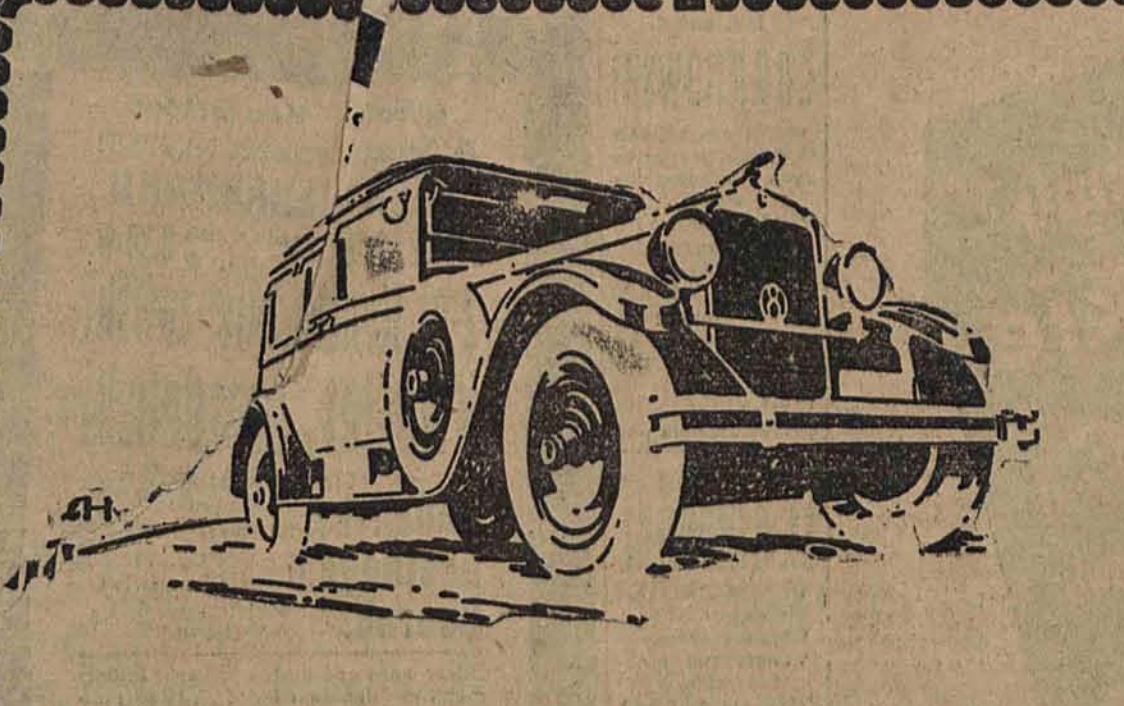

Samochody
Osobowe
Ciężarowe
Autobusy

OSWIĘCIM-PRAGA

Znaczna zniżka cen wobec częściowego wyrobu w kraju.
Centralne Zakłady Naprawy i Składy części zapasowych w OŚWIĘCIMIU.

PRZEDSTAWICIELSTWO

„OŚWIĘCIM - PRAGA - AUTO"

A. KEILICH & Co., Łódź, Wólczańska 188.

„OŚWIĘCIM"
Zjednoczone Fabryki Maszyn i Samochodów S. A,
Telefon Nr. 47 Oświęcim II Telegr. „Famis"

Lokale

POKÓJ umeblowany do wynajęcia, może być z pianinem. Wólczańska 4, m 2.

SKLEPY do wynajęcia z mieszkaniami od zaraz. Wiadomość ul. Brzezińska 25. u gospodarza. 30

2 POKOJE z kuchnią i wygodami, trzecie piętro, okazyjnie odstąpię. Poprzeczna 7 (przy Rzgowskiej). Strzelczykowski. 29

POKÓJ umeblowany jednemu panu (i) odnajmę. Zielona 42, m. 22, od 3—4 pp. 28

POKÓJ słoneczny z osobnem wejściem do wynajęcia. Gdańska 28, II p. Nr. 15. 28

ODDAM tanio pokój umeblowany z centralnem ogrzewaniem solidnemu panu. Do godz. 12 i od 2—5-ej. Nawrot 7, m. 23. 28

POSZUKUJE lokalu na biuro przy ul. Piotrkowskiej między ul. Zawadzką i ul Przejazd, może być w podwórzu. Oferty prosze do Adm. sub „B. C."

POKÓJ ładnie umeblowany słoneczny z oddzielnem wejściem oddaje. Nowo-Cegielniana 26, m. 2. 28

POKÓJ umeblowany intelig. panu odnajmę. Śródmieście, front, I piętro, tel. 121-39. 28

DO WYNAJĘCIA 1 lub 2 ładne umeblowane pokoje. Nawrot 34, m. 7. 28

2 GARAŻE do wynajęcia od zaraz przy ul. Wólczańskiej Nr. 77. 28

DO WYNAJĘCIA od zaraz lokal o czterech oknach, nadaje się dla stolarni, ślusarni, jak również na prywatne mieszkanie, elek. siła na miejscu. Wiadomość u p. Kurca. Główna 42, II podwórze. 28

SŁONECZNY pokój umeblowany do wynajęcia. Ul. Lipowa 25, m. 12.

MIESZKANIE 2 - pokojowe i kuchnia z wygodami odstąpię tanio. Ul. Główna 31, m. 36, od godz. 11—3 i 7—9. 29

ODNAJMĘ pokój frontowy dwuokienny umeblowany od zaraz. Narutowicza 47, m. 34, tel. 174-39. 28

2 POKOJE w pierwszorzędnym punkcie, odpowiednie dla lekarza lub adwokata. Piotrkowska 124, m. 5. I p. fr. 28

POSZUKUJĘ pokoju w śródmieściu, wejście z klatki schodowej. Oferty do „Republiki" sub „720". 28

FRONTOWY pokój umeblowany o 2 oknach, wejście z klatki schodowej do wynajęcia dla 2—3 panów. Może być z obiadami. Południowa 25, m. 15. 28

ŁADNY, słoneczny, umeblowany pokój do wynajęcia. 6-go Sierpnia 28, front, III piętro, m. 11. 28

POJEDYŃCZY, słoneczny pokój zaraz do wynajęcia od gospodarza. Zagajnikowa 26, róg Narutowicza. 30

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia w starym domu. Poprzeczna 5, I p. 28

2 POKOJE umeblowane, stołowy, sypialnia zaraz do wynajęcia. Cegielniana 26, m. 19. 28

POKÓJ duży balkonowy, frontowy, elegancko umeblowany, II p., elektryczność, kuchnia gazowa, małżeństwu ew. 2 panom odnajmę. Nowo - Cegielniana 28, m. 6, od 1—3.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia przy rodzinie z oddzielnem wejściem, ul. Andrzeja Nr. 46, mieszkanie Nr. 20.

POKÓJ słoneczny, dwuokienny, umeblowany, II piętro, winda, telefon do wynajęcia dla jednego pana (izraelity) Oglądać można od 4 do 5-ej Narutowicza 16, m. 3.

2 DUŻE eleganckie frontowe pokoje, razem lub oddzielnie z wszelkiemi wygodami do wynajęcia. Ul. 11-go Listopada 42, m. 11.

ŁADNY frontowy umeblowany pokój z telefonem do wynajęcia. Przejazd 40 m. 4.

POKÓJ oddam umeblowany duży z utrzymaniem, dwom paniom lub panom — ewentualnie małżeństwu z używalnośią kuchni. Żeromskiego Nr. 18 m. 26. 30

DO WYNAJĘCIA piękny, duży pokój frontowy lub dwa w eleganckim domu Telefon, łazienka. Gdańska 42, m. 8.

PRZEJAZD 36, m. 4 elegancko umeblowany frontowy pokój do wynajęcia.

POKÓJ umeblowany wynajmę inteligentnej osobie. Południowa 4, lewa oficyna, m. 13.

POKÓJ umeblowany z wygodami od zaraz do wynajęcia. Zielona 63, m. 8.

DO WYNAJĘCIA 1—2 pokoje we frontowym pierwszorzędnym domu, Cegielniana 39, m. 9. Wiad. Piotrkowska 55, tel. 129-14, u Ogólnika.

POKÓJ duży, słoneczny z telefonem do wynajęcia, ul. Lipowa 36, m. 8, tel. 174-87.

POKÓJ umeblowany, niekrępujący, wygody, dla 1—2 pań. Kościuszki 41. Borysewicz.

POKÓJ umeeblowany z wszelkiemi wygodami do odnajęcia. Wólczańska 65, m. 7, tel. 174-44, od 2—4.

POKÓJ słoneczny, ładnie umeblowany z używalnością łazienki i telefonu do wynajęcia. Narutowicza 56, m. 19.

2 POKOJE frontowe do wynajęcia od zaraz. Sienkiewicza 37, m. 9.

MIESZKANIA 1, 2, 3, 4 pokojowe do wynajęcia. Różana 10, obok Kątnej, dojazd 14.

POKÓJ umeblowany może być z używalnością kuchni, w centrum miasta. Sienkiewicza 34, m. 36.

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany dla 1 osoby lub małżeństwa. Piotrkowska 112, m. 5.

DO WYNAJĘCIA pokój. Nowo - Cegielniana 7, m. 11, front, II p.

DO WSPÓLNEGO pokoju przyjmę panią - panienkę. Konstantynowska 39, fr. II piętro. Bezbrodowa.

POKÓJ do wynajęcia przy inteligentnej rodzinie. Piotrkowska 92, m. 87.

POKÓJ ładnie umeblowany dla jednej osoby od 1 października do wynajęcia. Lipowa 27, front, II piętro, m. 20.

POKÓJ frontowy, umeblowany, I piętra do oddania. Żeromskiego 12, m. 12, od 10—1.30 i od 8 wiecz. 30

JEDNOOSOBOWY pokoik skromny do wynajęcia od zaraz. Przejazd Nr. 39, tel. 176-70. Dzwonić od 2—5 po poł.

KULTURALNEJ osobie onajmę piękny pokój z wygodami. Wysoka 38, pierwsze piętro, drzwi na prawo.

UMEBLOWANEGO pokoju z absolutnie niekrępującem wejciem, tylko prosto z klatki schodowej w okolicach Kopernika, Karola, Zamenhofa, możliwie przy rodzinie niemieckiej, poszukuję. Zgłoszenia z podaniem cen do adm. Republiki pod „W. E. P."

POKÓJ frontowy słoneczny z oddzielnem wejściem przy izraelickiej rodzinie od zaraz do wynajęcia. Żeromskiego 13, m. 48. Obejrzeć można od 9—11 i od 5—8.

DO WYNAJĘCIA ładny umeblowany pokój. Przejazd nr. 19, m. 17.

KAWALERSKI pokój z niekrępującem wejściem poszukiwany. Oferty sub „Spokój".

SOLIDNEMU panu wynajmę pokój. Oglądać można od 7 do 8 wieczorem. Piotrkowska 80, m. 2.

POKÓJ umeblowany słoneczny, dwuokienny, wejście niekrępujące do wynajęcia. Piotrkowska 87, m. 10, od 12—4.

DUŻY pokój słoneczny, frontowy, balkonowy do wynajęcia. Ul. 6-go Sierpnia nr. 33, Kwart.

DO WYNAJĘCIA pokój dwuokienny, słoneczny, frontowy, dla bezdzietnego małżeństwa z całodziennem utrzymaniem lub obiadami. Tel. 175-76.

DWA POKOJE, kuchnia, przedpokój, łazienka, wygódka zaraz do wynajęcia. Al. Kościuszki 41, gospodarz.

1 października otwarcie.

Nowa Wypożyczalnia Książek

„ATENA"

Piotrkowska 108, w podwórzu, parter

DZIAŁY: polski, francuski, niemiecki, angielski, rosyjski

Największy wybór ostatnich nowości — wyłącznie nowe i czyste egzemplarze.

Czytelnia stale zaopatrywana w nowości beletrystyczne

Prosimy o zwiedzenie lokalu bez zobowiązania.

1 października otwarcie.

Mieszkanie lub Kantor

w centrum Piotrkowskiej do odstąpienia od zaraz 2 duże pokoje i kuchnia. Wiadomość ul. 11-ego Listopada (Konstantynowska) Nr. 76 u właściciela domu p. Jezierskiego. — Oglądać lokal można od godz. 4 do 6.

Lekarz - dentysta
B-NUSBAUMOWA
powróciła.
Piotrkowska 51
tel. 121—23
Godz. przyjęć 4—6

POSZUKUJĘ w nowym domu 2 pokoi z kuchnią i obiema wygodami, wyremontowane ewentl. może być z meblami. Oferty do adm. Republiki sub. „Inżynier".

POTRZEBNA szopa zamykana, sucha, piwnica, lub miejsce odkryte na skład pomocniczy materjałów ogniotrwałych budowlanych, powierzchni około 60 metrów kwadratowych. Oferty pod „Skład" do adm. Republiki.

POTRZEBNY na biuro jeden pokój większy widny, lub dwa mniejsze, na parterze lub na pierwszem piętrze, w centrum miasta. Oferty pod „Biuro" do adm. Republiki.

POKÓJ umeblowany osobne wejście, z pełnem utrzymaniem lub bez od zaraz do wynajęcia. Piorkowska nr. 46, m. 15.

MIESZKANIA pojedyńcze i kilkupokojowe w starych domach z wygodami. Wiadomość Żeromskiego 69, m. 17, pośrednik.

FRONTOWY duży pokój słoneczny dwuokienny i jednookienny umeblowane z korytarzem, nadające się również na biuro, wejście z klatki schodowej na 1 piętrze do wynajęcia. Kilińskiego 60, m. 49.

DO WYNAJĘCIA pokój na biuro, Piotrkowska 34, I piętro, front. 1.10

POKÓJ umeblowany z niekrępującem wejściem do odstąpienia. Piramowicza 2, m. 20. Wiad. od 2—6.

ELEGANCKIE story, kapa filet, okazyjnie do sprzedania. Kon. Nowomiejska 4, prawa oficyna, ostatnie wejście

POKÓJ elegancki umeblowany, oddzielne wejście, 1-sze piętro front do wynajęcia. Zamenhofa 6/6.

3 POKOJOWE piękne mieszkanie z wszelkiemi nowoczesnemi wygodami. II-gie piętro w oficynie przy Piotrkowskiej, niedaleko ulicy Narutowicza do odstąpienia od zaraz. Wiadomość: telefon 105-66, od 8—11 i od 2—5. 30

MEBLOWANY pokój do ddania z używalnością łazienki. Wiadomość Skwerowa 7, m. 3, I-sze p. front

ODNAJMĘ frontowy dwuokienny, słoneczny, umeblowany pokój z wygodami, najchętniej aktorom, jednemu ew. dwum. Narutowicza 40, m. 8. 30

POKÓJ przy rodzinie do oddania dla 1 lub 2 osób. Wiadomość: Piotrkowska 121, m. 29, od 2—5.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia Piramowicza 2, m. 21. Obejrzeć można od 10—12, 2—6.

OD ZARAZ do wynajęcia duży, frontowy pokój z wszelkiemi wygodami dla małżeństwa lub jednej osoby, z całkowitem lub częściowem utrzymaniem. Zielona 8a, m. 13.

Z KLATKI schodowej pokój umeblowany oraz pokój od gospodarza do wynajęcia. Wiadomość Biuro Piotrkowska 93, m. 9 fr. tel. 120-62.

POKÓJ słoneczny umeblowany, z wszelkiemi wygodami, z wejściem niekrępującem, wynajmę. Piramowicza 5, m. 8, front.

UMEBLOWANY pokój z niekrępującem wejściem do wynajęcia. Wiadomość: Skwerowa 15, I piętro front.

NARUTOWICZA 38/12 pokoik umeblowany, wygody, winda, wejście z klatki schodowej, używalność tel. 149-85, odnajmę.

ODDAJE się umeblowany pokój przy izraelickiej rodzinie Nowo-Cegielniana 24, m. 29, od godz. 10—5.

DUŻY pokój z oddzielnem wejściem w śródmieściu, nadający się na biuro, ewentl. z meblami biurowemi, do wynajęcia, parter, front. Telefon 162-18.

APLIKANT poszukuje niezwłocznie pokoju. Pożądane: telefon, niekrępujące wejście, całodzienne utrzymanie. Szczegółowe oferty do redakcji sub. „Aplikant".

ODDAM niedrogo pokój umeblowany frontowy jednej lub dwum osobom. Narutowicza 35, m. 13.

DO WYNAJĘCIA 2-pokojowe frontowe mieszkanie (poczekalnia i gabinet) ew. z urządzeniem — lub bez. Oferty sub. M. E.

RÓG PIOTRKOWSKIEJ i Głównej nr. 3 pokoje z kuchnią, wygody, 1 piętro, w oficynie z 12 metr. balkonem u gospodarza od zaraz nadaj. się również na pracownie sukien.

PRZYJMĘ pana na mieszkanie. Ul. Kopernika 42, m. 20.

DO WYNAJĘCIA 1—2 pokoje z używalnością kuchni lub bez, telefon. Wiadomość Wólczańska 222, m. 8.

POKÓJ umeblowany frontowy z niekrępującem wejściem do wynajęcia. Cmentarna 3a, m. 4.

POKÓJ umeblowany przy inteligentnej rodzinie do wynajęcia. Narutowicza 47, m. 16.

DO WYNAJĘCIA duży frontowy pokój dla małżeństwa lub 2 panów, niekrępujące wejście, centralne ogrzewanie, gaz do gotowania, telefon. Południowa 9, m. 11.

PRZYJMĘ pannę na mieszkanie. Sienkiewicza 3/5, oglądać od 6 do 8 wiecz. Dozorca wskaże.

DO WYNAJĘCIA pokój umebl. przy ul. Piotrkowskiej 93, m. 6, 1-sze piętro front.

W CENTRUM miasta pokój z niekrępującem wejściem we froncie, ewentualnie na biuro do oddania. Fingerhut, Piotrkowska Nr. 62, m. 8, tel. 173-58.

POKÓJ na gabinet z poczekalnią w nowoczesnym eleganckim domu na I-em piętrze z wszelkiemi wygodami dla doktora lub adwokata do wynajęcia. Nawrot 4, m. 1, tel. 127-31.

DO WYNAJĘCIA 2 pokoje frontowe, umeblowane lub pojedyńczo, niekrępujące. Andrzeja 48, m. 10.

DO WYNAJĘCIA pokój z kuchnią, albo zamienie na parterowy z frontowem oknem Żeromskiego 13. Presman

POKÓJ słoneczny do wynajęcia. Wiadomość Piotrkowska 109, m. 16, do 10 od 2.30 — 4.30.

DO WYNAJĘCIA duży frontowy pokój umeblowany dla małżeństwa bezdzietnego lub dwuch panów. Od 11—5 Cegielniana 47, m. 7.

2 POKOJE słoneczne, telefon do wynajęcia. Narutowicza 40, m. 7.

SŁONECZNY frontowy umeblowany pokój z oddzielnem wejściem dla pana do oddania. 6-go Sierpnia 7, front II p., od 2—5.

DO POKOJU ładnego samotna przyjmę panne na mieszkanie. Wólczańska 63, m. 19.

W KOMFORTOWYM domu z windą centralnem ogrzewaniem oddam pokój Sienkiewicza 6, m. 7, tel. 122-71.

POKÓJ do odstąpienia. Sienkiwicza 91. Dozorca wskaże.

UMEBLOWANY pokój z niekrępującem wejściem do wynajęcia. 6-go Sierpnia 29, m. 9. Obejrzeć 2—4

DWA słoneczne ładnie umeblowane pokoje z używalnością telefonu do wynajęcia. Gdańska 44, m. 24, tel. 215-33.

Zagubione dokum.

NUCHIM Szmulenson zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. w Łodzi, rocznik 1890. 28

ZGINAŁ weksel na zł. 120, wystawca Juljan Tuporz, Łódź, Targowa 33, wystaw. dn. 26. 9. 1930 r., płatny 20 stycznia 1931 r. Ostrzegam przed nabyciem takowego.

ORDYNANS Icek, Cegielniana 61, zgubił kartę rejestracyjną roczn. 1910, 26 lipca.

OSTRZEŻENIE. Zagubiono 2 weksle po zł. 5000 na zlecenie Z. Rakowskiego. Wystawca Dawid Rakowski. Gdańsk. Weksle niniejszem unieważniam.

Salon mód „Zofia"

Andrzeja 27-a, tel. 180-60
poszukuje
starszej panny
(siła pierwszorzędna)

Na 8 miesięcy

na spłaty ratami
Aparaty RADJO
od 3—6 lamp. Tylko polskiego wyrobu
Cena aparatów:

3 lampowe	— 220 zł.
4 lampowe	od 350 zł.
5 lampowe	od 600 zł.
5 lampowy opancerzony	od 900 zł

POLSKIE RADJO
Krzyżanowski
Andrzeja 4.

Otrzymaliśmy wszystkie Nowości na sezony jesienny i zimowy w Wełnach i Jedwabiach

BRACIA
Z. i A. RAPPEPORT
PIOTRKOWSKA 15. TEL. 218-93

Dr. med.
Łagunowski
specjalista chorób skórnych, w enerycznych i moczopłciowych
Piotrkowska 70
(róg Traugutta)
tel. 181-83
Przyjmuje od 8.30 do 1.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedzielę i święta od 10—1-ej. Oddzielna poczekalnia dla pań

Dr. med.
St. BIBERGAL
Moniuszki 11,
telefon 63-22.
Choroby skórne weneryczne elektroterapia.
Przyjmuje od 8—12 i od 5—8 wiecz. w niedz. od 10—10

Dr. med.
S. Neumark
Choroby skórne i weneryczne, leczenie djatermią, djatermokoagulacją oraz lampą kwarcową
MONIUSZKI 5
tel. 170—50.
Przyjmuje od 1.37 do 2.30 pp. i od 5-1 w niedzielę od 10 do 1 po poł.

Dr. med.
HELLER
chor. skórne i weneryczne
NAWROT 2
Tel. 179-89.
przyjm. do 10 rano i od 4—8
dla pań spec. od 4-5
w niedz. od 11-2 pp
dla niezamożnych.
ceny lecznic.

PLACE
na Stokach z nadzwyczajną przyszłością do sprzedania na b dogodnych warunkach. Informacji udziela się u W.P. Spaskiego, Kilińskiego 85, oraz we folwarku.

Dyr[illegible]a Koncertów:
Alfre[illegible]trauch Tel. 213-84
SALA [illegible]ILHARMONJI
Piątek, dnia [illegible] października 1930 r. o g. 8.30 w.
2-gi Konce[illegible] Mistrzowski
Kwartet Drezdeński
Program:
Ravel: Kwartet smyczkowy F-dur
Beethoven: Op. 74 Harfenquartett
Dvorak: Kwartet smyczkowy Op. 96.
Bilety nabywać można w kasie Filharmonji codziennie od godz. 10 30 rano do godz. 2-ej po poł. oraz od godz. 4 do godz. 7-ej wiecz.

CHORZY uzyskają ZDROWIE
pijąc znane ze swej skuteczności odznaczone złotym medalem w Nicei i Brukseli
ZIOŁA LECZNICZE
D-ra BREYERA
działające nadzwyczajnie w chorobach: piersiowych, reumatyźmie, żoładkowo-kiszkowych, nerwowych, padaczce, blednicy, nerkowych i pęcherzowych, kobiecych, sercowych, wątroby i przy nadmiernej otyłości.
Można nabywać niemal w każdej aptece lub składzie aptecznym albo w wytwórni
„POLHERBA" S-ka z o. o. Skrytka 48.
KRAKÓW—PODGÓRZE
Kto chce leczyć się ziołami — niech zażąda darmo z wytwórni broszurki „Jak odzyskać zdrowie".

BERLITZ SCHOOL
Nowe kursy praktyczne języków
Parlez-vous francais?
Do you speak English?
Sprechen Sie Deutsch?
Parla Lei italiano?
Nauczyciele są rodowici **Anglicy - Francuzi—Niemcy.** Metoda konwersac. Najszybsze rezultaty Małe grupy. Korespondencja handlowa. Lekcje prywatne. Zapisy od 29 września do 2 października od 12—1½ i 6—7 w.
PIOTRKOWSKA 39,
front.

Dom Futrzany J. Tyger i G. Glatter
Centrala, Piotrkowska 43 — **Filja, Piotrkowska 29**
telefon 224—77. **telefon 213—22**
Polecamy na nadchodzący sezon
importowane towary zakupione osobiście w Ameryce i Kanadzie w surowym stanie jak również zagraniczne wyroby wszelkiego rodzaju **po niebywale niskich cenach**
Wielki wybór najnowszych modeli płaszczy i futer.

Szkło okienne, ornamentowe, surowe oraz szklenie budowli po cenach niżej konkurencyjnych
J. Olejniczak Główna 14 tel. 130-04
UWAGA: Szkło ins[illegible]ekt[illegible]we w wielkim wyborze

Poszukujemy zastępców
we wszystkich większych miastach polskich dla sprzedaży naszych motorów benzynowych, maszyn cegielnianych, obrabiarek, małych chłodni mech., maszyn młyńskich, wind budowlanych i t. d. Wyrób polski! Pierwszeństwo: Biura techniczne i Techn. Handlowe, Inżynierowie, Syndykaty, Spółki Rolniczo - Handlowe i t. d.
Zgłoszenia pod „Masowa produkcja" do firmy „Prasa", Kraków, ul. Karmelicka 16.

Zawiadamiam Szanowną Klientelę, iż
drzewka
owocowe i parkowe przygotowane będą do ekspedycji w wielkim wyborze po 15. 10. Ceny zniżone. Zakład ogrodniczy Leon Kołaczkowski — ojciec, ul. Przędzalniana 86, tramwaj Nr. 3.

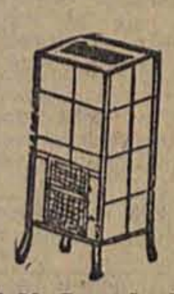
J. N. Grynholc
Łódź, Piotrkowska Nr. 37. tel. 156-64
Zakład piecyków i kuchen kaflowych, szamotowych przenośnych, także przedsiębiortwo robót zduńskich. Sprzedaż cegieł szamotowych.

Pierwszorzędny krawiec damski
KENIGSBERG
powrócił z zagranicy
i obecnie mieszka
Narutowicza 5
Poleca najnowsze modele.

Lekarz-dentysta
H. Żółtkowska
wznowiła przyjęcia
ul. NOWOCEGIELNIANA 29.

Tkalnia zarobkowa
poszukuje
PRACY ZAROBKOWEJ
na warsztaty 36 cal. ang. kolorówki z szaftmaszynami.
Oferty sub „R. S." do Administracji

SUKNA
Leonharda
Bielskie
Tomaszowskie
Angielskie
poleca po cenach umiarkowanych
SKŁAD SUKNA G. E. Restel ŁÓDŹ 84 Piotrkowska 84

ODCISKI usuwa RADYKALNIE płyn wyrobu
Laboratorjum Chem.-farm. ST. HAMBURGA'S ŁÓDŹ, GŁÓWNA 50

NOWOOTWORZONA MLECZARNIA
KRAKOWIANKA
AL. KOŚCIUSZKI 36 róg Andrzeja.
poleca **świeże masło, sery kremowe** własnego wyrobu **po cenach przystępnych.**

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49, Godziny przyjęć Redakcji 6—7 po poł. Telefon Administracji 1.22-14. Tel. Redakcji: 1.27-24, 1.36-43, 1.36-44, 1.89-00. Tłocznia: 1.80-80.

Prenumerata „II. Republiki"
ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł 5.60 za odnoszenie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 6.50 zagranicą zł. 10. „Express" i „Republika" wraz z odnoszeniem 8.60 złotych.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetrowy (na stronie 10-szpalt.) W TEKŚCIE: 50 gr. za wiersz milimetrowy, (na stronie 4-szpalt.) NA STR. I-ej zł 2.— za wiersz milimetrowy, (na stronie 4-szpalt.) NEKROLOGI: do 150 wierszy po 30 gr., wyżej 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4-szp.). Zaręcz i zaślub. po tekście 10 zł. Za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zamiejscowe o 50 proc., zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr — Najmniejsze zł 1.50 poszuk. pracy 10 groszy najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Wydawca: Wydawnictwo „Republika", sp. z ogr. odp. Redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki", sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.